

EVANGELIČANSKI 1937 KALENDARI

PETANJSKA
SLATINA

BOGATO OGLJIČNA KISELI NATRON-
LITION KISELICA EVROPE

ZDRAVILNA VODA

LASTNIKI:

JOSIP in IVAN VOGLER

pošta, brzojavna in železniška postaja

SLATINA RADENCI

PRIPOROČENA IN SPOREDNA
Z ZNAMENITIM BILINEROM

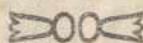
1897/16

EVANGELIČANSKI KALENDARI

za 1937. navadno leto.

XXXXXXXXXXXXXX
XVI. LETNI TEKÁJ.
XXXXXXXXXXXXXX

Vödání po
PREKMURSKOJ EVANGELIČANSKOJ SINJORIJI.

1897/16

Čisti dobiček se na cerkven dobrotivne cíle obrné.

N. 8538/1937

Štampato v Prekmurski Tiskarni, odgovor Hahn Izidor v Murski Soboti

Rěč boža i návuk Lutherov
nikak neprêde.

Potrêbna znánja na 1937. leto.

Od račúnanja vrêmena.

Krstšanskoga vrêmena račúnanja tekôče 1937. leto od Kristušovoga rodjenjá mao račúnamo. Tô je návadno leto, štero z-365 dnévov, ali z-52 tjédna i z-1 dnêva stoji. Začne se z-pétkom i dokonča se z-pétkom — Cérkevno leto se začne z 1. adventskov nedelov.

Stároverskoga kalendarija 1937. januára 1. dén na naš januára 14. dén spádne.

Židovje lêta od stvorjenja svêta mao račúnajo. Svoje 5697. leto májo od 17. septembra 1936 do 5. septembra 1937.

Törki i Mohamedánskoga vadlúvánja drúgi naslednici vrêmen od Mohameda pobêga z-Mekke v-Medino začnejo, ka za Hedsra imenújejo i njihovo 1355. leto trpí od 1936. marc. 24. do 1937. marca 13.

Lêtni čas :

Sprotolêtje se začne márc 21-ga ob 1 vóri 45 min. Nôč i dén sta toga časa ednáko dúgiva.

Leto se začne junija 21-ga ob 9 vóri 12 min. Prinás je toga časa náj-dugši dén.

Jesén se začne septembra 23-toga ob 12 vóri 13 min. Nôč i dén sta zdá pá ednáko dúgiva.

Zíma se začne decembra 22.ga ob 7 vóri 22 min. Prinás je toga časa nájkračši dén.

Préstopni svétki :

Vel. péték marc. 26., Vüzem marc. 28., Krist. v nébo zastoplénje máj. 6., Risálska nedela máj. 16., Sv. Trojstva nedela máj. 23., 1. adventska nedela nov. 28.

Fašenski tekáj :

Fašensko vrêmen se začne po Trê králi na drúgi dên, to je jan. 7-ga i tr-pelo bode do febr. 9-ga, vsevküp 34 dní.

Preminjávanje mēseca se znamenúje :

☉ mlád, ☽ mladanič, ♄ pun, ☾ starič.

Sunce z svojimi planetami :

Na srêdi svoji planet je naše sunce.

Glávne planete so : **Merkur** : skoron 8 milijon mil od sunca ; leto na njem trpí 88 dní.

Venus: 15 milijon mil od sunca; leto na njê trpi 225 dni.

Zemla: 20 milijon mil od sunca; leto na njê trpi 365 dni.

Mars: 32 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 687 dni.

1204 máli planét do 1925. leta; ali zvezdzbrodjávci ji esêe vsáko leto najdejo več na tistom táli pod nébov.

Jupiter: 107 milijon mil od sunca; okôli sunca obhodi svojo pôť v 12 lêtaj ednôk, záto na njem 12 naši lêt trpi edno leto.

Saturnus: 194 milijon mil od sunca; svojo pôť okôli sunca obhodi v 29 leti i 116 dnév, záto na njem edno leto tak dugo trpi.

Neptun: 621 milijon mil od sunca; okôli pride ednôk v 164 lêtaj i 216 dnév, leto na njem záto tak dugo trpi.

Uranus: 396½ milijon mil od sunca; okôli sunca obhodi svojo pôť v 84 lêtaj.

Planet-planete, štere se náimre okôli vékši planet vrtijo i z-vékšimi vréd pa okôli sunca, se za mēsece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 8, Saturnus 10, Uranus 4 i Neptun 1 mēsec.

Národní svétki v Jugosláviji :

28. junija : Vidov dén.

6. septembra : Rojstní dén Njegovoga Veličanstva Kralá Petra II.

1. decembra : Ousvetek národnoga vjedínjenja Srbov, Hrvatov i Slovincov.

Planet znamejnje :

Sprotolétje :		Leto :		Jesén :		Zíma :	
Koš		Rak		Vága		Bak	
Bik		Oroslán		Rogláč		Deždžev.	
Dvojki		Devojka		Strêla		Ríbe	

POŠTNA TARIFA :

Za návadna písma. Za písma do téže 20 gr. po vsê državí pristojbina 1-50 D; za 20—50 gr. 2 D; za 50—250 gr. 3-50 D; za 250—500 gr. 5 D; za 500—1000 gr. 10 Din. — Vu zvônske držáve do téže 20 gr. 4 D; za vsáki nadalní 20 gr. pa 2 Din več.

Dopisnice (kárte). Znamka za ~~21~~ dopisnica z odgovorom známka 1-50; — vu zvônske držáve dopisnica 2 Din.

Tiskovine. Poština za vsáki 50 gr. je 25 par. — Vu zvônske držáve 50 par. (Téža samo do 2 kg.)

Vzorci blága. Pristojbina za téžo do 100 gr. je 50 par. Za zvônstva 1 D.

Priporôčeno. Za „priporočeno“ je esêe posebna pristojbina 3 Din. Za zvônstvo 4 Din.

Ekspresne pošiljátve. Pristojbina za písma i dopisnice 3 Din; vu zvôn-ske držáve 6 Din.

Za vrédnostna písma. Pristojbina do 109 Din je 4 Din; do 500 Din 5 Din. Obvestnina 50 par, dostavnina 1 Din.

Položnice. Pristojbina do 500 Din 50 para, do 2000 Din 1 Din.

Poštne nakaznice (Utalvány). Pristojbina do 50 Din 2 Din : do 100 Din 3 Din ; do 300 Din je 4 Din ; do 500 Din 5 Din, do 1000 Din 6 Din ; do 2000 Din 8 Din. — Do 5000 Din se lahko pošle po nakaznici.

Za vozno poštne pošiljätve (závoje-vreče, pakete) se pläca do 1 kg. 3 Din, do 5 kg (v daljavi 100 kilometrov) 8 Din, do 10 kg 10 Din, do 15 kg 15 Din, do 20 kg 20 Din.

Telegram vsäka rëc 70 par; na Vogrsko 2.32 Din, v Austrijo 2.61 Din, v Francijo 3.91 Din, v Nemëijo 4.06 Din.

Telefon v lokalnom prest. 3 min. 1 Din, do 25 km 5 Din, do 50 km 9 Din, do 100 km 14 Din, do 200 km 18 Din, do 400 km 22 Din.

Krstšanskoga vrëmena račúnanja nájznamenitëši äasi.

Tek. leto je od Jezuš Kristušovoga rojstva mao	1937.
Od I. krst. rim. casara Vel. Konštantina povrnënja mao	1625.
„ grüntanja rimpäpeštva	1235.
„ razlôčenja záhodne i zhodne cërkvì	883.
„ gorinäjdenja pükšenoga práha	595.
„ „ knigštampanja	497.
„ Dr. Luther Mártona rodstva	454.
„ gorinäjdenja Amerike	444.
„ začëtka reformäcije	420.
„ notriprinešenjä krumpišov v Europo	352.
„ dokončanja 30 lëtne bojne	289.
„ gorinäjdenja lokomotive	238.
„ grüntanja Amerikanske republike	161.
„ potrplivosti zapôvedi II. Józefa	156.
„ gorinäjdenja obrambnoga ceplenjä	147.
„ niicanja lokomotivnoga hajôva	134.
„ prvoga probanja železnice lokomotiva	131.
„ gorinäjdenja telegräfa	89.
„ začëtka svetovne bojne	23.

Vladárska hiža kräleväine Jugoslävije.

Njegovo Veličanstvo Kräl Peter II. rojen v Beogradi 6. septembra 1923. — Progläšen za kralä 9 oktobra 1934. zavolo smrti Vitëznoga kräla Aleksandra I. Zedinitela 9. okt. 1934 v Marseillu. — Po äl. 41. in 42. ustäve Krälevine Jugoslavije vršijo kräjevsko namestniško oblät: Nj. Krälj. Visočanstvo knez Pavle Karadjordjeviç, dr. Radenko Stankoviç in dr. Ivo Peroviç.

Njëno Veličanstvo Kralica Marija, rojena v Gothi (Nemëija) 27. dec. 1899.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Vis. kraljeviç Tomisläv, rojen 19. janüara 1928, v Beogrädi.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Visoç. kraljeviç Andrej, roj. 28. juniä 1929, v Bledi.

Rodovnica dinastije Karadjordjeviçev.

Peter, spadno v boji z Törkami 1733—1784, njegova žena Marica, vmrla 1811.

Sin: Karadjordje Juri Petroviç, rojen leta 1762 v Viševci. Vmorjen v noçi 12 na 13 junija 1817 v Radovani pri Smederovci, vrhovni srbski vojskovodja od febrüarja 1804 do septembra 1813; žena Jelëna, hçi kneza Nikole Jovanoviça v Maslovševa, rojena leta 1765, vmrla 11. febrüarja 1842 v Beogrädi.

Toga sin: Aleksander Karadjordjević, rojen 26. septembra 1806 v Topoli. Njegov prvi učitelj je bio Dositej Obradović. Leta 1814 je šou z ocom v Austrijo, odkéc je v jesén tistoga leta odišao v Rusijo, gde se je vöosnouvo. Leta 1839 se je vrno v Srbijo, leta 1840 je postao kotriga beogradske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842 pa je bio izbráni za kneza Srbije. Leta 1858 je po zaprtji Národne skupščine odstopo, šou je v Austrijo in živo do smrti 22. aprila 1885 v Temešvári. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hći Jevréma Nenadovića, rojena 1813 v Valjevi, vmrla je 26. márcia 1873 na Dunaju.

Njegov sin: Peter, rojen dne 29. julija 1844 v Beográdi, od 2. junija 1903 kral Srbije, od 1. decembra 1918 kral Srbov, Hrvatov i Slovencev, vmrou je 26. augusta 1921. Njegova žena Zorka, hći črnogorskoga knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. márcia 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstantinovičem Romanovim, vmorjeni leta 1918 od bolševikov; sin Vsevolod Jovanovič, rojen leta 1914 v Petrogradi.

Gjorgje, rojen 27. aug. 1887, se odpovedao stolonasledništva 27. marca 1909. Aleksander I., rojen v Cetinji 17. decembra 1888. leta. Prestolonaslednik od 27. marca 1909. Králevsko oblást je vršo od 24. junija 1914. leta kak namestnik. Po ustávi je naslednik králá Petra I. Velikega Osloboditelja od 16. aug. 1921 do 1929 oktobra 3. kak král SHS i od 3. oktobra 1929. kak I. král Jugoslavije. Vmro 9. sept. 1934 v Marseillu.

Jelena, žena bivšega srbskoga poslanika na Dunaju Gjeorgje Simića.

Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvári, poročen z Auroro, knézinjov Demidovov di. S. Donato, razporočena 1896, vmrla 1905. Sin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradi.

Sunca i mēseca potemnēnja v 1937-tom leti.

V 1937. leti bode dvkrat sunca i ednok mēseca potemnēnje; po naši kraji pa nebo nobedno vidno.

Zavedni kmetje, obrtniki, trgovci i delavci nalágajo svoje prišparane penaze varno pri

Krměčkoj posojilnici v M. Soboti

Cerkvena cesta št. 5. — V lastnoj hiši prek od birovije

Telefon št. 62. - Ček. rač. 15.229.

Kmetje, tá gasa je vaša, záto se je poslužijte i jo tūdi priporočajte drūgim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestijie nájbogše. Hranilne vloge znašajo do zdaj prek 7,500.000 Din. Za te vloge je pa dobroga stanja poleg hiše do 65,000.000 Din. Letni promet znaša prek 10,000.000 Din. Nove vloge se vsak čas izpláčajo. Posojila dávle na poroke (kezeše), tabulacijo i tūdi na tekoči račun na več let na dužna pisma, po nájnižijšoj obrestnoj meri. Rentni dávek od penaz pláča posojilnica sama. Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spozábiti s te gase, štera podpira v stiski naše lūdstvo.

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj voli!

PREDGOVOR.

Lübléni evangeličanski verebratje! Gda naš kalendarí šestnájstikrát püšťímo na njegovo pôť, té predvsem pozdrávlamo vás, katerim je vu pretečeni létaj naš evangeličanski kalendarí veren pôtni pajdáš-, dostakrát pomoč bio vu tom, naj pri vas moči evangelioma májo valánost. Vu tom nôvom leti rávnótak, kak vu príšestnosti tüdi dosta blagoslova bode ponüdjávao onim, kateri ga notrivzemejo vu svojo hižo.

Naš kalendarí vu svoji lêpi pripovêstaj, žitka kêpaj, veršusaj, našega církevnoga žitka fontošnéše zgodbe, naše církví zgodovino, naše vere vítêzov blagoslovení žitek, vidme evangelioma dáva i s svojimi glásmi vse protešante vküperprikapčüje enzdrúgim. Zevsém šcé včíti, evangeliomski karakter osnávlati i razveseljávanje vedrnoga žitka prínesti.

Našoj evangeličanskoj církví edna velka môč je pošteni, čisti, zidajôči evangeličanski ščamp. Ete ščamp krepiti trbê, naj potom té krepí vsáko naše dobro dugováne. Zátó naj nebode nikomi vseedno tó, ka kakši kalendarí má, nego naj vsáki evangeličáanec pomága ete evangeličanski kalendarí razširjávatí med poznánci svojimi.

Gledêc na težke pênezne razmere je cêna našega bogatoga zdržetka i z vnôgimi kêpami ilustriranoga kalendaríja samo 8 dinárov. Širitelom pa êšče 10 % v popüsta dámo.

Primte tak tüdi zdâ z lübéznostjov, z prijaznívostjov naš kalendarí, naj nájde notriidênje vu kêm več evangeličanski hiž i naj spunjávlê svojo blagosloveno slúžbo vu srdci, vu famíliji i vu církví!

PUCONCI i M. SOBOTA, 1936. novembra mèseca.

Flisár Jánoš

vp. vučitel, pomožni reditel.

Luthár Ádám

ev. dühovnik, glávni reditel.

Od regulov vrêmena.

Regule telko valájo,
Kelko blôdni na njé dájó.
Či nede tak, te de ovak,
Či de ovak, te neo etak.

Bôg te glêda doli z nébe,
Ka on šcé; dene pred tébe.
Ravnanje on vu rôki má,
ka smo vrêdni tisto nam dá.

Človek nemre prebroditi,
Cíle njegve vözbroditi . . .
Neprevidjene so potí,
Po šteroj on vodi lüdi.

Delo, skrbnost, previdênje
Ino čedno prerazmênje.

Naj bô naše nakanênje,
Nê pa pred njega idênje.

Na brezpametno činênje,
Što zná na kakše znamênje?
Na blodnikov šatrüvanje
I norčekov modrüvanje:

Nika več nê trbê dati,
Témbole čedno delati;
Vu Bôgi se prav vüpati,
Z šoršom vrêlo bojüvati.

Nigdár nê vnemar vcagati,
Nego vsígdár krepko státi:
Tak vse mámo obládati
I sebê gor' obdržati.

Január má 31 dní, Sečen

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pětek	Nôvo leto	Nôvo leto		7 48	4 20	9 41	10 1
2 Sobota	Ábel	Makár		7 48	4 21	10 48	10 18
1. tjeden.	Evang. Mat. 2, 13—23. Epist. 1. Pet. 4, 12—19.						
3 Nedela	Po nôv. leti	Po nôv. leti		7 48	4 22	11 52	10 33
4 Pondělek	Leona	Titus pk.		7 48	4 23	—	10 51
5 Tork	Šimon	Telesfor		7 48	4 24	0 36	1 9
6 Srěda	Tri králi	Tri králi		7 48	4 25	2 0	11 31
7 Četrtek	Attila	Lucián mantr.		7 48	4 25	3 4	11 57
8 Pětek	Erbert	Severinus		7 47	4 26	4 4	12 30
9 Sobota	Marcel	Julián mantr.		7 47	4 28	5 3	1 12
2. tjeden.	Evang. Luk. 2, 41—52. Epist. Rim. 12, 1—5.						
10 Nedela	Po tri kr. 1.	Po tr. kr. 1.		7 46	4 29	5 55	2 3
11 Pondělek	Ágota	Higin m.		7 46	4 30	6 43	3 5
12 Tork	Ernő	Ernő ap.		7 45	4 32	7 21	4 14
13 Srěda	Vidor	Veronika		7 45	4 33	7 56	5 28
14 Četrtek	Bódog	Hilár pk.		7 44	4 35	8 24	6 44
15 Pětek	Lóránt	Pavel †		7 44	4 36	8 49	8 1
16 Sobota	Gustáv	Marcel m.		7 44	4 37	9 13	9 21
3. tjeden.	Evang. Jan. 2, 1—11. Epist. Rim. 12, 6—15.						
17 Nedela	Po tri kr. 2.	Po tr. kr. 2.		7 43	4 38	9 36	10 40
18 Pondělek	Piroška	Piroška		7 42	4 40	10 0	—
19 Tork	Šára	B Margit		7 41	4 41	10 26	0 1
20 Srěda	Fábján	Fábján		7 40	4 43	10 58	1 22
21 Četrtek	Ágneš	Ágneš m.		7 39	4 44	11 36	2 43
22 Pětek	Artur	Vince m.		7 38	4 46	12 24	4 0
23 Sobota	Zelma	Raimund		7 38	4 47	1 22	5 9
4. tjeden.	Evang. Mat. 20, 1—16. Epist. I. Kor. 9, 24—10, 5.						
24 Nedela	Septuages.	Septuages.		7 37	4 48	2 28	6 3
25 Pondělek	Pavl. obr.	Pavl. obr.		7 36	4 49	3 41	6 46
26 Tork	Vanda	Polikárp pk.		7 35	4 51	4 55	7 18
27 Srěda	Lothár	Zlátov. Ján.		7 34	4 53	6 10	7 44
28 Četrtek	Károí	Károí		7 32	4 55	7 21	8 4
29 Pětek	Adél	Sal. sv. Franc		7 31	4 56	8 29	8 23
30 Sobota	Mártonka	Martina m.		7 30	4 58	9 36	3 39
5. tjeden.	Evang. Luk. 8, 4—15. Epist. II. Kor. 11, 19—12, 9.						
31 Nedela	Sexages.	Sexages.		7 29	4 59	10 41	8 56

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu začětki velki mraz. Od 4. do 11-ga mirovno sneženjě, od 12 do 18-ga mraz i veter. Potem dosta snegã.

Prvoga je dën 8 vör 32 min düg, do konca meseca 1 vöro 1 min. prirastě.

Regule vrejmena : Či se na Trikrálovo strêhe snêg topi, ali v kolo
tečnici snegá voda tečé, rodno leto bode.

Či je sunce na dén Vince,
Pune bodo peovnice;
Z-siljem pun škedjen i páрма,
K-Mihály'vomi dobra brátva
Na Pavlovo vrêmen čisto
Nam káže obilno leto.

Či pa vetrno i zvirno,
Prinesti má pomôr, bojno.
Či bô megla, de nezdravo,
Človeki, stvári škodljivo.
Či de pa snêžen i moker,
Bode krûh vžéti i dober.

K tebi pozdávam Gospodne, dúšo mojo! Bog moj, vu tebi se vûpam.
(Žolt. 25 1-2)

Vi, ki lûbite Gospodna, mête v návisti hûdôbo. (Žolt. 97, 10)

Ne zamúdi ponoviti naprejplačilo na Dúševni List

JANUÁR

Mejseca premenjávanje:

4-ga ☾ ob 3 vóri 22 min., 12-ga ☿ ob 5 vóri 47 min., 19-ga ☾ ob 9
vóri 2 min., 26-ga ♀ ob 6 vóri 15 minútí.

Kmela ôprave v-januári:

Vu dvorišči: snêg i léd tá čistiti; škéri popravek i rédjenjé — Na njívaj. gnojá voznja, skórnatni snêg z svinjámi sklačiti dati, grmovje, trnje trébíti. — V-štali: štale vetriti i tople držati, jasli, kopanje čiste meti, božněšo i slabšo krmo polagati. — Kürečnjekov dveri, obloke, mostnice z slámov podmetati. — Pri sadovenom drevji: gosanic gnejzd preprávlanje, za cepjé vejčíc branjé, súho drevje vókopati, za sadjenje cepik jame kopati i za ceplenjé potrebno kojno se skrbet'. — Vu künskom ográdčeki. prahšiti, gnoj podkápati, topli gréd rédjenje. — V-goricaj: gnojiti, kolje pripravlati, vino pretákati, lagve žveplati, naj nespisnivijo, peovnice tople držati i vótriti.

Február má 28 dní, Süšec

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mjeseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pondělek	Ignác	Ignác m.		7 28	5 1	11 45	9 15
2 Tork	Karolin	Svečnica		7 26	5 2	—	9 35
3 Srěda	Baláž	Baláž m.		7 25	5 4	0 49	9 59
4 Četrtek	Rahel	K. Andráš		7 23	5 6	1 51	10 29
5 Pětek	Ágota	Ágota m. †		7 22	5 7	2 40	11 6
6 Sobota	Dorotja	Dorotja m.		7 21	4 8	3 45	11 52
6. tjeden.	Evang. Luk. 18, 31—43. Epist. I. Kor 13, 1—10.						
7 Nedela	Quinquag.	Faš. ned.		7 20	5 10	4 34	12 50
8 Pondělek	Aranka	Sv. Jánoš		7 18	5 11	5 17	1 56
9 Tork	Fašenek	Fašenek		7 17	5 13	5 54	3 8
10 Srěda	Elvira	Pepelnica †††		7 15	5 15	6 24	4 24
11 Četrtek	Bertold	Cur. Maria ††		7 13	5 17	6 51	5 42
12 Pětek	Lidia	Lidia		7 11	5 19	7 17	7 3
13 Sobota	Ella	Sv. Katalena		7 10	5 20	7 41	8 24
7. tjeden.	Evang. Mat. 4, 1—11. Epist. II. Kor. 6, 1—10.						
14 Nedela	Postna 1.	Invocabit		7 9	5 21	8 5	9 46
15 Pondělek	Faustin	Faustin		7 7	5 23	8 32	11 9
16 Tork	Juliána	Juliána m.		7 5	5 25	9 2	—
17 Srěda	Donát	Donat pk. K.		7 4	5 26	9 39	0 31
18 Četrtek	Konrád	Simon pk. m.		7 2	5 28	10 23	1 49
19 Pětek	Žužana	Konrád		7 0	5 29	11 16	2 58
20 Sobota	Álmoš	Aladár pk.		6 59	5 30	12 18	3 57
8. tjeden.	Evang. Mat. 15, 21—28. Epist. I. Tess. 4, 1—6.						
21 Nedela	Postna 2.	Reminis.		6 57	5 32	1 27	4 43
22 Pondělek	Geržon	Peter		6 55	5 34	2 39	5 19
23 Tork	Alfréd	Dam. Peter		6 53	5 35	3 52	5 47
24 Srěda	Matjáš	Matjáš ap.		6 51	5 37	5 2	6 9
25 Četrtek	Géza	Géza		6 50	5 38	6 11	6 28
26 Pětek	Šandor	Margeta		6 48	5 40	7 18	6 45
27 Sobota	Ákoš	Gábor p.		6 46	5 41	8 25	7 3
9. tjeden.	Evang. Luk. 11, 14—28. Epist. Efez. 5, 1—9.						
28 Nedela	Postna 3.	Oculi		6 44	5 43	9 30	7 20

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vědrní mrazi. Od 3-ga oblačno i snežno, od 11. do 17-ga vihěrnó vetrovje. Vu drügoj polovici meseca dosta vlage.

Pr.oga je dën 9 vör 33 min. dúgi, do konca meseca 1 vöro 29 minut prirastë.

Regule vrejmena: Či na svečnico (2-ga) sunce sija i lepi topel den, je, teda za njim mrzli dnévi pridejo. Kem top-lejši je sühšec, tém mrzlejši de máltráven i vüzem. Na svečnico medved vöpride z svoje lükne (brloge) i okóli poglédne, či je leipo vrejmen, nazáj se povrne späť, či je pa mrzlo vrejmen, vönej ostáne.

Či je na Majkešovo mrzlo (24), te de ešte 40 dni mrzlo. Záto :

Či nájde léd, spotere ga,

Či nenájde, rédo de ga.

Nišče nás sebi ne živé . . . (Riml, 14, 7-9)

Gde je kinč vaš, tam je i srce vaše. (Mat 6, 21.)

„Zemelski človek se z malim zadovolji, či nehodi želenji svojimi i o voli.“

FEBRUÁR

This image shows a single sheet of off-white or light beige paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or printed text on the paper.

Mejseca premenjavanje:

3-ga ☾ ob 1 vöri 4 min., 11-ga ☾ ob 8 vöri 34 min., 18-ga ☾ ob 4 vöri 50 min., 25-ga ☾ ob 8 vöri 43 minuti.

Kmeta ôpravice v-februári:

Silje premejšati, semensko zrnje čistiti, ž njiv snega vodo dol pustšati, slabo sejstvo z žveplenim ammoniakom gnojiti, od srena pozdignjeno sejstvo zvalékati, trávnikje čistiti, vláčiti, — oves, ječmen, groko, léčo, grajhščič sejati. — *V-štali*: bougšo krmó polagati, obilno nastilati. — *Sadovenoga drevja* stéblóvje čistiti, sihe vejke odstrániti, gnojiti. V kúnjskom ogradčeki: v tople gredě sejati, na slobodnom grahščič, mrkvečno, petríša, salátno semen, mak sejati, lúk, česnek, šoško, sprotolejšnji kel saditi.

Márc má 31 dní, Málitráven

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pondělek	Albin	Albin pk		6 42	5 44	11 34	7 40
2 Tork	Lujza	Simplic		6 40	5 46	11 37	8 3
3 Srěda	Kornél	Kunigunda		6 38	5 48	—	8 29
4 Četrtek	Kázmér	Kázmér		6 37	5 48	0 37	9 4
5 Pétek	Adorján	Öžeb		6 34	5 50	1 34	9 46
6 Sobota	Gottlieb	Perpetu		6 32	5 51	2 25	10 38
10. tjeden.	Evang. Jan. 6, 1—15. Epist. Riml. 5, 1—11.						
7 Nedeia	Postna 4.	Laetare		6 30	5 53	3 9	11 38
8 Pondělek	Zoltán	Pob. Jānoš		6 28	5 55	3 48	12 46
9 Tork	Franciška	Franciška		6 26	5 56	4 21	2 0
10 Srěda	Olimpia	40 mantr.		6 24	5 57	4 50	3 17
11 Četrtek	Aladár	Silárd		6 22	5 58	5 17	4 37
12 Pétek	Gergelj	I. Gergelj p.		6 21	5 0	5 42	5 59
13 Sobota	Kristián	Sabin m.		6 19	6 2	6 6	7 23
11. tjeden.	Evang. Jan. 8, 46—59. Epist. Žid. 9, 11—15.						
14 Nedela	Postna 5.	Čarna ned.		6 17	6 3	6 34	8 47
15 Pondělek	Krištof	Longin		6 15	6 5	7 4	10 13
16 Tork	Henriette	Geréb pk.		6 13	6 6	7 39	11 35
17 Srěda	Gertrud	Patrik pk.		6 11	6 7	8 21	—
18 Četrtek	Šándor	Sándor pk.		6 9	6 9	9 13	0 49
19 Pétek	Józef	Józef		6 7	6 10	10 13	1 52
20 Sobota	Hubert	Nicetas		6 4	6 12	11 20	2 41
12. tjeden.	Evang. Mat. 21, 1—9. Epist. Filip. 2, 5—11.						
21 Nedela	Cvetna	Cvetna		6 2	6 13	12 30	3 20
22 Pondělek	Oktávian	Oktávian		6 0	6 15	1 41	3 50
23 Tork	Frumenc	Viktorian m.		5 59	6 16	2 50	4 13
24 Srěda	Gábor	Gabriel ark.		5 57	6 17	3 59	4 34
25 Četrtek	Vel. četrtek	Ceplena M.		5 54	6 19	5 6	4 52
26 Pétek	Velki pétek	Velki pétek		5 52	6 20	6 12	5 9
27 Sobota	Hajnalka	Velka sobota		5 50	6 22	7 17	5 26
13. tjeden.	Evang. Mark. 16, 1—8. Epist. I. Kor. 5, 6—8.						
28 Nedela	Vüzem. n.	Vüzem. n.		5 48	6 24	8 21	5 45
29 Pondělek	Vüzem. p.	Vüzem. p.		5 46	6 24	9 24	6 6
30 Tork	Izidor	Kerénj m.		5 44	6 26	10 26	6 32
31 Srěda	Árpád	Guido ap.		5 42	6 27	11 24	7 4

Vrejmena houd pouleg Herschela. Z neprijétnimi vlažnimi dnévni se začne. Od 5 do 11 ga deždževno, od 12. do 18. ga spremenljivo, od 19 do 26 ga znovič deždževno. Konec meseca vedrni, noči mrzle.

Prvoga je dén 11 vör 2 min. dúgi; do konca mejseca 1 vöro 44 minut prlrasté. Začétek sprotolejtja je 21-ga ob 1 vöri 45 minutí.

Regule vrejmena : Máloga trávna snejg je škodlivi sejnanji. Ešče i te škodi, či ga samo v-žakli neséjo prejk po njívaj. Či je máli trávni súhi, vélki pa moker i risášček hladén. obilna žétva i brátva bode. Kelko meglé bode v etom mesjeci, telko plohé pride v-let ; kelko rosé pred vúzom; telko sláne po vúzmi.

Či je Gregor čist, vedrni, Šándor, Jóžef pa Benedek
Mráz, vóter, snejg de gedrni. Na klin vejsita kópenjek.

Dolidénte lãž i gučte istino (Efez. 4. 25.)

Hudoga k  trpi  to med vami? Naj moli. Dobre voule je  to? Naj po-
pejva (Jakob 5. 13.)

Či pa što Duhá Kristušovoga nema; té je nej njegov. (Riml. 8, 9)

MÁRC

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf from an old book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. There are several horizontal ruling lines across the page, suggesting it was once used for writing. The left edge of the page shows a dark binding material, and the overall tone is a warm, off-white or light beige.

Mejseca premenjavanje :

5-ga ☾ ob 10 vōri 17 min., 12-ga ☾ ob 8 vōri 32 min., 19-ga ☾ ob
12 vōri 46 min., 27-ga ☾ ob 0 vōri 12 min.

Kmeta ôpravice v-mârciuši :

Oránje, práhšenje, prahe, sejtnje, trávnike vláčiti i poravnati — *Préžnoj máhri* dobro dvoriti; vótrenje, kobille púščati, svinjé prouti ognjoperi vcepiti dati. Kokvače nasájati i obravnávati — *Cepíke* saditi, obrezávati, cepiti, okápati, pečjé sčjati. — *Tople gredě* odprávlati, vótrti; gredě rěditi: petreželem, mrkevčno, erděce repe, mejsečne retkvi semen sejati. — *Trstje* odkriti, rezati, z koljom obravnati, mládo trstje saditi gróbat; bělo vino obdrúgim, erděce obprvim přetočiti.

#

Máj má 31 dní, Risálšček

Tjédnični dněvi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sobota	Fülöp	Fülöp i Jak.		4 45	7 11	—	8 20
18. tjeden.	Evang. Jan. 16, 23—30. Epist. Jak. 1, 22—27.						
2 Nedela	Po vüz. 5.	Rogate		4 43	7 12	0 6	9 26
3 Pondělek	Irma	Sv. Jožef		4 41	7 14	0 47	10 36
4 Tork	Florián	Florián m.		4 40	7 15	1 15	11 49
5 Srěda	Gottbard	V. Pius		4 38	7 17	1 40	1 5
6 Četrtek	Krist. vnéb.	Krist. vnéb.		4 36	7 17	2 4	2 23
7 Pétek	Napoleon	Gizela		4 35	7 19	2 29	3 45
8 Sobota	Gizela	Mihál arch.		4 34	7 20	2 56	5 9
19. tjeden.	Evang. Jan. 15, 26—16, 4. Epist. 1. Pet. 4, 7—11.						
9 Nedela	Po vüz. 6.	Exaudi		4 32	7 22	3 27	6 35
10 Pondělek	Ármin	Antonin		4 31	7 23	4 5	8 1
11 Tork	Adalbert	Sv. Ferenc		4 29	7 25	4 50	9 19
12 Srěda	Pongrác	Pongrác		4 27	7 26	5 46	10 23
13 Četrtek	Servác	B. Robert m.		4 26	7 27	6 50	11 14
14 Pétek	Bonifác	Bonifác m.		4 25	7 28	8 5	11 52
15 Sobota	Zofika	Salle Jánoš		4 24	7 30	9 19	—
20. tjeden.	Evang. Jan. 14, 23—31. Epist. Ap. Dj. 10, 42—48.						
16 Nedela	Risál. ned.	Risál. ned.		4 22	7 31	10 32	0 21
17 Pondělek	Risál. pond.	Risál. pond.		4 21	7 32	11 42	0 44
18 Tork	Erik	Venanc m.		4 20	7 33	12 50	1 3
19 Srěda	Ivo	Cölestin		4 19	7 35	1 55	1 22
20 Četrtek	Bernát	Bernardin		4 18	7 35	3 0	1 39
21 Pétek	Konšantin	Bob. And.		4 17	7 36	4 4	1 57
22 Sobota	Julia	Julia m.		4 16	7 37	5 7	2 17
21. tjeden.	Evang. Jan. 3, 1—15. Epist. Riml. 11, 33—36.						
23 Nedela	Sv. trojst.	Sv. tr. 1.		4 15	7 39	6 10	2 40
24 Pondělek	Ester	Johana		4 13	7 40	7 10	3 8
25 Tork	Orbán	Orbán		4 12	7 42	8 5	3 41
26 Srěda	Fülöp	N. Fülöp		4 11	7 43	8 56	4 24
27 Četrtek	Beda	Tejlovo		4 10	7 44	9 40	5 15
28 Pétek	Emil	Ágošton pk.		4 10	7 45	10 18	6 13
29 Sobota	Maxim	P. Magdolna		4 9	7 45	10 50	7 17
22. tjeden.	Evang. Luk. 16, 19—31. Epist. I. Jan. 4, 16—21.						
30 Nedela	Po. sv. tr. 1.	Sv. troj. 2.		4 9	7 46	11 18	8 25
31 Pondělek	Petronela	Angela		4 8	7 47	11 43	9 36

Vrejmenažhond pouleg Herschela: Vu začetki glichno toplo. Od 10. do 16-ga po ništerni spremenlivci dněvi znovič vedrno sunca sijanje. Med 17—24. se na deždž obrné. Konec meseca hladn.

Prvoga je dèn 14 vör 26 min. dūgi; do konca mejseca 1 vöro 15 min. prirasté.

Regule vremenā : Či je na Filipovo hladno i vlažno: srejdni pouv čakajmo; či je toplo i čisto, teda obilnejšega. Či je na Križavo čisto vremen, je na hasek, či pa deždževno, je na kvár. Risálske nedele deždž je hasnoviti. Na Vrbanovo (25) či je čisto vremen — bode sladko vino, či je pa deždževno — de kisilo. Pongrácov deždž je njivam dober, ali go-ricam škodlivi. Či je Risálsček premoker, Ivanšček de súhi.

Radújem se vu govoréči meni: pojdmo vu hišo Gospodnovo. (Žolt. 122, 1.)

Pozábi velka bantüvanja, ali mála dobročinenja nigdár! (Konfucius.)

Vsa záto, šterakoli ščéte, naj vam včinijo lüdjé, tak i vi činte njim. Ár je eta právda i prorocke. (Mát. 7, 12.)

MÁJUŠ

Mejseca premenjávanje :

3-ga ☾ ob 7 vóri 37 min., 10-ga ☾ ob 2 vóri 18 min., 17-ga ☾ ob 7 vóri 49 min., 25-ga ☾ ob 8 vóri 38 minuti.

Kmela ópravice v-májuši :

Práhšenje, setvéo vláčenje, pšenično sejtvó obžeti; lucerno, detelco kositi; čalamádo, proso, bér sejati. — Na zeléno poláganje paziti trbej, prasce ostaviti. Svinjé obravnávati, naj májo priliko za kališanje i dobjo zadosta zeléne krme i zdravo vodó za pitvino. Žrebeta, teoci se vsáki dén na sprehodjenje gonijo. Lóšo máhro vöpodkrmitti. Perotnino čisto držati, máhro z zelenjom krmiti. — Künjske ográdčke pleti, okápati, polevati. — V goricaj prázna mesta zasájati, zeléno ceplenjé, šprickanje.

Juni mà 30 dní, Ivanšček

Tjédnični dnévi		Proteštantski	Rim. kat.		Sunca			Mejseca	
					zhod	záhod		zhod	záhod
1	Tork	Nikodemus	Pamfil m.		4	7	7 48	—	10 49
2	Srêda	Anna	Erazmua m.		4	6	7 49	0	7 12 4
3	Četrtek	Klotild	Klotild		4	6	7 50	0	30 1 22
4	Pétek	Kerénj	Jezuša sv. srčé		4	5	7 51	0	56 2 42
5	Sobota	Bonifác	Bonifác pk. m.		4	4	7 52	1	25 4 5
23. tjeden.		Evang. Luk. 14, 16—24. Epist. I. Jan. 3, 13—18.							
6	Nedela	Po sv. tr. 2.	Sv. troj. 3.		4	4	7 53	1	58 5 29
7	Pondělek	Róbert	Róbert		4	3	7 54	2	37 6 51
8	Tork	Medárd	Medárd pk.		4	3	7 54	3	27 8 3
9	Srêda	Felix	Primus		4	3	7 55	4	29 9 1
10	Četrtek	Margit	Margit		4	3	7 55	5	41 9 46
11	Pétek	Barnabáš	Barnabáš ap.		4	3	7 56	6	57 10 20
12	Sobota	Klaudius	Fak Jánoš		4	3	7 56	8	12 10 47
24. tjeden.		Evang. Luk. 15, 1—10. Epist. I. Pet. 5, 6—11.							
13	Nedela	Po sv. tr. 3.	Sv. troj. 4.		4	2	7 57	9	26 11 8
14	Pondělek	Vazul	Vazul		4	2	7 57	10	37 11 26
15	Tork	Vid	Jolán		4	2	7 58	11	45 11 44
16	Srêda	Justin	Reg. Ferenc		4	2	7 58	12	51 — —
17	Četrtek	Laura	Rainer		4	2	7 59	1	55 0 2
18	Pétek	Arnold	Efrém		4	2	7 59	2	59 0 21
19	Sobota	Gjáríáš	Gjáríáš		4	2	8 0	4	1 0 44
25. tjeden.		Evang. Luk. 6, 36—42. Epist. Riml. 8, 18—23.							
20	Nedela	Po sv. tr. 4.	Sv. troj. 5.		4	2	8 0	5	2 1 10
21	Pondělek	Alajoš	Alajoš		4	2	8 0	6	0 1 42
22	Tork	Paulína	Ákoš		4	2	8 0	6	52 2 22
23	Srêda	Zoltán	Ediltud		4	3	8 1	7	39 3 9
24	Četrtek	Ivan	Ivan krst.		4	3	8 1	8	19 4 5
25	Pétek	Vilmoš	Vilmoš		4	3	8 1	8	54 5 8
26	Sobota	Jánoš i Pavel	Jánoš i Pavel		4	4	8 1	9	52 6 16
26. tjeden.		Evang. Luk. 5, 1—11. Epist. I. Pet. 3, 8—15.							
27	Nedela	Po sv. tr. 5.	Sv. troj. 6.		4	4	8 1	9	48 7 27
28	Pondělek	Vidov dén	Vidov dén		4	5	8 1	10	13 8 39
29	Tork	Peter i Pavel	Sv. Peter i P.		4	5	8 1	10	36 9 53
30	Srêda	Pavel	Pavla spom.		4	6	8 1	10	59 11 8

Vrejmena houd pouleg Herschela: Spremenlivi i preveč vetroven. Od 8. do 14-ga večkrát kratko deždževje, od 15. do 22-ga močen vöter i dosta plohe, po 23 tom se na lejpo obrné.

Prvoga je dén 15 vör 41 m. dúgi; do 21-ga 15 m. prirasté; potom se do konca mejseca 4 m. skrajša.

Začétek leta je 21-ga ob 9 vöri 12 min.

Regule vrejmena : Či je na Medárovo čisto, prijétno vrejmen : dobro dževo. Či kukujca pred Ivanovim kukúče, de fál silje, — ali či po Ivanovom záča kukúkati, de drágoča. Či pred Ivanovim dnévom deždži, te de 4 dni deždžilo.

Záto dolidente láž i gučte istino vsáksi z-bližnjim svojim, ár smo eden drugoga kotrige. (Efez. 4, 25.)

Hválo bodem Gospodna, dokeč bom živo, žoltäre bom spejvao Bôgi mo-
jemi, kak dugo jestem. (Žolt. 146. 2.)

Dnes či glás niegov čuli bodte, ne obtrdite srdcá vaša. (Žid. 3, 7--8.)

JUNI

[illegible]

Mejseca premenjavanje:

2-ga ☾ ob 6 vöri 24 min., 8-ga ☿ ob 21 vöri 43 min., 15-ga ☽ ob
20 vöri 3 min., 23-ga ♄ ob 23 vöri 59 min.

Kmeta ôpravice v-juniuši :

Skegenj, glimno vréd vzéti, mostnic mázanje popraviti.—Kukorco, krumpíše okápati, ospávati. Kosítev, krme správlanje. Detelčne grinte preprávlati. Konje zelenov krmov krmíti; z-dobrov vodov napájati. Cepike čiste držati, cepičnjeke okápati; črešnjove i marul kočičke sadíti; gosance preprávlati, pouvrsla súkati k-žetvi žimski ougork i lejtešnji retkev semen sejati. Uogorčno i dinj bilja groubanje, razprávlanje. K-trstji kolje vsaditi, vézati, obdrúgim kopati i šprickati.

Juli má 31 dní, Jakobešček

Tjédnični dněvi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Četrtek	Tibold	Jez. sv. krv		4 7	8 1	11 25	12 25
2 Pětek	Ottokár	Srpna B. M.		4 7	8 0	11 55	1 44
3 Sobota	Korněl	Heliodor		4 8	8 0	—	3 6
27. tjeden.	Evang. Mat. 5, 20—26. Epist. Riml. 6, 3—11.						
4 Nedela	Po sv. tr. 6.	Sv. troj. 7.		4 8	7 59	0 31	4 26
5 Pondělek	Šarolta	Z. sv. Anton		4 9	7 59	1 15	5 42
6 Tork	Ézaiáš	Izaiáš pr.		4 9	7 59	2 9	6 45
7 Srěda	Ciril, Metod	Ciril i Metod		4 10	7 59	3 15	7 37
8 Četrtek	Terěz	Erzébet kr.		4 10	7 58	4 29	8 17
9 Pětek	Lukrěcia	Veronika		4 11	7 58	5 46	8 47
10 Sobota	Amália	Amália		4 12	7 57	7 2	9 11
28. tjeden.	Evang. Mat. 9, 35—38. Epist. Riml. 6, 19—23.						
11 Nedela	Po sv. tr. 7.	Sv. troj. 8.		4 13	7 56	8 17	9 32
12 Pondělek	Izabela	Gualbert Jan.		4 14	7 55	9 27	9 50
13 Tork	Jenő	Anaklet m.		4 15	7 55	10 36	10 9
14 Srěda	Eörs	Bonaventura		4 16	7 54	11 43	10 27
15 Četrtek	Henrik	Henrik		4 17	7 53	12 47	10 48
16 Pětek	Valter	Karmelh B. A.		4 18	7 52	1 51	11 13
17 Sobota	Elek	Elek		4 19	7 52	2 52	11 42
29. tjeden.	Evang. Mat. 7, 15—23. Epist. Riml. 8, 12—17.						
18 Nedela	Po sv. tr. 8.	Sv. troj. 9.		4 20	7 51	3 51	—
19 Pondělek	Emilia	P. sv. Vince		4 21	7 50	4 46	0 19
20 Tork	Eliáš	Jeromoš		4 22	7 49	5 35	1 4
21 Srěda	Dániel	Praxedes		4 23	7 48	6 18	1 57
22 Četrtek	M. Magd.	Már. Magd.		4 25	7 47	6 55	2 58
23 Pětek	Lenke	Apollin. m.		4 26	7 45	7 25	4 5
24 Sobota	Kristina	B. K. Krist.		4 27	7 44	7 54	5 16
30. tjeden.	Evan. Luk. 16. 1—9. Epist. I. Kor. 10, 6—13.						
25 Nedela	Po sv. tr. 9.	Sv. troj. 10.		4 28	7 43	8 18	6 28
26 Pondělek	Anna	Anna		4 29	7 42	8 42	7 42
27 Tork	Olga	Pantaleon m.		4 30	7 41	9 5	8 57
28 Srěda	Ince	Ince p.		4 32	7 40	9 30	10 14
29 Četrtek	Márta	Márta		4 33	7 38	9 58	11 32
30 Pětek	Judit	Judit m.		4 34	7 37	10 31	12 51
31 Sobota	Oskár	Loy. sv. Ignác		4 35	7 36	11 10	2 10

Vrejmena houd pouleg Herschela: Do 7-ga lěpo suněčno vrěmen, od 8. do 14-ga večkrát deždži. Od 15. do 22-ga spremenljivo, plohe. Od 23. do 30-ga vsaki děn deždži.

Prvoga je děn dugi 15 vör 54 m. Poměňsanje 56 min.

Regule vrejmena : Či na Srпно Marjo deždži, de dugo, 40 dni deždžilo. Či je Margye dén vedrni — dobro, či pa deždževen — škodljivo znamenije.

Margya se oblákov boji,
Grmlanca, deždž se ji mrzi.

Či je Jakoba nouč (25) vedrna, obilnost de v-ogradčeka; či je pa deždževna, na kvár de orehom i lešnjekom. — Či mravlé velke mravlinjeke nanosijo: trdo zimo čakajmo. — Jakobeščeka 20-ga je Eliáš, od šteroga pripovedka pravi, ka se je na žerjavi koulaj pelao v-nébo. On rejtkogda zná za svoj dén i či zvej za njega, ka gda spádne, veliko grumlanco, bliskanje, slápop vdérjanje, točo narédi vu srdi-tosti. Sreča, ka malogda zvej za njega. To pravi od njega pripovedka.

Ne bode zaman delo vaše vu Gospodni. (I. Kor. 15, 58.)

Či što nešče delati, naj ni ne jej. (II. Thess. 3, 10.)

Stvárstvo je brez molitvi živetí. (Balzac)

JULI

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf from an old book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and small dark spots, possibly foxing or dust. There are faint horizontal lines across the page, suggesting it might be part of a ledger or a ruled notebook. The page is framed by a dark border, which appears to be the edge of the book's cover or binding.

Mejseca premenjavanje :

1-ga ☾ ob 14 vöri 3 min., 8-ga ☿ ob 5 vöri 12 min., 15-ga ☽ ob 10 vöri 36 min., 23-ga ♀ ob 13 vöri 45 min., 30-ga ☾ ob 19 vöri 47 min.

Kmeta ôpravice v-juliuši :

Granár, nasipárnice vrédvzélje. — Žetva, práhšenje, hajdino i repno sejati. Konje koupati dati. Prazic púšćanje k-ješenskoml koténji. — Živázen po strnišči pásti. Belice za zimo stráni dejvati. — Sád pobérati; črvivi sád polagati; pune vejke podlagati. Vlomlene vejke z-kolomázom omazati. — V-ogradčeki: okápati, pleti, polejvati. Za semen ougorčno bilje vöprebrati. Trsje pleti, čistiti, vrihke vkrá rezati, ob trétjim kopati. Vu velikoi hici lagve šprickati.

Augustuš má 31 dní, Měšnjek

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
31. tjeden	Evang. Luk. 19, 41—48. Epist. I. Kor. 12, 1—11.						
1 Nedela	Po sv. tr. 10.	Sv. tr. 11.		4 36	7 34	1 59	3 25
2 Pondělek	Lehel	L. sv. Alfonz		4 37	7 34	—	4 32
3 Tork	Hermina	Števan m.		4 39	7 32	0 59	5 27
4 Srěda	Domonkoš	Domonkoš		4 40	7 31	2 7	6 11
5 Četrttek	Osvald	Marija		4 42	7 29	3 21	6 41
6 Pétek	Berta	Preobr. G.		4 43	7 27	4 38	7 12
7 Sobota	Ibolja	Kajetán		4 45	7 26	5 53	7 34
32. tjeden	Evang. Luk. 18, 9—14. Epist. I. Kor. 15, 1—10.						
8 Nedela	Po sv. tr. 11.	Sv. troj. 12.		4 46	7 25	7 6	7 54
9 Pondělek	Emód	Vian. Jánoš		4 47	7 23	8 17	8 13
10 Tork	Lórinč	Lórinč m.		4 48	7 21	9 26	8 32
11 Srěda	Tibor	Žužana m.		4 50	7 19	10 32	8 53
12 Četrttek	Klára	Klára		4 51	7 18	11 42	9 16
13 Pétek	Ipoly	Ipoly i Kas.		4 53	7 16	12 40	9 44
14 Sobota	Óžéb	Óžéb m.		4 54	7 14	1 40	10 18
33. tjeden	Evang. Mrk. 7, 31—37. Epist. II. Kor. 3, 4—9.						
15 Nedela	Po sv. tr. 12.	Sv. tr. 13.		4 54	7 13	2 36	10 59
16 Pondělek	Abraham	Joakim		4 56	7 11	3 28	11 48
17 Tork	Anastáz	Jácint		4 57	7 10	4 13	—
18 Srěda	Ilona	Ilona		4 59	7 8	4 52	0 46
19 Četrttek	Huba	Lajoš		5 0	7 6	5 26	1 50
20 Pétek	Števan	Bernát		5 2	7 4	5 55	2 59
21 Sobota	Šámuel	Sv. Franc		5 3	7 2	6 22	4 12
34. tjeden	Evang. Luk. 10, 23—37. Epist. Gal. 3, 15—22.						
22 Nedela	Po sv. tr. 13.	Sv. tr. 14.		5 4	7 1	6 46	5 27
23 Pondělek	Farkaš	Fülöp		5 5	6 59	7 10	6 42
24 Tork	Bertalan	Bertalan		5 7	6 57	7 35	8 1
25 Srěda	Lajoš	Lajoš		5 8	6 54	8 3	9 19
26 Četrttek	Ižó	Zefirin		5 10	6 53	8 35	10 39
27 Pétek	Gebhard	K. sv. Jožef		5 11	6 51	9 13	11 59
28 Sobota	Ágošton	Ágošton		5 12	6 50	9 57	1 15
35. tjeden	Evang. Luk. 17, 11—19. Epist. Gal. 5, 16—24.						
29 Nedela	Po sv. tr. 14.	Sv. tr. 15.		5 13	6 48	10 52	2 23
30 Pondělek	Róza	Lim. Róza		5 15	6 46	11 56	3 21
31 Tork	Erika	Rajmund		5 16	6 44	—	4 8

Vreimena houd pouleg Herschela: Prve dněve lěpo, toplo, od 6, do 13-ga znovič spremenljivo. Od 14. do 21-ga hladno deždževje, od 22 do 28-ga prijetno, vedrno.

Prvoga je dén dúgi 14 vör 28 min. Do konca meseca 1 vöro 35 m'n. kratšiši.

Regule vrejmena : Či je na Lovrencovo (10) lejpo vrejmen, dobro vino i lejpa jesén bude. Kakše vrejmen je na Bertalanovo (24), takše de cejlo jesén. Ivan (Jánoš) krstitela odglávlenja dén (29), či je trnok deždževen, je na škodo ogradčekom.

Delajte, nej samo za jestvino, štera preide; nego za jestvino, štera ostáne na žitek vekivečni. (Jan. 6, 27.)

Podpérajte z naturáliami i z penezmi „Diački Dom“. — Čtíte „Düševni List“! Správlajte njemi nové naprejplačnike!

Blájženi so oni, ki so čistoga srdca, ár oni bodo Bogá vidili. (Mát. 5, 8.)

AUGUSTUŠ

Mejseca premenjávanje:

6-ga ☾ ob 1 vöri 37 min., 14-ga ☾ ob 3 vöri 28 min., 22-ga ☾ ob 1 vöri 47 min., 29-ga ☾ ob 0 vöri 55 minuti.

Kmetla ópravice v-augustuši:

Plüg, bráno, sejanja mašin popraviti. Kopé voziti, mlatidev; repclje i za polá-ganje žito sejati. — Máhé z-š ale vöpreprávlati z-okmídenjem i vötrenjem. V-štali držéčo márho večkrát vöplústiti. Na slepo oučenje: lejtašnjega sáda pečje pobéranje. — Seménja správlanje. Šaláte, kel i repnoga semena sejanje. Zelja osipávanje, goric kopanje.

September mà 30 dní, Mihàlšček

Tjédnični dněvi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Srěda	Egyed	Egyed		5 18	6 41	1 6	4 44
2 Četrtek	Rebeka	Števan kr.		5 19	6 39	2 19	5 13
3 Pétek	Hilda	Mansvet		5 20	6 38	3 33	5 37
4 Sobota	Rozália	Vit. sv. Róza		5 21	6 36	4 47	5 58
36. tjeden.	Evang. Mat. 6, 24—34. Epist. Gal. 5, 25—6, 10.						
5 Nedela	Po sv. tr. 15.	Sv. tr. 16.		5 23	6 34	5 58	6 7
6 Pondělek	Roj. dén II.	Petra kralá		5 24	6 31	7 7	6 37
7 Tork	Regina	Regina		5 26	6 29	8 14	6 57
8 Srěda	Mária	Mala meša		5 27	6 27	9 21	7 20
9 Četrtek	Ádám	K. sv. Peter		5 28	6 25	10 25	7 46
10 Pétek	Erik	Tol. Miklóš		5 29	6 21	11 27	8 17
11 Sobota	Teodóra	Protáz i Jác.		5 31	6 21	12 25	9 11
37. tjeden.	Evang. Luk. 7, 11—17. Epist. Efez. 3, 13—21.						
12 Nedela	Po sv. tr. 16.	Sv. tr. 17.		5 32	6 20	1 18	9 40
13 Pondělek	Ludovika	Notburg		5 34	6 18	2 9	10 34
14 Tork	Serénke	Sv. križa zv.		5 35	6 16	2 47	11 35
15 Srěda	Nikodem	Bol. Sv. K.		5 37	6 13	3 22	—
16 Četrtek	Edit	Kornél		5 37	6 12	3 54	0 42
17 Pétek	Ludmila	Sv. Fr. ran.		5 39	6 9	4 22	1 53
18 Sobota	Titus	K. Jožef		5 40	6 7	4 48	3 13
38. tjeden.	Evang. Luk. 14, 1—11. Epist. Efez. 4, 1—6.						
19 Nedela	Po sv. tr. 17.	Sv. tr. 18.		5 42	6 5	5 12	4 21
20 Pondělek	Friderika	Eusták		5 43	6 3	5 35	5 40
21 Tork	Máté	Máté ap.		5 45	6 0	6 6	6 59
22 Srěda	Moric	Móric		5 46	5 58	6 36	8 21
23 Četrtek	Tekla	Tekla		5 47	5 57	7 13	9 43
24 Pétek	Gellért	Rupert		5 48	5 55	7 57	11 2
25 Sobota	Kleofáš	Gellért pk.		5 50	5 53	8 49	12 14
39. tjeden.	Evang. Mat. 22, 34—46. Epist. I. Kor. 1, 4—9.						
26 Nedela	Po sv. tr. 17.	Sv. tr. 19.		5 51	5 50	9 50	1 16
27 Pondělek	Adalbert	Kozma i Dam.		5 53	5 48	10 58	2 6
28 Tork	Vencel	Vencel		5 54	5 47	—	2 45
29 Srěda	Mihál	Mihál ark.		5 55	5 45	0 10	3 16
30 Četrtek	Jeromoš	Jeromoš		5 56	5 43	1 22	3 41

Vrejmena houd pouleg Herschela: Stálni topli dněvi. Od 4. do 11-ga toplo, od 12. do 19 se na vetrovno obrně, od 20. do 26 ga vetrovni i deždževni dněvi.

Prvoga je dén dūgi 13 vōr 23 min. Do konca meseca 1 v. 41 min. kratšiši.

Jesěn se začne 23-ga ob 12 v. 13 min.

Oktober má 31 dni, Svestvinšček

Tjédnični dnévi	Protestantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Péték	Malvin	Remig pk.		5 58	5 40	2 34	4 2
2 Sobota	Petra	Angel var.		5 59	5 38	3 43	4 22
40. tjeden.	Evang. Mat. 9, 1—8. Epist. Efez. 4, 22—28.						
3 Nedela	Po sv. tr. 19.	Sv. tr. 20.		6 1	5 36	4 52	4 41
4 Pondélek	Ferenc	Ass. Ferenc		6 3	5 35	5 59	5 2
5 Tork	Aurel	Placid		6 3	5 34	7 6	5 23
6 Srêda	Brunó	Brunó		6 5	5 33	8 11	5 49
7 Četrtek	Amália	Čisl. B. D.		6 6	5 29	9 14	6 17
8 Péték	Etelka	Etélka		6 8	5 27	10 14	6 54
9 Sobota	Déneš	Déneš		6 10	5 25	11 9	7 36
41. tjeden.	Evang. Mat. 22, 1—14. Epist. Efez. 5, 15—21.						
10 Nedela	Po sv. tr. 20.	Sv. tr. 21.		6 11	5 23	11 58	8 27
11 Pondélek	Brigitta	Placidia		6 12	5 21	12 42	9 23
12 Tork	Mikša	Mikša		6 13	5 19	1 19	10 26
13 Srêda	Kálman	Ede		6 15	5 17	1 51	11 34
14 Četrtek	Helén	Kallist		6 17	5 15	2 20	—
15 Péték	Teréz	Teréz		6 18	5 13	2 46	0 44
16 Sobota	Gál	Gál ap.		6 20	5 11	3 11	1 58
42. tjeden.	Epist. Ján. 4, 47—54. Epist. Efez. 6, 10—17.						
17 Nedela	Po sv. tr. 21.	Sv. tr. 22.		6 21	5 9	3 36	3 19
18 Pondélek	Lukač	Lukač ev.		6 22	5 8	4 4	4 32
19 Tork	Lucius	Alk. Peter		6 24	5 6	4 34	5 53
20 Srêda	Iréne	Vendel		6 25	5 4	5 8	7 16
21 Četrtek	Oršolja	Oršolja		6 27	5 0	5 51	8 40
22 Péték	Előd	Kordula		9 28	5 2	6 41	9 57
23 Sobota	Gjöngjike	Ignác		6 30	4 58	7 41	11 6
43. tjeden.	Evang. Mat. 18, 23—35. Epist. Fil. 1, 3—11.						
24 Nedela	Po sv. tr. 22.	Sv. tr. 23.		6 31	4 57	8 49	12 2
25 Pondélek	Blanka	Mór		6 32	4 55	10 1	12 45
26 Tork	Dömötör	Dömötör		6 34	4 54	11 14	1 18
27 Srêda	Sabina	Sabina		6 35	4 52	—	1 46
28 Četrtek	Simon, Jud.	Simon, Jud.		6 37	4 50	0 25	2 8
29 Péték	Zenő	Nárcis		6 39	4 48	1 35	2 28
30 Sobota	Kološ	R. sv. Alfonz		6 40	4 47	2 40	2 59
44. tjeden.	Evang. Mat. 22, 15—22. Epist. Fil. 3, 17—21.						
31 Nedela	Ref. sv.	Sv. tr. 24.		6 41	4 46	3 50	3 7

Mejseca houd pouleg Herschela Do 12-ga deždževno Od 12. do 18-ga oblačno, mláčno, od 19. do 26-ga dežúž Zádni dnévi priétno vedrni.
Prvoga je dén dūgi 11 v. 42 m. Do konca mejsca 1 v. 40 m. kratšiši.

Regule vrejmena: Či drevja listje dugo káple doli: velko zimo, či hitro: ráni mráz i na prišestno leto obilnost zaa-
menúje. Či dosta listja ostáne na drevji: dosta gosenic bode v leti.

Gda pride že Šimeon Judáš,
V plateni lačaj mrzlo máš.

Ne bloudite: Boug se ne dá osmejávati. Ár kakoli seja človík, tisto bode i žeo. Záto, ki seja na tejlo svoje, z tejla bode žeo skvarjenje; ki pa seja na Düh z dühá bode žeo žitek vekivečni (Gal. 6, 7–8)

Za drágo ceno ste küpleni, nebojte slugi lüdi. (I. Kor. 7, 23.)

Hvála pa Bougi za nezgovorjeni dár njegov. (II Kor. 9, 15.)

OKTOBER

Mejseca premenjávaje:

4-ga ☉ ob 12 vöri 58 min., 12-ga ☾ ob 4 vöri 47 min., 19-ga ☼ 10
vöri 48 min., 27-ga ☾ 2 vöri 26 min.

Kmeta špravice v oktobri:

Mlatídev. Hramov popravek. Hajdino žeti, kukorco trgati, repo brati; práhšenje, poti popravlati; trávník vláčiti, z pepélom pos pávati, v-mokročí po nji nej pásti. Na süho krmo se predjáti. Svinjé po strajščí pásti. Prasice püšcati na sproto-
lešnje kotenje. Kanžare z-ovsom krmiti. Gjaram dobro polagati. Drevje okápati i gnojiti. Zelje notri devanje, kolje vküp pobéranje, brátva, grobanje, gnojenje, notri pokrivanje, kolje vréd sklásti.

November má 30 dní, Andrejšček

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pondělek	Mariana	Vsê sv. dén		6 42	4 44	4 55	3 28
2 Tork	Achil	Mrtvecov dén		6 44	4 42	6 0	3 52
3 Srěda	Viktor	Hubert pk.		6 46	4 40	7 4	4 19
4 Četrtek	Károlj	B. sv. Károlj		6 48	4 39	8 4	4 52
5 Pétek	Imre	Imre		6 49	4 38	9 1	5 33
6 Sobota	Lénárd	Lénárd		6 50	4 37	9 53	6 21
45. tjeden.		Evang. Mat. 9, 18—26. Epist. Kol. 1, 9—14.					
7 Nedela	Po sv. tr. 24.	Sv. tr. 25.		6 52	4 35	10 37	7 15
8 Pondělek	Gottfried	Gottfried		6 54	4 34	11 17	8 15
9 Tork	Tivadar	Tivadar m.		6 55	4 32	11 56	9 19
10 Srěda	Luther M.	Av. András		6 57	4 31	12 20	10 27
11 Četrtek	Márton	Márton pk.		6 58	4 29	12 46	11 37
12 Pétek	Jónáš	Márton p. m.		6 59	4 28	1 11	—
13 Sobota	Sanisló	Sanisló		7 0	4 27	1 35	0 50
46. tjeden.		Evang. Mat. 24, 15—28. Epist. I. Tess. 4, 13—18.					
14 Nedela	Po sv. tr. 25.	Sv. tr. 26.		7 2	4 26	2 1	2 4
15 Pondělek	Leopold	Leopold		7 4	4 25	2 29	3 22
16 Tork	Ottmár	Ödön		7 5	4 23	3 1	4 43
17 Srěda	Hugo	Gregor		7 7	4 22	3 38	6 7
18 Četrtek	Ödön	Odo opát		7 9	4 21	4 26	7 30
19 Pétek	Elizabeta	Elizabeta		7 11	4 21	5 24	8 45
20 Sobota	Jolán	Félix		7 11	4 20	6 31	9 49
47. tjeden.		Evang. Mat. 25, 31—46. II. Tess 1, 3—10.					
21 Nedela	Po sv. tr. 26.	Sv. tr. 27.		7 12	4 19	7 41	10 39
22 Pondělek	Cecilia	Cecilia		7 14	4 18	8 59	11 18
23 Tork	Kelemen	Kelemen		7 15	4 17	10 14	11 48
24 Srěda	Emma	Ivan krst.		7 17	4 16	11 26	12 12
25 Četrtek	Katalin	Katalin		7 18	4 15	—	12 34
26 Pétek	Konrád	B. s. Jánoš		7 20	4 14	0 35	12 53
27 Sobota	Virgil	M. sv. Mária		7 20	4 14	1 42	1 12
48. tjeden.		Evang. Mat. 21, 1—9. Epist. Riml. 13, 11—14.					
28 Nedela	Advent 1.	Advent 1.		7 21	4 13	2 48	1 33
29 Pondělek	Saturnin	Nóé		7 23	4 13	3 46	1 55
30 Tork	Andráš ap.	Andráš		7 24	4 17	4 55	2 21

Vrěmena houd pouleg Herschela: Vu prvoj polovici dosta deždža, od 18. do 24-ga oster mraz. Od 25-ga pa vetrovno.

Prvoga je dén 10 vör 2 m. dúgi; do konca mejseca se 1 vöro 16 m. skrajša.

Regule vrejmena : Na vsejsvécov dën vsejči doj z cera (drovnič rãst) edno vejko, či je od znotra sũba: de trda; či je vlažna: de mokra zima. Či je té dën moker: zima bode mlãčna; či je pa vedrni: močno snežno zimo znamenũje Či je Mártona (11) gousi prsčonta er-déča: velki mrãz, či je bejla: dosta snegã; či je čãrna. deždjevna jesën i zbũrkana zima bode Kakše vremen je na Ožébetovo i Katalenovo, tãkši bode celi december.

Vsako teilo je kak tráva. (Ežaiáš 49,6)

Znamo pa, ka onim, ki Bogá ljubijo, vsa na dobro služijo (Riml. 8, 28.)

Gospod je pečina moja, grád moj i Osloboditel moj. (18 Žolt. 3.)

NOVEMBER

This image shows a single sheet of off-white or cream-colored paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Mejseca premenjavanje:

3-ga ☉ ob 5 vöri 16 min., 11-ga ☽ 10 vöri 33 min., 18-ga ☿ 9 vöri
10 min., 25-ga ☾ 1 vöri 4 min.

Kmeta ôpravice v novembri:

Silja rešévanje. Mlenje na zimou. Krumpise i kukorico prebérati. Globoko práhšenje. Gnojítev. Vótrenje Samo dvojega poláganja začétek. Krmlenko dobro krmíti i obilno nastilati. Perotnino dobro krmíti i napájati. Sadovnjáka kopanje. Cepik sadjenje i notri povijanje. Ribizlina šibja bránje. Sadovenoga drevja stéb-jovja čišćenje. Petriž i špenot osipati i z listjom pokriti. Za gorice grúnt rigole-rivati. Mošt spuniti. Belo vino ob štrltom, to erdéčo pa ob drugim pretočiti.

December má 31 dní, Prosinec

Tjédniční dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Srěda	Drž. svétek	Drž. svétek	 7 26	4 12	5 57	2 53
2 Četrtek	Aurélia	Bibiana m.	 7 27	4 11	6 55	3 30
3 Pětek	Olivia	Xav. sv. Fer.	 7 28	4 11	7 49	4 16
4 Sobota	Borbála	Borbála m.	 7 30	4 10	8 35	5 9
49. tjeden.	Evang. Luk. 21, 25—36. Epist. Riml. 15, 4—13.					
5 Nedela	Advent 2.	Advent 2.	 7 31	4 10	9 16	6 7
6 Pondělek	Mikláš	Mikloš pk.	 7 33	4 9	9 52	7 10
7 Tork	Ambruš	Ambrus pk.	 7 34	4 9	10 23	8 16
8 Srěda	Maria	Mar. popr.	 7 35	4 9	10 50	9 24
9 Četrtek	Natália	F. sv. Peter	 7 36	4 9	11 15	10 34
10 Pětek	Judit	Melkiades pk.	 7 37	4 9	11 38	11 45
11 Sobota	Árpád	Damáz pk.	 7 38	4 9	12 2	—
50. tjeden.	Evang. Mat. 11, 2—10. Epist. I. Kor. 4, 1—5.					
12 Nedela	Advent 3.	Advent 3.	 7 39	4 9	12 27	0 59
13 Pondělek	Luca	Luca	 7 39	4 9	12 56	2 16
14 Tork	Silárdka	Nikaz pk.	 7 40	4 9	1 29	3 35
15 Srěda	Johana	Valerián	 7 40	4 10	2 10	4 58
16 Četrtek	Albina	Etelka	 7 41	4 10	3 2	6 17
17 Pětek	Lázár	Lázár	 7 42	4 10	4 4	7 27
18 Sobota	Augusta	Gracijan	 7 43	4 10	5 17	8 26
51. tjeden.	Evang. Jan. 1, 19—28. Epist. Filip. 4, 4—7.					
19 Nedela	Advent 4.	Avent 4.	 7 43	4 11	6 34	9 12
20 Pondělek	Teofil	Timót mtr.	 7 44	4 11	7 52	9 47
21 Tork	Tomaš	Tomaš ap.	 7 44	4 12	9 8	10 15
22 Srěda	Zeno	Zeno mtr.	 7 45	4 12	10 21	10 38
23 Četrtek	Viktoría	Viktoria	 7 45	4 13	11 30	10 59
24 Pětek	Adam i Eva	Adam i Eva	 7 46	4 13	—	11 19
25 Sobota	Koledni sv.	Božíč	 7 46	4 14	0 43	11 39
52. tjeden.	Egav. Luk. 2, 15—20. Epist. Tit. 3, 4—8.					
26 Nedela	Števan mtr.	Števan mtr.	 7 47	4 14	1 49	12 1
27 Pondělek	Jánoš	Jánoš ap.	 7 47	4 15	2 48	12 26
28 Tork	Kamila	Drov. dec. d.	 7 47	4 16	3 50	12 55
29 Srěda	Dávid	Tomaš pk.	 7 47	4 17	4 49	1 30
30 Četrtek	Zoárd	Dávid	 7 48	4 17	5 44	2 13
31 Pětek	Silvester	Silvester	 7 48	4 18	6 33	3 3

Vrejmena hrad pouleg Herschela: Do 10-ga mrzlo, vetrovno; od 11. do 16-ga oblačno, večkrát deždž; od 11. do 23-ga sneg i mraz; od 24. do 31-ga mláčno, večkrát sunca sijanje.

Prvoga je dén 8 vör 46 m. dúgi; do 22-ga se 19 m. skrájša; potom na konci mejseca 3 m. zrasté.

Začétek zime 22-ga ob 7 v. 22 min.

Regule vrejmena : Či na sveto noč zdouc (od shoda veter) piše: kügo; či vedrnjek (od záhoda): pomor; či jüg: beteg; či sever: dobro leto znamenije — Či na stáro leto deždž ide, na gojldno pa sunce sija, te se troštajmo dobrega pouva. Ali či je nouč i dén glihno vrejmen, teda lahko govorimo:

Silvester je dobro spuno,
Leto bode dobro puno!

Či je prosinec zeléni,
Vüzem bude sneženi;
Či na světo nouč snejg ide,
Teda dobro leto pride

Či prvoga sunce sija,
V leti de velka vročina;
Te drugi pa či de svekli;
Drágoča od toga visi.

Ovo stojim pred dverami i trüplem. (Ozn. 3, 20)

Tak je ljubo Bogu ete svejt, da je siná svojega jedinorodjenoga dao, da vsáki, ki v njem verje, se neskvári, nego má žitek vekivečen. (Jan. 3, 16.)

Jas sem Alfa i Omega, začetek i konec, te prvi i te slednji. (Ozn. 22, 13.)

DECEMBER

This image shows a single sheet of off-white or cream-colored paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is a vertical margin line on the left side, creating a narrow left margin. The paper appears slightly textured and has some minor discoloration or foxing, particularly towards the edges. The overall appearance is that of a standard piece of stationery or notebook paper.

Mejseca premenjavanje:

3-ga ☀ ob 11 vōri 11 min., 11-ga ☾ 2 vōri 12 min., 17-ga ☿ ob 7
vōri 52 min., 24-ga ☾ ob 3 vōri 20 min.

Kmeta opravice v decembri:

Snejg odmetávati. Léd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Skornati snejg z-svinjámi spotreťi. Trávníke z-gnojšnicov polevati. Konje podkovati dati; mláde žrebce, žrebice, teočice voziti včítí. Prásce z-ječmenom krmiti. Perotníně na toplo m držati. V-ješeni posadjeni cepik zemlou z-gnojom pokrítí. Seměnje vótriti, poběratí. Rigoleranje. Kolje řediti za gorice i. t. v.

NOVOST!

KOLESARJI PAZITE!

„Semus“ kolesa in deli! Garancija za vsako kolo in vsak del. Zahtevajte vedno in povsod samo

original „Semus“ kolesa

in „SEMUS“ dele za kolesa. Kjer se ne dobijo se obrnite direktno na

glavno zalogo za „Semus“ kolesa

STIVAN ERNEST

tehnična veletrgovina

M. SOBOTA.

Na zalogi tudi razna druga kolesa, kakor Puch, Styria-Dürkopp, Vistoria, Opel, Sieler i. t. d. i. t. d. Nadalje **pisalni stroji,**

radio aparati

šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje, fotografski aparati in vse k temu potrebni deli in material **vedno najcenejše in na male mesečne obroke.**

Najnižje in stalne cene!

NJEG. VELIČANSTVO KRAL
PETER II.

Imémdnévi.

- Abel, január 2.
 Ábrahám, augusztus 16.
 Adalbert, sept. 27.
 Ádám, sept. 9.
 Ádám, Éva, dec. 24.
 Adél, január 29.
 Adolár, ápr. 21.
 Adolf, febr. 12.
 Adorján, márc. 5.
 Ágota, jan. 11, febr. 5.
 Ágnes, jan. 21.
 Ágošton, aug. 28.
 Ákoš, febr. 27.
 Aladár, márc. 11.
 Alajoš, jun. 21.
 Albert, ápril 23.
 Albin, márc. 1.
 Alfréd, febr. 23.
 Alice, márc. 8.
 Álmoš, febr. 20.
 Amália, jul. 10., okt. 7.
 Ambruš, ápr. 4. dec. 7.
 András, február 4.,
 november 30.
 Angelika (Angyalka),
 május 31.
 Anna, febr. 19., jun. 2.,
 július 26.
 Antal, jan. 17., jun. 13.,
 július 5.
 Antónia, június 13.
 Antónius, május 10.
 Apollónia, január 28.
 Aranka, febr. 8, dec. 2.
 Aristid, ápriliš 27.
 Armin, május 10.
 Arnold, június 18.
 Aron, ápriliš 2.
 Árpád, március 31.,
 december 11.
 Artur, január 22.
 Atanáz, május 2.
 Attila, január 7.
 Augusta, december 18.
 Aurél, október 5.
 Aurélia, december 2.
 Ável, András, nov. 10.
 Baláz, február 3.
 Bálint, febr. 14.
 Barnabás, május 18.
 Beatrix, július 29.
 Beata, január 1.
 Béla, ápriliš 23.
 Bella, június 2.
 Benedek, március 21.
 Benjamin, március 31.
 Bernát, május 20.
 Berta, augusztus 6.
 Bertalan, aug. 24.
 Bertold, jul. 27, nov. 17.
 Bòdog, jan. 14., nov. 20.
 Boldizár, jan. 6.
 Bonifác, május 14.
 Borbála, december 4.
 Bruno, október 6.
 Cecilia, november 22.
 Círil, július 7.
 Ciprián, september 26.
 Cyrák, aug. 8.
 Cyril, febr. 9., már-
 cius 29.
 Damaskus, dec. 11.
 Dániel, július 21.
 Dávid, december 29.
 Dežò, május 23, dec. 15.
 Deneš, október 9.
 Domokoš, aug. 4.
 Dorottya, február 6.
 Dömötör, okt. 26.
 Eduárd, márc. 18., máj.
 26., okt. 14.
 Edith, september 16.
 Egyed, september 1.
 Elek, július 17.
 Elemér, febr. 28.
 Eleonóra, febr. 21.
 Ella, febr. 10, marc. 24.
 Előd, október 22.
 Elvira, febr. 10.
 Elza, dec. 1.
 Emánuel (Manó), már-
 cius 26.
 Emil, május 28.
 Emilia, július 19.
 Emma, ápriliš 19., no-
 vember 24.
 Engelbert, nov. 7.
 Ernestina, aug. 29.
 Erhardt, ápriliš 9.
 Erika, augusztus 31.
 Ervin, ápriliš 26.
 Ernő, január 12.
 Eržebet, nov. 19.
 Ester, május 24.
 Etelka, október 8.
 Eva, december 24.
 Ežaiáš, július 6.
 Fábíán, január 20.
 Farkaš, sept. 1., aug. 23.
 Felix, június 9.
 Ferdinánd, május 26.
 Ferenc, jan. 29., jun. 16.,
 október 4. i 10.
 Flóra, jun. 19, nov. 23.
 Flórián (Floris), máj. 4.
 Franciška (Fáni), márc. 9.
 Frida, május 6.
 Friderika, sept. 20.
 Frigyeš, július 18.
 Filip, máj. 1, 26, aug. 23.
 Gábor, március 24.
 Gabriella, dec. 12.
 (Gál) Gallus, okt. 16.
 Gáspár, január 6.
 Gedeon, március 28.,
 október 10.

Gellért, september 24.
Genoveva, január 3.
Gergor, március 12.,
nov. 17. (Čod.)
Gertrud, március 17.
Géza, febr. 25.
Gizella, május 8.
Gottlieb, március 6.
Gottfried, nov. 8.
Guidó, september 12.
Gustav, jan. 16. márc 29.
Gyöngyike, okt. 23.
Győző, november 3.
Gyüri, apríli 24.
Gyula, apríli 12.

Hajnalka, marc. 27.
Hedvig, október 17.
Helga, október 3.
Helén, október 14.
Henrik, júli 15.
Hermin, apríli 13.
Hilda, sept. 3, jun. 17.
Hubert, március 20.
Hugó, apríli 1.

Ibolya, august 7.
Ida, apríli 13.
Ignác, febr. 1, júli 31,
október 23.
Ilés, júli 20.
Ilma, apríli 18.
Ilona, august 18.
Imre, november 5.
Ince, júli 28.
Ibolya, august 13.
Irén, október 20.
Irma, május 3.
Iván, juni 24.
Izabella, júli 12.
Izidor, március 30,
apríli 4.
Iző, august 26.

Jakab, máj 1, jul. 25.
Janka, május 24.
János, november 24,
december 27.

Jenő, júli 13.
Jeromos, septemb. 30.
Jób, september 27.
Johanna, dec 15.
Jolán, november 20.
Jónáš, november 12.
Jonathán, május 11.
Józef, február 4. márc.
19, aug. 27, sept. 18.
Judít, jul. 30, dec. 10.
Julia, Juliána, febr. 16,
május 22.
Julián, január 9.
Justin, juni 16.
Justina, sept. 16.

Kajetán, apríli 22.
Kalist, október 14.
Kálmán, október 13.
Kamil, Kamilla, dec. 28.
Károly, jan. 28, nov. 4.
Karolin, február 2.
Katalin, febr. 13, apr. 30,
november 25.

Kázmer, március 4.
Kelemen, nov. 23.
Kerestélj, apríli 3.
Klára, august 12.
Klementina, nov. 14.
Kleofáš, sept. 25.
Klotilt, juni 3.
Kočárd, apríli 19.
Kolož, október 30.
Konrád, február 18.
Konštantín, február 1.
Kornél, júli 3,
Kornélia, március 3.
Krištof, március 15.
Kristián, március 13.
Kristina, júli 24.

Lajoš, aug. 19. i 25.
Lampert, sept. 17.
Laslo, juni 27,
august 8.
Lázár, december 7.
Laura, juni 17.

Leander, február 28.
Lehel, august 2.
Leó, apríli 11.
Leókadia, december 9.
Leona, Leontine, jan. 4.
Lenárd, november 6.
Lenke, apríli 29.
Lidia, apríli 8.
Lilli, júli 11.
Lipót, november 15.
Livia, apríli 6.
Lóránt, január 15.
Lothár, január 27.
Lőrinc, august 10.
Luca, december 13.
Lujza, március 2.
Lujzi, juni 21.
Ludovika, sept. 13.
Lukáč, október 18.
Lukrécia, júli 9.

Makár, január 2.
Magda, május 27.
Magdolna, júli 22,
august 3.
Malvin, október 1.
Manó, március 26.
Marcel, január 9.
Marcion, apríli 26.
Margit, jun. 10, jul. 20.
Mária, aug. 15, sept. 8,
dec. 8.
Mária-Magdolna, jul. 22.
Marianna, nov. 1.
Marko, apríli 25, jun.
18, október 17.
Márta, júli 29.
Márton, nov. 10. i 11.
Mártonka, január 30.
Máté, september 21.
Matild, március 14.
Mátjáš, február 24.
Medárd, juni 8.
Melánia, január 10.
Menyhért, aug. 22.
Metod, júli 17.
Mihály, sept. 29.

Miklós, december 6.
Mikša, október 12.
Miloš, november 26.
Móric, september 22.
Mózeš, májuš 16.

Nándor, májuš 30.
Napoleon, májuš 7.
Nikódém, sept. 15.
Nóé, november 29.
Norbert, júniuš 6.

Odó, november 18.
Oktávián, márc. 22.
Olga, júliuš 27.
Olivér, november 21.
Olimpia, márciuš 10.
Orsóla, október 21.
Oskár, júliuš 31.
Osváld, augustuš 5.
Ottó, márciuš 23.
Ottmár, november 16.
Ottokár, jul. 2, nov. 4.
Otilia, december 13.

Ödön, november 16.
Öžeb, augustuš 14.

Pál, jan. 25, márc. 7,
júniuš 26, 29. i 30.
Paula, márc. 22, jun. 3.
Paulina, júniuš 22.
Péter, Pál, júniuš 29.
Péter, jan. 31, febr. 22,
ápr. 29, máj 19, aug.
1, okt. 19. i dec. 5.

Petra, október 3.
Petronella, májuš 31.
Piroška, jan. 18, no-
vember 28.
Pius, máj. 5, jul. 11.
Pongrác, májuš 12.

Rafael, jun. 20, okt. 24.
Ráhel, február 4.
Rajner, júniuš 17.
Rebeka, september 2.

Regina, september 7.
Režó (Rudolf), ápr. 17.
november 7.
Rihárd, ápriliš 3.
Róbert, júniuš 7.
Rókuš, augustuš 16.
Röland, májuš 29.
Roman, augustuš 9.
Roza, augustuš 30.
Rozália, september 4.

Šalamon, október 24.
Šamu, augustuš 21.
Šándor, február 26,
márciuš 18.
Šara, jan. 19.
Šarolta, májuš 19.
Šebeščén, jan. 20.
Šimeon, febr. 18.
Šimon, jan. 5. okt. 28.
Štefánia, nov. 28.
Štefan, aug. 20, dec. 26.
Sabjana, febr. 20. okto-
ber 27.
Sanisló, nov. 13.
Servác, májuš 13.
Severín, január 8.
Severian, febr. 21.
Sidonia, júniuš 1.
Silárd, ápriliš 22.
Silvester, dec. 31.
Sinér, december 12.
Sylvia, november 26.

Tomáš, márciuš 7, de-
cember 21. i 29.
Tacián, jan. 12.
Tádé, jan. 24.
Terézia, júliuš 8, okto-
ber 15.
Tekla, september 23.
Teodor, sept. 11.
Teofil, dec. 20.
Tibold, júliuš 1.
Timon, ápriliš 19.

Tibor, ápr. 14, aug. 11.
Titus, jan. 4, sept. 18.
Tivadar, ápriliš 20, no-
vember 9.
Tóbiáš, júniuš 13.
Tódor, február 7.
Trikráli, (Gášpár, Meny-
hért, Boltizár) jan 6.

Ubul, májuš 17.

Valér, december 15.
Valéria, ápriliš 28.
Valter, júliuš 16.
Vazul, júniuš 14.
Vendel, október 20.
Vencel, sept. 28.
Veronika, júliuš 9.
Vid, júniuš 15.
Vidor, jan. 13.
Viktor, september 5.
Viktoria, dec. 23.
Vilmoš, jan. 10, jun. 25.
Vilma, dec. 5.
Vince, ápr. 5. i jul. 19.
Viola, dec. 19.
Virgil, november 27.
Virgilia, jan. 31.
Vrban, májuš 25.
Vouri, júliuš 4.

Wladimir, júliuš 24.

Xavér, (ferenc) dec. 3.

Zakariáš, sept. 6.
Zita, ápriliš 27.
Zoárd, december 30.
Zoltán, júniuš 23.
Žigmond, májuš 2.
Žofia, májuš 15.
Žolt, ápriliš 10.
Žuzánna, február 19.

Stô lêt staroga oço pripovedávanje.

PREDGOVOR.

Mládo leto je pred dvérmi, stáro je preteklo.
Mêsecje tirajo lêta nestanoma v edno.
Za aprilom pride májuš ino za njim júni,
Premení se mêsec, vrêmen ino lûdjé tûdi.
'Jesto dnévi lêpi, dobri ino jesto hûdi,
Právoga blájženstva nega, nenájdeš ga nindri.
Kak je bilô, tak je i dnes, pa tak bô do veka,
Za oblačinov vedrina, prehênjanja nega.
Bojûvati se vsi mámo, tákši je naš žitek,
Sprotolêť' pride na zimô, bô nôvi prebítek ...
Li onim je nê preteški žitek, šorš neznošen,
Kl se vûpajo vu Bôgi, i dûh májo močen,
Tej májo vûpanje pridti k-cili obládnosti.
Prijeti máš tak za delo, tô nesmiš pozábsti,
Samo gedrnost sprevàja prav blagoslov Boží,
Manják ino te vtragliví se nestan'ma tôži.
„Več z-pámetjov, kak z-rokámi“ so erkli starišje,

Té reči si zamerkaajte, drághi tívárišje.
Negáji se lehke sreče, tó ti je moj tanáč,
Ár je vsáki svoje sreče te nájbôgši kováč.
Bogaj záto čedne rečí, stároga človeka,
Što si delo prav odprávi, nema skrbí nika!
Zdâ pa, da smo preživelí brige stâr'ga leta
I da po naši híž dveraj to nôvo že kloncka:
Prosimo te oh Gospodne, pomágaj nam dale,
Odpústi nam grêhe naše prôt' tebi včinjene;
Daj nam blagoslov nadale v-etom leti mládom,
Ár nam li ti dávaš pomôč v-šorša hípi drágom!
Naj te nekuné práha sin z-blôdnim govorênjem,
Neprestôpi právde tvoje z-rúžnim pregrešênjem.
Z-vûpaznov i punim trôštom gléda pred príšestna,
Više vrêdnosti neceni zemelska ničestna.

Pred seboj mámo čízio, glédajmo li notri,
Glédajmo na nébi zvêzde, ka právijó kosci,
Kokojščica i planête, pa Göncola kôla,
Ka jeste v-njé zapísano sreča ali' nevolá?
Vse se tak zdí, ka de leto bôgše, kak je bilô,
Obilno de plačúvalo, vsega zavolé bô!
Bode silja, sadű, vína, sená, slamé dosta,
Delavnomi dà blagoslov Oča tam z-odzgora.
Neznošena hica v-leti, zíma jáko mrzla,
Od šteroga se nemáren nebojí brez zroka.
Gôbcov, pajžlov beteg či se bár gder-gder pokáže,
Nevkorní se i máhre nam na porob nevrže.
Što réd, čistôčo má vuvsem, pázi na čedno rêč,
V-velkoj hici velko skrb mê na svinjé vsegavêč,
Napàjaj je, močaj cestô, z-mrzlov čistov vodôv,
Krmjenje svinj, kak vse drúgo, hodi z-velkov skrbjôv.

Kak občútiš ômuten díš mēseca májuša,
Médna rosa se ti skáže na goricaj trsa —
Krêdi mej zeléni gálic, rano šprickaj trstje,
Da ti nezaprávi brátve škoda filoksêre. —

— Drágoča na srečo en čas esče bô trpêla,
Krumpiše, grâh, léčo, zelje de vsák' hiža mêla.
Dela ino paščlívosti nájem nepoménka,
Pripravno vrêmen de teklo, nezamúdiš nika.
Vse znánje, môdrost je zaman i patike vrástvo,
Či ti je zdrávje totá, ti nevalá bogástvo.
„V-rônom têli, rôna dűša“ se že dávno prâvi.
Té govor si prav zamer kaj, obdrži ga v-glâvi.
Mertűk drži vu vsem deli, trêznost v-jeli, pili,
V-preveč vrôčoj hiži státi ti neslűži k-zdrávji.
Nájbôgše piti je voda, tűdi nájzdravêša,
Od vína, šôra več vrêdna, tűdi nájtonjêša.

Brátci, držte se tak toga, da vas šorš nevkaní,
Tak de Bôg ino blagoslov vsigdár-vsigidár z-vami.
Bôg dáj, gda pá k-leti ese k-vam nazâ mam príditi,
Vás vse zdrave, zadovolne vu žítki mam náiditi!

Štirje táli leta.

Človeka žítek je glini	Naj mi nepovêhne máрно
K četéro tálcem leta.	Žítka mojega mladost,
V-žétvo de li on veselí,	V-šôlí se bodem včio skrbno,
Kí v-mladosti rad dela.	Kama me žené znanost.

Leto zorí lêpo silje,	Tak zadobim žétvo dobro,
Jesén nam sád ponűja;	Vzemem nájem lêpoga;
Zíma náide pune kámre,	V-jeseni bom meo obilno
Nesűži brezi krűha.	Krűha, sadű sladkoga.

Tak se mi nede trbelo
Bojati vu starosti,
V-zími tű živé veseló,
Kí té kinč má v-lastnosti.

Gospôd se skrbí za nás.

*„I zvao je Ábrahám mesto eto „bože zebranje“, štero se i dнденěšnji na božoj gori „zeberë“ imenüje.“
(I. Možeša 22, 14)*

Vu mēseca krotko svekloj nōči te sēri patriárka, Ábrahám, vu držēli filisteov na Beersēbe gorāj i dolīnaj pasé svojo črēdo. Premišlávajōči si od nē dávno preminōči dugovánj, kak ga je gospodin Bōg vu kēsnoj njegovoj starosti z-sínekom blagoslovo i njegove stāre, pūstne dní z-etim detetom blagoslovlene včino. Premišláva si od prīšestnosti: brezskrbne dobrebodōčnosti deteta, ođ pohīštva, vrēdnosti svoje zvršávaja i povékšávaja.

Vu tom zbrođávajni ga naednōk nenávaden glás zastávi. Boží glás čüje, od šteroga svēto písmo tō právi, ka je Bōg **skúso** Ábrahāma. Té glás neželē od njega ménje, kak tō, naj ide na trídni hōda daleč bodōčo Morijja gorō i svojega jedínoga síneka, šteroga srdca lūbi, Bōgi kak zgánja áldov aldūje.

Ah, tak má svoje starosti ves trōšt i blājženstvo zgūbiti!... Tak se má zničiti ono obečanje, štero njemi je boží glás že trikrát nazvēsto i na štero gledōč je že Bōg poseben závezek zvēzao žnjim, ka ga za velikoga národa očo včini, blagoslovi ga vu odvedki njegovom i ešče kralōve bodo šhájali z-semena njegovoga!... Grozen boj se zbūdī med' proti Bōgi pokornosti — i jedínoga deteta očinske lūběznosti vu njem.

Ali k-koncovi dōnok vu božoj vōli detinska pokornost oblāda. Boža zapoved netrpī odlāšanja! — Što zná naprē, kakše potī má žnjim Bōg, po šteri njegove dūše mirovnost i blājženstvo namēni doprīnesti, či zdā on bár z-bolezni srdcom

— podā se nebeskoga Očē želēnji . . . Eden težki zdūháv! . . . Britke skuzē! . . . Po tom pred Bōgom vu pokornosti ōgnji očīšćenī, z-odīčenov mirovnostjōv zapovē hlāpcom : Idemo áldov žgánja aldūvat Gospodni. Potūjemo na Morijja goro.

Med potūvanjem sínek z-odkritov náležnostjov pita : „Apa! ogen i drva so toti eti; gde je pa na áldov potreben ágnec? . . . Odgovōro je Ábrahám: Bōg de skrbō za ágneca k-áldovi potrēbnoga, sínek moj!“

I kak sta na ono mesto prišla, preci je Ábrahám oltār zozidao tam, gori je sklao drva, zvēzo je siná svojega i djao ga je na drva i že je vōvtégno rokō svojo, i popadno je meč, ka bi nesmileno zapoved božo spuno i vmōro siná svojega.

Vu etoj groznoj minuti ga pá zastávi glás boží, ali, oh z-kak blājženim náshajom! . . . Nē, kak v-Beerseebi! kriči njemi angel boží z nebés doli : „Abrahám! Abrahám! Nepūsti rōke tvoje na dēte, ár zdā že znam, ka si tí bogābojēči, geto sí mi jedínoga siná tvojega nēvtájō! . . .“ Ábrahám, kak v-nájbritkēšoj pokornosti spuniti šče zapoved Gospodnovo, na boží glás se kumes zglēdnovši, je zagledno ednoga baka za roglé vu gostsero zapletenoga, preci je zapopadno, ka se je Bōg poskrbō za áldov, naj mesto njegovoga siná bōde áldov, šteroga Bōgi prinesēta i tak je mesto siná baka aldūvao . . . I zvao je mesto eto : „bože zebranje“!

Tā dosta jezero lētna, indašnja, srdcepodīgávājōča, prijetna prīgoda

je predvsēmi nami znāna i očivesno svēdōstvo toga, ka zmed preminōči, čeres jezérk létني mrāčni spōmenkov so med národmi li oni spōmenki nepozābleno ostali gori, šteri nam odkrito kážejo bože skrbnosti edno-edno lēpo pēldo. Tá prigoda nam nē samo tō káže, ka božo skrbnost nezbrodjene poti, želēnja i cíli dostakrát po človeki nezapopādnjenoj meri želējo od nás áldove — nego nam tō káže, ka je pod zvōnrédnov pokornostjov i želēnjem Gospodna skrbnost z-mōdrim, smilenim cílom vkūp prikapčena. Ár ka se Ábrahāmi dána velika obečanja naj spunijo, je od njegove zvōnrédne vere i pokornosti vísilo. Zāto dosta sledi túdi právi Pavel apoštol k-Galatancom písanom listi III-tjem táli vu 6, 7, i 9-ti veršusaj: „Liki je Ábrahām vervao vu Bōgi, i notri njemi je zračúnano za pravico. Znajte tak, ka kí so z-vere, tisti so

sinōvje Ábrahāmovi. Zāto, kí so z-vere, tisti se blagoslovijo z-tím vernim Ábrahāmom.

Morijjo gore aldūvanja oltāra plamen z-témni jezérk lét svēti i vu nōvoga tešamentoma vedrni posvēt túdi. Gospodna skrbnosti na pokornost zezávajōčega glāsa nasledūvanje nás naj na naši srdce kinčov gori-aldūvanje opomína, da ednōk vekivecni kinčov tálnicke bodemo. To nájvėkšo pokornost, božega zezávajōčega glāsa vrēlo nasledūvanje, ti preminōči, zemelski kinčov gori aldūvanje pa nájbole lēhko želē i zahtēva On, kí je za vsē nás zveličanja volo sam sebē na áldov dao. Ár se vu Njem prėk etoga preminōčega svēta, gori do vekivečnosti odiči tá pravica: „Gospōd se skrbi za nás!“

Té pravice blājžena znanost nas naj vse sprevāja vu cēlom našem žítki!

Zdüháv.

Bōg! kí si pamet dao
Krhkomi človeki,
Za gospōda ga djao
ober vsē na svēti.

V-zrák se lehko zdigne
Na eroplāni,
Stan si ešče zišče
Tam gor' med oblákmi (?)

Z-podmorskov ladjov se
Doj pod vodō vtōni,
I tam zničiti vse,
Kako eto obri.

Z-khemije znanostjov
Či se njemi tak vídi,
Pō svēta z-'lektrikov
Nalehci preprávi.

Njegova bistrōča
Že nema hatāra,
Či bár nema z-toga
Ni haska, ni kvāra.

Pa dōnok, kak težko
V-nevōli živēmo,
Mantrāmo se vedno,
Dokeč nevmerjēmo.

Vzemi od človeka
Bōg, tō velko zmožnost
Ino mesto toga
Njemi daj mirovnost. F. J.

Vari se od krívi návukov.

Ali si evang. sv. materé cérkvi glavni vere djátk vküpvezíte.

(Poslovenčo Flisár Jánoš.)

Drághi brat i sestra evangeličanska! Ka naj vu žitki príliko máš tvoje sv. materé cérkvi glavne veredjátke vu spóménki ponóviti i oni návukov, šteri nás od katholičanske i drúgi cerkvéo lóčijo, fundament vópokázati, vu 20 punktomaj ese spísane pred tébe postavim.

1. **Naše imé.** Či te pítajo, kakšega vadlúvánja si, odgovóri: **Agoštinskoga verevadlúvánja evangeličanski krstšeník sem.** Tak postavi pred nás naš naslov (imé) cérkevna naša ustava v-prvom paragrafuši. „Agoštinskoga verevadlúvánja“ se imenújemo po onom veredjánji, štero so odčéni naši očáci v-Agošta váraši na državnom správišči v-1530-tom leti junia 25-ga gorí prečteli i napředáli i štero je vere naše glavnidjátk vküpvezíte.

„Evangeličanje“ imé od toga shája, ár je naše vere jedíni fundament evangelium. „Krstšanje“ pa, ka smo Kristuša nasledníci.

Imenújemo se ešče „proteštántje“ i „lúteránje“. „Proteštánusje“ záto, ár so se naši prehodníki v-1529-tom leti v-Speieri držanom orsačkom gjúlěši proteštálivali, štero po slovenskom telko zadene, ka gda so je rátaši naj nazá vu kath. vero stópijo, so próti povedali, próti so povedali vsákoj sili vu verskom dugovánji i naša sv. m. cérkev nestanoma próti guči vsákoj človečoj sili, štera bi se pritiskávala naše Svétoga písma pravice potěžiti i njé pokvariti. „Lúteranje“ imé samo nateliko stoji, ka nas za po Luther Mártoni začnjene reformacie nasledníke imenúje i tomi kaj drúgo pripisúvati je nepravilno. Na tó gledôč Luther sam etak

píše i právi: „Prosim vas, ně po meni imenújte sebé, nego po Kristuši; návuk, šteroga jas glásim, je ně moj i ně sem jas rozpéti za vás“.

2. **Naše vere vretina, fundament je: Svéto pismo, Bibliá.** Vu verskom dugovánji zvón Bible drúgoga návuka i vorcana ne poznamo. Ně kak katholičanje, kí zvón njé tak zváne spóménke (tradicijo) držíjo za versko vodilno mero túdi. Krstšanstva fundament pôleg naše vere níká drúgo nemre i nesmě bidti, kak jedino od Bogá navděhnjeno svéto pismo, kak tó sam Gospód vu njem právi: „Ali zaman me čestijo, da včijo tákše návuke, kí so zapôvedí lúdi“ (Mátaj 15, 9.) ino (v-Jánoša oznanosti 22, 18.) „Ka či štoj kaj pridene k-etomi; pridene Bôg na njega vse té vdárce, kí so spísani vu eti knigaj.“

Za krivico držimo katholičanske materé cérkvi ono prepověst, pôleg štere prepově svojim verníkom svétoga písma čtenjé. Za krivico držimo pa záto, ár se tó protiví z-zdravov pámetjov i z-Jezuša etimi rečámi: „Zbrodjávajte písma, ár ví vu njih žitek vekívečni máte; i ona so, štera svedočijo od méne!“ (Jan. 5, 39.)

Naša evang. sv. m. cérkev svéto pismo čteti za dužnost želé od verníkov.

3. **Verjemo svéto trojstvo,** tó je tó vu Bôgi kak oči, vu Jezuš Kristuši, kak od gréhov odkúpiteli i vu svétom dúhli, kak vu posvetitela móči Océ ino Siná, šteri edno bivost včínijo. Zvón tej ni vu nébi, ni na zemli drúgoga nemolimo, verno se držéči Gosp. Kristuša eti

Obolenje želodca.

Zavolo vživanja prevrôce ali premrzle, premastne ali premočne jestvine, prekmerno vživanje alkohola, nezadostnoga zvečanja, nervozna motnja prebavei zavolo splošne slabosti, nastanejo bolezni želodca, ki se pojavljajo v obliki pehanja, zgage, bolečine v želodcu, slabost, plivanje, želodčne krče, zaprtje i pomankanje apetita.

Zdravljenje:

Zarâna ali večer naj se spijê šalica Planinka teja. Tê pospešuje s svojov bogatov vsebinov grenki snovov povnoževanje izločene slin in želodčni sokov: grenke snovi Planinka teja ovirajo pouleg toga tûd prekmerno vrenje, s kem se dosêgne lejka, merna ino gladka prebava i dobro čiščenje. Zvûin toga se je ogibati vsega ka je povzročilo bolezen želodca, varvati se alkoholni pijač, dobro prežvečiti jestvino, ogibati se težko prebavni jestvin i nervoznoga razburjenja pred, med i po jeli.

Gospod 63 let star, trpo je na želodčni krčaj, zgagi, čestem pehanji i večkratnom plivanji. Zdravljenje s Planinka tejom skoz štiri tedne in omjitev preveč vživanja alkohola je povzročilo merno prebavo i želodčni krči so prenehali.

Gospodična 21 leto stara, mela je zavolo splošne nervozne slabosti po vsâ om obedi bolečine v želodci, napâde omedlâvanja ino migreno. Zdravljenje s Planinka tejom skoz tri tedne je melo za posledico zdravo prebavo i prenehanje želodčni bolečin ino glavobola.

Ženske bolezni.

Poznamo premočne menstruacije (mesečno pranje) zavolo slabokrvnosti, zatem menstruacije, ki radi slabosti predugo trpijo, potem znova menstruacije, ki so zvezane z bolečinami i to pri râzni vnetji i krči, štéri so največkrat nervoznoga karaktera. Premalo trâjajočim menstruacijam ali pa če tista sploj izostane, je vzrok splošna telovna slabost. Râvno tûdi takša je nerêdna menstruacija, ki nastopi prerano ali prekesno, posled ca slabe telovne konstitucije. Vse té motnje mesečnoga pranja delajo ženskam vnogo skrbi.

Zdravljenje:

Teden dni pred pričakovânim nastopom menstruacije trebe začniti z pilom Planinka teja, ka naj trpi 14 dni. Sedêčo kopel, lahka diêta, samo lahko prebavljivo meso, vnogo mleka, sadji i sočivja. Poskrbeti se za dobro čiščenje.

Gospodična 24 let stara, je mela zavolo slabokrvnosti prec nerêdno mesečno pranje (menstruacije). Stâlno trpela na migreni, bila zružena i celo razdražljiva. Zdravljenje s Planinka tejom je povzročilo, da je menstruacija postala redna, brez migrene i nervozni pojâvov.

Bolezni kouže.

Tvori, lišâji, mozoli, ogrci, prišči, rdêciâ, rumenkasta krhka koža i drugi nevugodni pojâvi majo svoj izvor največkrat v slabi sestavi krvi, v prebavni motnjaj, obolenji jeter i zeprtji. Či se torej šče meti mlâdo ljepo, zdravo polt, je potrebno predvsem očistiti notranje organe. Od tega namreč zavisi čistoča kouže, a s tem tûdi zvûnešnji izgled. Lice je gledalo notranji organov i če se tej drži v redi, pride to tûdi zvûnaj do izrâza. Nezdravi rumenkasti i sivkasto upadli izgled obrâza, kak tûdi drugi nečisti pojâvi na kouži nastanejo zavolo nereda, šteroga povzročijo črevesni plini, zaprtje itd. Te nevugodnosti je potrebno odstrâniti s pomočjov zdravljenja Planinka tejom.

Ar prihâjajo torej bolezni kouže iz notranjosti, to ne zadostuje samo zvûnešnje čiščenje kouže, temveč je potrebno odstrâniti motnje v prebavi z rêdnim pitjem Planinka teja.

Zdravljenje:

Da se dosêgne rêdno delovânje prebave, da se izločijo i odstrânjijo strupi iz teja, se priporâča tûdi zdravim osobam, da se na spomlâd podvržejo 6 12 tedenskemu zdravljenju s Planinka tejom. Bogše i odpornejše zdravje, friški izgled, mouč i vola za življenje se dosêgnejo s smotrenim pilom Planinka teja.

Pri štéri betegaj se je pokâzo Planinka tej Mr. Bahovec zdravilen?

Pri obolenji želodca, betegi jeter i žuça, betežni i manjâni črevaj, hemoroidi (zlati žili), debelosti, ledvični betegaj, reumatizmi, gihti i išiaši, pri glavobolezni i migreni, pri ženski betegaj in težavaj za menstruacije, težkočaj v prehodni letaj, pri povâpnenji žil (arteriosklerozi) i pri koužni betegaj

Zahtevajte v apotekaj izrečno
Planinka tej Bahovec.

Veliki paket Din 20· , polovični Din 12·, poskusni paket Din 3·—

Brezplâčno poučno knjižico pošlje Vam na zahtevanje:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. S. 529/36

rêči: „Gospodnoga Bogá tvojega moli i njemi samomi slúži.“ (Máté 4, 10.)

4. **Nemolimo nikše človeče dôbi,** či bár Marijo, kak našega Zveličitela mater pobožno i bogá-bojêčo žensko visiko preštímamo i z-pobožnostjôv spominamo, ali v-tákšo dôb, kak jo vu kath. cêrkvi molijo, za nepravilno držimo. Za nepravilno držimo zâto, ár vu svêtom písmi nindri nega tákši rêči, štere bi njê molênje zrendelûvale i od vernikov želele i tûdi nepripíšuje njê kákšo božično lánost i môč. Rávnô tak, — bár vsákoga dobroga i pobožnoga človeka lûbimo i visiko poštûjemo, njegovo pêldo nasledûvati se paščimo — svêtcov molênje, na pomôč zvânje tûdi zavržemo. Nemolimo zâto, ár pôleg našega previdênja „svétoga“, ali morálno popolnoga človeka nega, vsáki človek je večmenje grêhšen. K-takšim se moliti za nepravilno držimo. Tak nikše človeče svêtošče neverjemo, ár pôleg sv. písma rêči: „Eden je Bôg i eden sredbeník Boží i lûdi človek Kristuš Jezuš.“ (I. Tim. 2, 5.)

5. **Sv. m. cêrkvi gláva je jedíno Jezuš,** ár pôleg svétoga písma je: „Njega postavô Bôg ober vsega više za sv. m. cêrkvi glavô, štero je njegovo têlo i punost toga, kí vsa, vu vsem spunjáva.“ (Efez. 1. 22—23.) On vodi njô z-svétoga dûhá močjôv proti vekivečnomi cíli, On je žnjôv vu vsem vrêmeni, kak sám velí: „Ovo jas sem z-vami vsákši dên notri do skončanja svêta.“ (Máté 28, 20.) Odvržemo zâto od pâpo onnâvuk, ka bi on bio sv. m. cêrkvi gláva, — odvržemo od njega nezmotljivosti vučêci návuk tûdi, ár kak sv. písmo prav velí: „Ár se vu vnôgom pošplesnemo vsi“ (Jak. 3, 2.)

i tak je človeka nezmotljivost né drûgo, kak blôdna i nezdrava fantázija.

6. **„Jedíno zveličitelna“,** štero je r. kath. cêrkev vôzmislila i sebi osvojila, i ono trdítev, ka što je né pápinec, se nezveliča, — kak mârno preštímávanje za krvico držimo. Mi tô držimo i verjemo, ka je vu vsâkom národu i verí prijêten njemi on, kí se njega bojí i vsáki se lehko zveliča, što vu Kristuší prav verje; ár je znáno, ka Svêto písmo né Bôg zná od kakše k-svetskoj nâstavi držánji prikapči i od toga visêče vrêdnosti volo glási zveličanje. „Nego veri vu Jezu Kristusi i zveličáš se!“ (Ap. Djân. 16, 31.) Či bi tô tak bilô, ka bi vu tom táli štera cêrkev prêdnost mêla, teda bi tô uprav naša bila, ár je ona na čistôga evangelioma fundamenti stojêca cêrkev.

7. **Za naš glaven cil vekivečno zveličanje držimo,** na štero gledôč tô verjemo, ka se človek z-„Bože milošče spraviča po odkûplenjê, štero je vu Jezuš Kristuší“ (Rim. 9, 24), štero teliko zadene, ka se nišče po svojoj vrêdnosti ne zveliča, ár je ona slaba i nepopolna, — nego li tak, ka Bôg Jezuš Kristuša odkûplenjá vrêdnost zračúna onomi, kí si je njô po veri osvojiti paščo.

8. **Tô verjemo, ka je človeka dúžnost, kak nájveč dobroga činíti i doprinášati,** ali tak zváne „dobročinênj“ zveličitelne môči neverjemo onim dobro činênjam, štere kath. cêrkev drží za takše kakti: samovolno siromaštvo, redovništvo, na buče hodbo, po čísla molênja, processie, alamižne dávanja, i. t. v. nedržimo za tákša dela, štera bi zveličanja vrêdnost mela.

Samovolno siromaštvo je v ništerni prilíkaj hválevrêdno delo, pl.

d. gda missionárišje za Božega or-sága razšúrjenja volo tánihájo, doj povejo z-svetski dobrôt; ali nê je tó takše delo, štero bi zveličanja vrédnost melo. Redovníkstvo v samostánaj (v-klôštraj) živlénje, i tê oblúbe so pôleg bože právde nepoznana človeča zdénja i zmislénja ino krívi návuk. Popolna slêpa pokornost, pôleg štere se osobna slobodščina i ogvúšanje celô názhrbt, v-kôt poríne, je že edna dôb človeka molénja.

Na buče hodba je zblôda, ár je Bôg vsepovsédik nazôči bodôči i njega molit je nê potřebno Bôg zna kama rômarivati. Na z-číslo molenje pa sôd že vó povejo Gospodna ete reči: „Moléči nebojdite dosta gučéči, kak poganje, ár ští-majo, ka se vu svojem vnôgom gú-čanji poslúhnejo!“ (Máte 6, 7). Procesia, gledéc, ka nema nikše cêrkevne vrédnosti, je nika drúgo nê, kak mârna skazlivost pobožnosti. — Post, znâbiditi têla dober regulátor, alí pred Bôgom je nikše vrédnosti nê, tém menje škér za zveličanje. Tó je z-židovskoga, i z-poganskoga vadlúvanja prêk vzéto. Nê je tisto grêh, ka na človeka vústa notri ide, nego ka na njê vóide. (Máti 15, 11). Alamižne dávanje je dúžnost i nikša posebna vrédnost nê. Za krívi návuk držímo kath. m. cêrkvi té návuk, ka prê ništerni lúdjé več dobra včínijo, kak bi dúžni bilí i tak sebi več víšešnje vrédnosti správijo, kak bi trbêlo, šteri vu cêrkvi lastnost príde, i mati cêrkev žnjih lahko dà drúgomi pôleg potřebčine na svoji včínjeni dobrôt vódopunjenje. Na tó tajímo záto, ár več dobro včíniti, kak bi potřebno bilô, nišče nemre včíniti. Z-drúgoga vrédnostjov nišče nemre svoji grêhov zakrívati, kak se nemre eden za drúgoga najesti.

9. Nedržímo za potřebni i skvarjújemo držánje „mêš“ vu šteroj pôleg katholičanskoga mišlénja popevje vsáki dên znôva i znôva gori aldújejo Kristuša za vsáki dên včínjene grêhe. Sv. písmo tak právi: „Jezus je z-ednim áldovom popolne včino one, ki se posve-čújejo. Tó je tó, práve verníke. (Židovom 10, 14.) Odrvžemo za te mrtelne prinášajôče meše, tak da bi té kákši hasek mele na ovom svêti, za preminôče lúdi.

10. Neverjemo očíščávajôcega ognja (purgatoriuma) túdi, ár vu sv. písmi od toga nika nega. Po telovnoj smrti žítek mí túdi verjemo, alí tó, ka bi dúše po smrti v-edem med peklom i nebésami bodôči ogen šle čistit se od grêha i pokôro delat: za pogansko blôdnost držímo, štera se protiví z-Jezuša etími rečami: „Zaistino velim tebi, dnes z-menom bodeš v-paradížomi.“ (Luk. 23, 43.)

11. Svestvi (sakramentov) mí samo dvê poznamo: Krst i Kristusovo večérjo, ár je Kristus samo dvôje tákše cêrkevno delo zravnao, k-šteromi se Bože milošče obečanje prikapčí. Katli. cêrkvi ovi sakramentomje so: grêha pokôra, férmanje, híštvo, popév posvetšenje, slêdnje mázanje, so nê po Jezusi nastávljeni, z-stála prvlc, z-stála pa sledi pridáni i vu Svêtom písmi je od njíh nika nê spísano, ka bi vu Bogá posebnoj milošči tál dôbo on, kí se pl. denem oženi, alí pa za popa navčí vó i. t. v. Slêdnje mázanje je túdi od indáši národov z-náavadnoga betega mázanja nepre-razmênja pridáno, štero mábiditi je hasnovito na têlo, alí na morálnost, na pobožnost gledôč nema nikše znamenitosti i vrédnosti.

12. Gospodnovo večérjo v-dvôjo dôb, vu krúha i vína vživa-

njem vzememo, ár je tó gosp. Kristuš zravnao. Pehára od lúdi otégnenje prôti Jezúša zrendelúvanji za grêh držimo, ár je Zveličitel na pehára gledôč etak pravo : „Pijte z-etoga vsi !“ (Mát. 26, 27.)

13 Žegnjenim dugovánjom, (posvetsenim) kakša je pri pápinskiój m. cêrkvi : žegnjena voda, oli, sô, nárasi, mesô, svêče i. t. v. nepripišujemo nikše verske i pobožne znamenitosti. I ka bi žegjen odstráno, ali nebi pústo k-človeki Bôže kaštige, ali vragá, ali odvrxno beteg : za pogansko šatringo držimo, tak túdi žegnenje hramôv, mrtvecov i. t. v. — Od pobožni, jáki lúdi, znábidti na spomin ostánjena i obarvana dugovánja z-pobožnim nágibom varjemo, vu bláženom spómenki je držimo, ali njíh, kak čúdočinéči „ostankov“ (ereklye) molénje za grêšno blódnost držimo.

14. Odvržemo popév ženívti prepovest, ár se tó protivi z-svétoga písma dúhom i z-apóstolov példami. Vu sv. písmi tó čtémó, ka je „püşpeki potrébno edne žené môži bidti“ (I. Tim. 3, 2.) z-šteroga se vídi, ka je Bôžim slugom ženítev né prepovédana. Apoštoľje so túdi oženjeni môžje bíli.

15. Naši grêhov pred Bôgom vadlúvanje z-potrím požalúvanjem, za potrébno držimo i pri príliki Godspodnove večérje vživanji túdi glasno vadlújemo, ali vu popa víha spôved odvržemo. Odvržemo ga záto, ár tó nika nevalá, ár je grêhov imenúvanje esče né požalúvanje; i z-drúge stráni či bi samo oni grêhi dôbili odpúščénje, štere goripovêmo, bi se uprav nasádili, ár človek svoji grêhov velki tao ali nepozna, ali pozábi i tak ji nemre, ali pa nešče vse vadlúvati.

16. Med dnévni i med jêstvinov verskoga rázločka neči-

nímo. Vsáki dén je v-ednoformo Bôži dén, kak je i vsáka hrána i pitvína njegov dár. Od toga držati, i sôditi, človeka morál, šteri dén ka jê, ali ka ne jê : je zblôda. Pôleg sv. písma : „Nê to notri idôče vu vísta oskruni človeka, nego to vô-idôče z-vúst, ono oskrúni človeka.“ (Mat. 15, 11.); nadale : „Ár je králestvo Bôže nê jêstvina i pitvína, nego pravica i mér i radost vu svêtom dúhi.“ (Rim. 14, 17.)

17. Odvržemo baptistov decé okrstšávanja návuk túdi. Odvržemo ga z-edne stráni záto, ár je Gospon Kristuš túdi k-sebi zvao te máličke, erkôči : „pústite otroke k-meni prihájati. Ár je táksi králestvo nebesko ?“ (Mark. 10, 14.) Z-drúge stráni pa záto, ár je krstšenje z-Bôgom závezka zvézanje i potrébno je, naj deca vu njega blagoslovi včasi pri začétki žítka táľvzemejo.

18. Odvržemo nazarênušov on návuk, pôleg šteroga oni cêrkevno i svetsko víšišo oblást zavrzêjo i réda goridržánja edno škér : rožjá nošnjo i vojáštvó odvrzêjo. Bár smo mí túdi vmárjanji protivníci, ali vojáštvó, rožjánošnjo na lasne obrambe i míra goridržánje nevtajeno vsetečas za potrébno držimo, dokeč Kristúša lúbézen ne presvêti svêta i vso protivnost ne-preprávi med národmi.

19. Verjemo vu človečánstva naprêidênji, vu verskoga morála právoj popolnosti ; močno verjemo tó, kaj evangelioma posvêt ednôk vse národe obhodi, presvêti; na Jezúša molénje se nakloni vsáko koleno : „I bode edna ovčárnica i eden pastér !“ (Jánoš 10, 16.) I vu etoj velikoj črêdi Bôg bode vse vu vsê.

20. Verjemo ovoga svêta žítek i pravice sôdbó, znájôči tó, ká Kristuš ednôk sôdit príde žíve i

mrtve i mi vsi moremo stánoti pred njegov sôdni stolec, da vsáki vzeme nájem toga, ka je vu žítki činio to dobro ali húdo!“ (II. Kor. 5, 10.) Teda ti dobri vu nebeskoga Očé prebiválišča bodo šli na vekivečen žítek, gde do ono veliko radost vžívali, kakše je okô nê vidilo i vúhò nê čúlo, veseléči se vu Bogá v-etom žítki samo temno misléčím skrovnostam, štere bodo zôči-vôči vidili;

ti húdi pa na skvarjénje prídejo, štero sv. písmo z-etími krátkimi rečami prorokúje: „Njihov ogen níg-dár nevgásne, njíh črv níg-dár ne-zaspí.“

Eto je naše verenávuka glávni zdržétek i vsáki, od toga se ločéči vere-návuk, kak tákšega, šteri se z-svétím písmom protiví, odvržemo i za krívoga držímo.

S. MOLNAR, prof.

Šteri je právi zrok smrti?

Za zrok smrti se navádnó navája različne bolezni i nesreče. „Erčé se etak: „Mrô je od zvužgánja plúč“, ali „Mrô je od smíca z-nožom“ itd. No či točnej poglédnemo prikázanje smrti, posebno z medicinskoga (dok-torskoga) stálišča, te mámo kak právi zrok smrti nazvati samo edno stvár. Té právi zrok je: prestánek vóodmenjávanja tvári v človečem téli.

Sakša smrt naime nastôpa tak, ka za žítek potrebni organi ne zado-bíjo več friške krvi. Či n. pr. člo-vek pri nesrečnom slučaji vóskrvavi, te mozgé neprimajôči krv, štere ne-ga več vu téli, nedobivajo več niti one potrebne tvari vó z krvi, s šte-rimi se hránijo. Nadale živčne sta-nice ne morejo izlôčiti v krv ne-potrebne i škodlívne stvári, štere se neprestanoma stvárajajo. Ár je tak onemogôčena vózmějna tvári, se mozgé odnosno živčne stanice za-giftajo same sebé i prêjdejo, ka z drúgimi rečmi pomèni smrt. Popu-noma isto se dogája, či po kakšem betegi hénja srcé z delom i se zastávi cirkulêranje krvi v téli.

Vózmèna tvári je tak nájbole glávno za živlénje. Tô vózmèno tvári zdržáve normálni tekáj krvi. Pri vsákóm zdravlénji je záto trnok potrébno pazíti na réden tekáj krvi i pravílno vózmèno tvári. Znanstve-no je ugotovleno, ka nájbole pri-kládnó v tom poglédi delújejo na-rávna rastlínska vrástva, ár je nji-hovo delúvanje blágo i dostastran-sko. Posebno dobro vrejúje právo vózmèno tvári Hersan-tej. Hersan-tej je vkúperpostávleni z 15 féle vračilni tráv. Záto Hersan-tej odlič-no pomága pri dosta betegaj i tô je velika prêdnost.

Spoznajôči tak vse točnejši zrok smrti, bomo lêko se bole sposobni podugšati svoj žítek. Záto nesmèmo pozábíti, ka podugšanje žítka, ali vózvráčenjé od bolezni se mámo zahváliti i onim marljivim vučen-jákóm, šteri so vónajšli i prebrodili delúvanje vračilni tráv. Med tákše vrêdne vučenjáke spáda túdi Dr. W. Pearson, doktor vu Indiji, šteri je vkúperpostavo Hersan-tej na temeli dúgolètni svoji skúšenj.

Misli od indašnji položajov.

Kak si stári očaci
K-coj stoli sédejo,
Zácajo modrúvati,
Kak je inda bilô.

Z-dalêšnji tühinski mêt
So žíviž vozili;
Nê bilô železni cêst,
So peški hodili.

Gda so žet, mlátit, hojdlí
Kak je vse v-rédi šlo;
Bilí so vsi veselí,
I kríze nê bilô.

Kak srečen je vezdaj svêť,
Má železne potí,
I električni posvêť,
Šteri, kak sunce gorí.

Vse je nači, kak inda,
A nika nê bôgše;
Kako je bilô nigda
Nê b'lô kríž' težkôče (?)

Návučni govori.

Pšenična vlát či je prázna,
Se visiko pozdigáva;
Ali puna dozorjena,
Se prot' zemli nanizáva.

Brezpametno srdcê blôdi,
Kak vdérjajôče povôdni;
Z-pàmetjov vküp prikapčeno
Je vsém slúžití gotovo.

Nesпамeten se, kak deca,
Z-nevrêdnim blágom zgizdáva;
Môder pa zrêlov pámetjov.
Sêja národov blagoslov.

Prázen lagev velki glás dà,
Štero bogme kaj nevalà;
Te brbravi dosta gučí,
Te spameten rájsi mučí.

Vaše živlejnje si lahko ustvarite lepše i bogatêše,

či igrate na kakšem inštrumentí. Tou je niti nej tak žmetno, kak si nikáki mislijo. Svetsko poznána firma glazbenih inštrumentov Meinel & Herold dáva vsakšemi kúpci brezpláčno edno lejko razumlivo návučno knjižico, po šteroj se i vsáko dejte brez téškouče lejko navčí igrati na vsakšem inštrumentí. Ali vážno je, ka se kúpíje samo rejsan dobre inštrumente čistoga i punoga zvoka, ár samo dobro glazbilo dáva dobro muziko. Zahtejvajte zato brezpláčno lipou ilustrirani katalog (árjegyzék) firme Meinel & Herold dr. s. o. j., skladišče fabrike inštrumentov, Maribor br. 242. V istom nájdete glasbila zaistíno dobre kvalitete, á zvün toga trnok fal, ár kúpíjete direktno od fabrike, odnosno fabričkoga skladišča. Glasbila so najmilejše darilo za velike i deco.

Z-koj se mi lüdje spozábimo.

Veronika je čüdno, težko senjo mela. Tak brezi tēla, kak dūša je stála pred nebeskimi vrátami. Dosta drugi dūš je čakalo tam z njōv vküper. Nikša čüdna sveklōča svēti tam i posvēti, presvēti vsáko dūšo, tak ka se vídijo vse hibe i greh, kakpa se vídi vsaka mála piknjica na oblōki, gda sunca tráki síjajo skōz njega.

Preveč jo je sram, ka z tak odkritov dūšov more tam státi pred drúgimi. I nega mesta, kama bi se skrila. Na nebeski vrátaj vídi tēno svoje dūše z vsemi greh. Zburka se nad tem i prestrašeno kriči: „Nē sem takša! Nē istina! Ka za hamišnoga kēpa je tō? Oh da bi že ednōk konec bio tomi čakani i bi se odprle té vráta, za šterimi, kak je povēdano, Bože milošče plášč čaka vsáko gōlo, dregetajōčo dūšo i na mesto sramote je blajženstva čütēnje obhodi.

Ali vráta se neščejo odprēti. Včas i eden smilenoga obráza angel príde k njim, da je trōšta i spitava, ali njim je že na pamet prišla tista rēč, na štero se odprējo vráta. On tō rēč ne smē ovaditi. Tūdi bi zopstōn bilō, ár tisti, kí sam ne príde gor i na njō, jo nemre vōpovedati.

„Hodte, povēte mi, ka vás teží!“ — právi ednōk angel.

Ona je pred angela stōpila i kričala je: „Z menom se je krivica zgodila!“

Angel si je zdehno potrplívo. Tō rēč je tū telkokrát čūo.

„Gúči, či moja!“ — Erkao je.

„Mogōče, ka sem takša, kak me tá sveklōča tū káže“ — právi ona čemerno. — „Mogōče je, neščem se za volo takšega máloga dela

štūkati. Ali zakaj sem takša, kakša sem? Zato, ár so me tak postavili notri v živlēnje, ka sem nē znála, ka čaka na méne. Bila sem nevolno dēte, potem norčasta mláda deklina, potem zacártlana žena. Grehšila sem, ali nē sem znála či je edno i ovo greh. Zakaj nás je Bōg nē tak tak stvōro, ka naj nebi mogli grehšiti? Pūstí nan grehšiti, potem nás pa kaštiga. Ali je pravica tō?“

„Ali Gospodin Bōg ti je itak dao vse tisto, ka je potrebno za pošteno i pobožno življenje. Opomínajōčo rēč svojo, živlēnja pēldo Siná svojega, Jezusa. Od Njega bi se lahko navčila ono rēč, na štero se odprējo ete vráta. Zakaj si se pa spozábila z toga? da bi ti bar tista rēč na pamet prišla...“

„Že sem do gúta z tem, ka me za tō skrivno rēč spítávaš. Gučim pēt jezikov, vsako rēč tej jezikov sem že vōsprobala i ne valá. Ta skrivna rēč bi pa vendar notri mogla bidti v ednom jeziki med tēmi petimi!“

„V vseh peti je notri i sáma si si kríva, či ti zdá ne príde na pamet“ — odgovorí angel.

Ona se zdá zača moliti, prositi angela, naj njē povē tō rēč, či pa nē, naj jo pūstí nazáj na zemlō i znōva začne vse. „Zdá že znam, ka je konec toga, či stoj ne živé pobožno na zemli. Vido boš, či me pūstíš nazáj na zemlō, kak nači mo živēla! Oh pūstí me nazáj!“ — molila se je.

Angel je z smilúvanjem glédo na njō i ár kak prvomi slugi Gospodnovomi vnogo vse dovoljeno bilō, malo si je premišlávo, potem je pa odgovoro: „Naj bode, ka želēš. Znōva lahko začneš živlēnje. Pa tō

včasi kak že velika deklina, nê dête, ka se naj bole lahko spominjaš na najno razgovárjanje. Pa ti ešče z tem tûdi na pomôč bodem, ka gda se ne boš mogla v ednom, ali drûgom deli odlôčiti, zperôčem z mojimi perôtami i tak te bodem opomîno.“

Komaj je vöpovedo tô slêdnjo rêc, Verona se je prebûdila z čûdnoga i težkoga sna. Gda se je po svojoj máloj sobici okôli zglêdnola, njê je srcê bole lahko postanolo. Gda je pa zaglêdnola cvetêce korine na oknaj, njê je smeh. vûšo za volo čûdne senje, štero je hitro pozábiti ščela, ár nikaj drûgo je ščela prebroditi zdâ v svojoj glávi. Gori je sêla v mêhkoy posteli i si etak premišlávle: Kak je pa prav za prav bilô? Ja, sestré zaročenec jo je do etiga mao nê na pamet zeo, za dête jo je držo. Ali včeraj sta tak na edno vôro samá vkûper bilá. Verona njemi je z svojov sedemnajst lét nov mladostjov, lepotov pa tûdi z jalnostjov, pôleg štere je svojo sestro pomenkávala, tak zmêšala glavô, ka se je pri večerji tak oponášo, ka so se vsi čûdüvali. Brezi vôle je bio. Gda je odišo, je Veroni nevidôč pošepno:

„Vgojdnô me pozovi gori po telefoni!“

Verona se je vövtégnola, zadovolno zasmehála zdâ, gda si je na tô zmlislila. Telefon je v svojoj sobici, rávno pri posteli mêla. Nê je rávno zalûblena v Gustiva. Ali zakâ nê bi ona postála žena toga bogátoga mladenca, ki je lêpo slûžbo meo. Sestra ga je nê vrêdna, ár je nê lêpa i že je skoron stára dekla. Istina, ka je jáko skrbna, resnoga mišlênja, občûtlívoga srcá, ali ka njê je tô briga. Či je kakšté zalûblena v Gustiva, že ga pozábi.

Ali kak si tak premišlávle, ednôk se samo strôsi, na pamet njê príde čûdna senja.

„Ej, vê je tô samo senja bila“ — právi skoron glasno.

Samo senja? ... Nikâ tak da bi zperotalo po oblôki. Verona se je prestrášila, ali tô je nê dugo trpelo, ár je na tô mislila, ka ta sestra i Gusti pred oltárom stalá, ona de pa samo posvâblíca, vóni je pa nikaj močno sperotalo i tak da bi vöter jôko. Ali ona je mîgnola z plečom i prijêla je za telefon...

Ona je postánola Gustivína žena, velká, bogata dáma.

Eden den tá mála varvôkinja z kuznatimi očámi stôpa pred njô i njê právi: „Milostivna gospá... naj verjejo, ka je moj zaročenec nê lagov človek... Zdâ so ga zapelali... Nigdar se več nede kárto. Milostivni gospod so njemi že odpûstili. Či se smilûjete zdâ i náj ne zglásite, šparala va i nazáj správida prstanik. Vê milostiva telko lêpi, drûgi prstankov májo. Máli pojbec se je jôko na rokaj varvôkinje: „Mama, žandárje naj ne odženêjo Miliko.“ Ža nevolna, mála slûžkinja jo je jôčić prosila: „Milostivna gospá, za volo tiste lûbézni, štero čûtíte do vašega deteta, mi odpûstíte.“

Tô dête, eden šlab pojbec, je nevolnoga obrázá, nê lêpo i betezasto bilô. Verona je nikak nê razmila, kak sta mogla — ona i Gusti — takše nevolno dête meti. Nê njê je bilo za tô dête.

Ségnola je za telefon, da goripozové žandáre. Vóni v ográčeki, po bêli, snêžnatni jaličaj tak da bi nikaj ropotalo, perotalo. Z ednoga je snêg vse doli zleto. Verona si malo premišláva. Odpûsti naj? Odpûstiti tôvaji? Gde je tû pravica? Té ropôt je samo nikši máli vöter bio, ali jo pa angel ščê spomínati, naj

ne bode slaba i naj pokaštigati dá grehšnika. Tüdi ne bode slaba, kak mož. Ona že navči tákše nepoštenjake! Tak si je premišlávala i krepko je prijela za telefon... Málo varvôkinjo i njenoga zaročenca so žandarje odegnali.

Nê dugo vrêmena je pojbec, Pubi, kak so ga vsi zvali, v nikšem težkom betégi ležo v špitáli. Doktorje so pravli, ka ga operêrati trbê i te ne bode več tak nevolen, betežasti. Oča njemi je ves obvüpan sedo pri posteli. Mati, Verona je tüdi v sobi bila, ali samo telovno. Dúša njéna nemérna, pamet njéna je indri blôdila. Večer ob sedmi čaka N. grofa, s kem se že dugo poznata i šteri jo vedno prosi, naj se dá razpítati z možom i naj bode njegova žena. More zdâ žnjim gücati, ár nači se svádi i nazáj se odpela k svojoj zapüščenoi držini i ona nigdár nede grofojca. Nemérno poglejüje vöro. Pubi je velko vročino meo i jo proso v támni: „Neidi nikam, mama! Ne niháj me tü! Bojim se!“

Či nemo šla, zamüdim dobro priliko. M. prijátelca, šteroj sem že naprêj ovádila vse, se bode smehála zméne, ka mi je grof vujšo. More idti. Tak si je premišlávala.

„Mama, ostani!... Nika tak pe-roče vöni!“

Ali ona püstí njegovo vročo rokô, ne poglédne v žalostne oči moža, nego hitro stáne, na sêbe vrže bundo i nesmileno právi: „Ne pe-roče nikaj vöni! Tak velki pojeb se ne sme bojati! Vidiš, jas se tüdi ne bojim!“ I odišla je.

Teklo je vrêmen. Z Pubija je Andráš postano. Doraščen človek. Malo je slaboga têla, bojazlîve natûre, ali nači réden, delaven i krotkoga srcá človek. Tak pláve, velke oči má, kak je pa nigda oča meo. Pred dvê leti se je naskrivomá ože-

no. Mati od tistoga mao nešče več znati od njega, ár si je z edne bole prôste familije zeo ženo, kak je pa mati ščêla. Andráš je za volo trdosrčnosti materé vedno žalosten bio, ár je on lübo svojo mater, zdâ rávno tak, kak pa gda je dête bio.

Či je nê ščo poslüšati krêge, se je mogo ogíbat i pred máterjov. Tüdi se je ogíbo. Ali žena njemi je zdâ ednoga krepkoga pojbeca porodila i se borí z smrtjöv. Pa more povedati materi, ár žena njemi v támni od toga gučí, ka zató more mrêti, ár je brezi blagoslova njegve materé zêla njega. On znâ, ka je tô nê istina, ár je njegova žena vôrna, dobra i Bôg bi jo za volo toga gotovo nê kaštigo. Ali mora jo potroštati z tem maternim blagoslovom.

Ide k materi i njê vse povê. „Či za mojo volo nê, pa hodi mama, za volo pokojnoga apo. Hodi i dáj tvoj blagoslov, samo ednôk obíni prêk tvojo sneho i málôga vnüka“ — molo se njê je.

Ali ona ga je nê poslühnola. Kak ténja, na tiho je odišo z po-višnjenov glavôv. Za pár minut je nikaj na ves glás zaperotalo po sobi. Sploj pôleg njéni vüh. Tak da bi njê v glávi nikaj šumílo, ropotalo. Tak da bi vihêr trôbo, túlo nazádje. Nevê več za sêbe, samo čüti, ka jo té vihêr zgrábi, vrtí se žnjöv, potem letí nikam žnjöv. Za edno malo je pa vse tiho...

Za edno vöro sledi pred zastopnikami oblástvi právi doktor: „Boží žlak, smrt je pred ednov. vörov nastála“...

Dúša njê je že pá tam pred nebeskimi vrátami. Angel jo obercé: „No Verona?“

Ona na kolena spádne i zdâ ne kričí: „Nepravičnost se je zgodila z menom!“, nego tô kričí: „Smiluj se nad menom!“

Angel njê ercé: „Tô je že bôgša rěč, ali itak je nê ta práva.“

Zdigne se s perotami i med tem jo etak trôšta: „lšči ono rěč! Ár

jo vsaki nájde, vsakomi na pamet príde, ki je tô rěč pozno v svojem živlênji“...

Gda se nebeske vrâta že skoron zapréjo za njim, vöповěj angel tó skrivno, od lúdi telkokrát pozâbleno rěč: „Lübézen!“

Posl. JUVENTUS.

Mísli na sirmáka. •

Tü je mrzlo vrêmen: deždží, sever píše,
Pod deždžévníkom vsák' človek domô ide.
Premočan, prehladjen, kak dobro bô domá,
Si mísli vsáki i kak nájhítrê drdrá.
Domá v-toploj hiži ogen v-péči šümi,
Srečen je, kí v-toploj hiži lahko sedí.

Sirmaček pojbiček, kak novin odávec,
Brez marele stojí, do níti premočan;
Domô bēzati on, — oh zaká bi bēzao?
Tople hrambe, hiže on tak nebi naišao.
Koga čáka topła hiža i topel dom,
Se naj smilúje nad vbôgim siromákóm.

F. J.

Trda zíma.

Zvônředno trdo zímo prorokúje eden francuški Cassiopee imenüvani natúre zbrodjávec.

V-„Napló“ 1936 májuša 30-ga dnéva v-147-moj številki je popisano, ka je že 400 lêt nê bilô tak grozno trde žíme, kak de 1936-37-ta. Pôleg njegovoga proroküvanja, štero z-natúre dokumentami i z-hištóričnimi podátki, napiskmi trdí, se vrêmena hôd po 372 lêtaj točno

ponávla. 1936-37-ta zíma k-1564-65 bode prispodobna, od štere je popisano, ka je zvônréda trdí mráz bio. K-příšestnoj zímí ešče tó právi, ka nê samo veliki mráz bode ládao, nego dosta snegá de tüdi šlo. 68 dní de neprehênjano šô. Nájvékši mráz na január 7-ga dēva ... Radi bi bilí, či bi se on môder zná nec zdâ zmôto i neistino bi proroküvao. Zagvüšno njemi nišče nebi zamero!

Krátka zgodovina bodonske evang. fare.

Reformácije blázeno semen je v Prekmurji dobro zemlo najšlo, hitro začelo rásti i blázeni sád prinášati. Ref. začétek prinás na Lutherovo vrémen moremo djati, i kaj tak hitro se razšírila, tomi mámo hváliti, kaj verepopravljanja delo so zemelski gospodarje: Széchy, Batthyányi, Banfi i Zrinyi familije z največšov radostjov podpérale. Vu svoji gradaj so evang. dvorne dúhovnike držali; na svojem imanji so razšírjavali evang. vero i podložancem pomagali goripostavlati cérkvi i šole. Z drúge strani pa, ka se je eti ref. tak hitro razšírila, mámo naprê pisúvati tomi, ka eta krajina je pod tórsko oblast prišla, i njê prebivalci so blúzi ne trpeli teliko preganjanja, kak po drúgi krajinaj.

Velike hvale je vrêden Banfy Mikloš zemelski gospodar Dolnje Lendave, ki je svojega dvornoga dúhovnika Kulčar Gyúrija poslaol, naj vu našoj krajini razšírjava evang. vero. — V Murskoj Soboti i v Gornjoj Lendavi pa grof Széchy bratje so se trídili, naj evangelioma sveklôča kem hitrê razíde. I tak po kratkom časi so že nê samo višesnji zemelski gospodarje, nego njihovi podložanci túdi evang. vero vzéli gori.

Reform. začétek, — či nam ravno falijo pravi podatki, — v našoj krajini lehko na 1540—1560. leto denemo, ar vu vrémeni Banfy Mikloša je v Dolnjoj Lendavi že bila evang. tiskarna, gde so v 1574. leti vödané bilé predge Kulčar Júrija.

Po tom časi so skoro cêloga vezdašnjega Prekmurja prebivalci evang.

vero vzéli gori i vse cerkvi so v evang. rokaj bilé.

Naše krajine cerkvene i verske razmere najbole spoznamo z 1627. leta, pri kanonika vizitaciji gorivzétoga protokola. V-tom leti so Letenyei Števan ev. senior z Cseprega, Zvonarič Imre ev. dúhovnik z Lenka i Terboč Janoš senior z Gornje Lendave v našem kraji kanonika vizitacijo držali i pri toj priliki gori vzéti zapisnik nam presvétu tistoga vremena verske razmere.

V tom zapisniki se imenuje obprvim Bodonska vés i žnjega vidimo, ka Bodonci so vu tom časi k gornje-lendavskoj fari bili pripakčeni, kak filia té fare. Bila je eti edna „Sv. Lenard“ imenüvana kapêla: naprê je zračunano vse cerkevno imanje i vrêdnost; gori je zamerkano ka k-bodonskoj kapeli pripakčeni verniki létno keliko plače morejo dati gornje-lendavskomi dúhovniki.

Reform. pa nej samo, ka se hitro razšírila v-našoj krajini, nego túdi globoko korenjé je pognala vu srdci prekmurskoga slovenskoga lúdstva. Cda so z Stajara i Krajne evang. dúhovnike odegнали, oni so eti v Prekmurji na Petajnci v Nadašdy grofa dvori najšli obrambo, svoje zavetišče. — Tak 1598. okt. 5. piše mladi grof Nadašdy Tomaš Herberstorfi Karol radgonskomi veleposestniki, ka vu svojem dvori je ništerne sobe dao na razpolago z Austrije vöodegnanim evang. dúhovnikom; ztem je dužen bio svojoj krščanskoj vöri. — 1598. okt. 12. so pa z Graza evangeličanci zahvalno písmo poslali Nadašdy grofi, ka je

dao obrambo tim od tistec pregnanim evang. duhovnikom i vučitelom. — Na velike svetke so tak z Ljubljane, kak z Graza večši gospodje prišli na Petajnco, naj božo reč poslühnejo i z Gospodnovov svetov večerjov živéjo. Osios duhovniki pa, šteroga so z Graza pregnali, melo i druge dari so poslali njegovi prvěši verniki.

1599. leta so z Štajara dva kandidata poslali na Petajnco, naj se v duhovniško čest spelata i z Radgone Herberstorf Karol posestnika so oprosili, naj vu njihovom iméni nazôči bode pri tom svetom deli.

Z-Wittenberga Crainerius magister je tudi prišo na Petajnco, šteroga so kak duhovnika na Petajnci ali v Olsnici (Murski Soboti) šteli obdržati, ali na začétki 1599 leta je Mathias knez zapovedao Nadašdyji naj „exulans“ duhovnike odpusti z-Petanjec. Herberstorf 1601 jan. 14. piše: „Škoda bi bila, či bi petanjska predganca prazna ostala, ar velike svetke z Ljubljane i Karentije teliko lüdstva ide ta, ešče starci, ka duhovnicke je komaj zadólějo spovedavati.

V našoj krajini za časa törskoga ladanja so zemelski višejnji gospodarje branili evangeličance i to je ravno zrok, ka so je eti në mogli tak na lehci prepraviti, kak z Austrijski krajini. Gda pa eta krajina se od törskoga jarma rěšila i znovoga pod Habsbursko oblast prišla, na živôče evangeličance so tudi žalostni dněvi prišli. Vladaerje so najprve višejnje zemelske gospodare na kat. vero spravili, tē so pa svoje podložance, to prosto lüdstvo silili na tanihanje evang. vere. Vsaki grof je vojsko držo, z šterov so po silivkraj jemali cěrkvi od evang. i vernikov i njē silili, naj kat. duhovnikom dáčo plačújejo. Ali ka evang.

vera se te že kak globoko vkorenila, to vidimo z toga, ka so kat. duhovnikom dali dačo, ali v kat. cěrkve so idti več në šteli, mesto toga so lětno parkrat raj 3—4 dni daleč potúvali v artikulariška mēsta: v Nemeš Csóo, Nemeš Dömölk i Šurd, gde je bio eden-eden evang. slovenski duhovnik nastavljeni. Tam so poslühšali reč božo i živeli z gospodnovov sv. večerjov. Ti premožnejši so ešče svoje otroke pošilali v artikulariško šolo.

Boža čüda je, ka ji ešče teliko ostalo vu evang. veri! Ali hvala Bôgi, tim nesrečnim je naslědnje tudi vdarila slobodščine želno čakana vöra; preminôlo je pregánjanja grozno vrěmen i približala se je zorja verske slobodščine!

II. Organizacija bodonske fare.

1781. leta je II. Jožef casar vödao „potrplivosti zrendelüvanje“, pôleg šteroga, gde 200 familj ali 500 düš se združü, slobodno si farno nastavijo, duhovnika i vučitelu odeberéjo. Z-med v našoj krajini živöčimi evangeličanci se zdá nôvi žitek začinja. Ta duga lěta brez pastérov bodoča črěda se znovoga začne organizirati i že v 1783. leti tri evang. cěrkvi postavijo gori: v Püconci, v Križevci i na Hodoši. Bodonske krajine verniki so se k-püconskoj fari pridružili; ali v 1792. leti so se odtrgnoli, i vu samostojnoj bodonskoj fari organizerali. V 23 vesnicaj, 260 familj z 1754 düšami so dokončali, ka od püconske fare, — od štere so ništerni do 25 km oddaljeni, — odstopijo i v Bodonci si evang. cěrkve postavijo gori. Ešče v 1792. leti njim je napravo Griegich Jánoš radgonski tesár plán, pôleg šteroga je on gotov z lesá za 239 fl 10 kr. edno cěrkve gori pocimprati. Verniki so z med se-

bom na té cíl vónavrgli 333 fl i dokončali ali zrendelüvali pláčo za dühovnika létno: 75 fl, 5 keblor pšenice i 57 $\frac{3}{4}$ keblor žita; za vučítela pa: 40 fl, $\frac{1}{2}$ kebla pšenice i 23 $\frac{6}{8}$ keblor žita. Žalost, ka tá dotacija skoro ešče dnesdén stoji i nikaj dósta se je nê spremênila.

Funduš za cêrkev, farov i šolo so ód svojega zemelskoga gospodára grof Szapári Petra prosili. Kak se vidi z 1792 jun. 7 datirane prošnje, dobro so poznali svojega skopoga zemelskoga gospodára i znali so, ka či na kakšem bôgšem mesti do prosili funduš, zobstom bode prošnja njihova.

Grof Szapáry Péter je meo v Bodonci na etom visikom brêgi edno püščo, okoli 16 plügov, štero je z árende meo eden želár po iméní: „Figola“ i grofi je od njé létno 2 fl. árende plačüvao. Tá püšča se je záto „Figolova“ püšča imenüvala. Bodonski evangeličanci so tó püščo prosili od grofa za funduš, z štere on tak dósta nikšega haska nema. Grof njim je dao istina tó püščo, ali da vu 1792. jun. 12. dnéva vódnom dotacije písni je zamerkanó, ka: té funduš je samo za evang. verske cíle dáni i či bi po vrêmeni evangeličanci to več nê potrebüvali, ali či bi se „exertitium“ evang. vere prepovedao, tak ta zemla se nesmé na drúge cíle obrnóti, nego se Szapáryjovoj familiji more nazá dati.

Pri organiziranji bodonske fare se je nájveč trüdo i najvékšo hválo spravo: Novak Ferenc seniorski inšpektor i železniške župánije sodnik i fiškális.

To prvo božo slúžbo, po zrendelüvanji Hrabovsky Sámuela, — tistoga vrêmena püšpoka, — je Berke Ferenc konsenior — püconski dühovnik — držo v Bodonci 1792 jul. 29. vu hízi Vlaj Mikloša

prvoga bodonskga kurátora. Nazóči je bío Novák Ferenc sen. inšpektor i vnogo vernikov. Pri toj prilíki je odebráni te prvi dühovnik: Smodiš Števan, i od toga hipa se začinja matična kniga, v štero so ti prvi rojstni podatki 1792 aug. 26. spisani.

III. Zidanje cerkvi.

Od goripostavljenja prve lesene cerkvi je v naši knjigaj malo gori zamerkanó. Ali znano je, kaj zaprva so naši verníki v Vlaj Mikloš kurátora hízi držali svojo božo slúžbo, sledi so pa na bodonskom brêgi eden leseni šator gori postavili! To je bila ta prva hramba, v šteroj se je boža slúžba opravla.

Z stari zapisnikov se vidi, ka že 1793. leta so se začnoli pripravlati k zidanji rédne bože híze. Vu sebi se pa razmi, ka na tom visikom brêgi, — na šteroga je ni rédne pôti nê bíló, — so tó delo tak hitro dokončati nê mogli. Cerkvi i türma zídanja veliko i teško delo je 1800. leta Leitner Sámuel kermédinski zidárski májster dokončao. Z računski knjig je razvidno, ka verníki so nê meli zadosta gotovine to delo dokončati, záto so 500 fl na posodo vzéli z Pertoč od Husár Mátyáša, cigel so pa po znižanoj cêni dôbili v Gornjoj Lendavi od Nádašdyjovoga veleposestva.

Tá cêrkev je pa zaprva samo z prázni stên stála z ednov začasnov predgancov; koruš, okna, dveri so sledi po časi vu njó správlene. 1800 nov. 30. na prvo adventsko nedelo je prek dao to cerkev že prvle imenüvani Berke Ferenc svojemi odičenomi zrendelüvanji.

Pri zidanji cêrkvi se je dósta trüdo: Benko Mihály fárni kurátor, ki je nê samo ednok z svojimi pênezi fari na pomôč bío.

IV. Gospodárstvo.

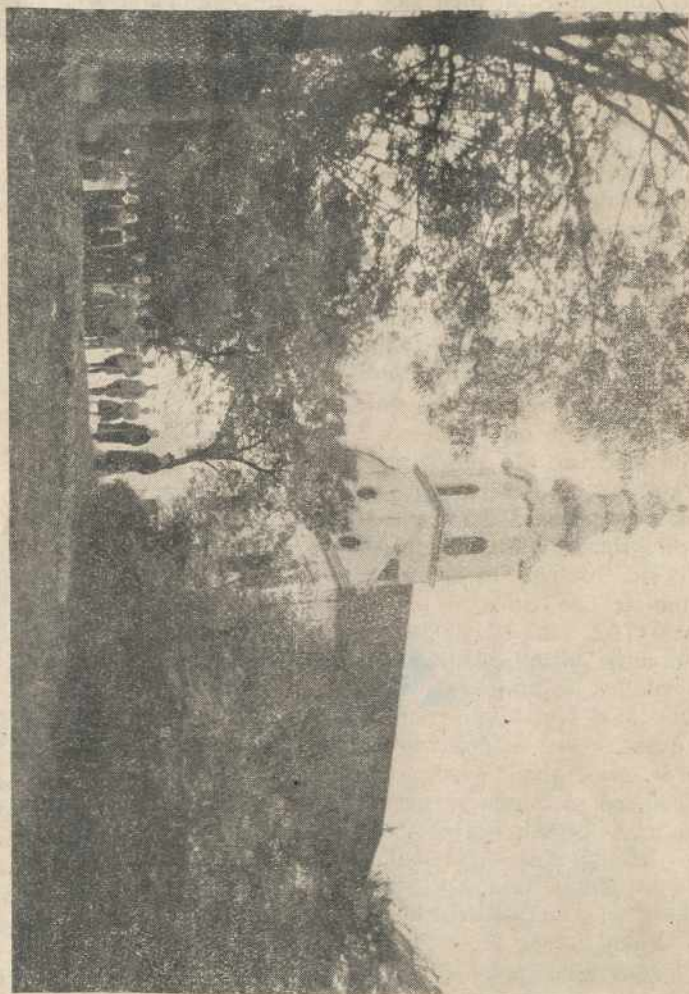
Nove fare nájvėkša skrb je po tom tó bila, naj vu to prážno cėrkev to nájpotrebneše políštvo správi, farof i šólo goripostávi.

1805. leti je cerkev, štera je náj-

1811. leti si je fara te drúgi zvon spráвила.

1812. leti je z Radgone Reizman Janes zgotovo predganco za 81 fl; Klein Vince je pa oltárski kėp namálo: Kristuš na kríži. Té kėp je

Bodonska vezdášnja ev. cėrkev.

prvle z slámov bila pokrita, z lesenimi šindlinami pokrita.

1807. leti je fara kúpila te prvi zvon v Radgoni za 45 fl. 30 kr., vágao je 25 fúntov, ali nê njím je dugo slúžo, 1808. leti se že razpočo.

dobila G. Slavečka fara, sledi je pa v Apače odpelani.

1818. leti je farof pocimprani z lesá i z slamov pokriti.

1822. leti je goripostávljena ta

prva šola, prve je z hárende vzéta bila.

1851. leti je fara kúpila cintor, do toga časa so se verniki na bodonski občinski cintor pokáпали.

1853. leta je fara kúpila od grofa Batthyanyí Artúra edno z lesá pocimprano krčmo i 2 plüga zemlé za 700 fl.

1856. leta je z cigla zozidana enorazredna nova šola, štera je stála do 1892. leta.

1856. leta je v Strúkovci kapêla zozidana.

1860. leta je cerkev z velikimi stroškami renovirana, stêne so $1\frac{1}{2}$ m više zdignjene, k cerkvi je sekrestija zozidana i v cerkev novi ol-tár i nôva predganca postávljena. — Tak ponovleno církev so Haubner Maté púšpek 1860. okt. 21. přek dáli svojemi svétomi zrendelüvanji.

1868. leta je organizêrana v Strúkovci filialka i goripostávljena edno razredna šola. Za prvoga vučítela je odebráni Bakó Jánoš, oča vezdášnjega vučítela, kí je esi přišo brezi toga, ka bi edno rêč znao slovenski.

1869 leti je zozídání vezdášnji farof i ešče v tom leti si je správila fara eden novi zvon od Seltenhofer Frigyeša za 300 f. 78 kr. Vágao je 285 fúntov.

1872 leti si je správila fara 8 regist. orgole z-Szombathelya od Peppert Navislava, štere nás ešče deněšnji dén slúžijo.

1874 leti je organizêrana filialka na Gor. Slaveči i gori postávljena enorazredna šola. Prvi vučitel so bili z Domanjševce: Hári Leopold.

1877 leta si je fara správila drúgi vékši zvon, šteri je vágo 405 fúntov od Seltenhofera za 455 fl.

1882 leta je zlesá znovoga goripocimprana fárna krčma i gospodársko poslopje v farofi.

1885 leta je türen renoveran za 500 fl.

1892 leta je v Bodonci nova 2 razrédna šola zozidana i stanovánje za dvá vučítela.

1899 leta je zidana ta drúga církev z velkim trüdom i áldova gotovnostjov.

V. Zídanje te drúge cerkvi.

1898 leta so verniki dokončali, ka na mesto té stáre, 100 lét stare, mále i že razpokane cerkvi, si nôvo božo hížo gori postávijo, za to potrébno šumo na vernike vónavréžjo i tak posvetijo vrédno 100 létnico svoje církvi. Za to plan je napravu Plazota Dávid zidárski majster z Budapešta, církevna oblást ga potrdila i delo je prekdáno z Fehringa Lukič Alajoš zidárskomi májstri v to formo, ka vse zidárska dela more on opravit i za 11.000 fl, ali fara pláča i na lica mesta pripela vsa dugovánja (vápno, cement, cigel, pesek i t. v.)

1899. leta apr. 3. na vüzemski pondélek je bila držána v stároj církvi ta slédnja boža slúžba, gda je dühovnik poleg rednoga vüzemskoga evangeliuma predgao: „ostani znamí, ár je sunce že k-večeri, i dén se je nagno“, i batrivio pred tem velikim delom vernike svoje.

Božo pomôč smo převec potrebüvali, ár delo smo brez kr. pêneza začnoli, štero je pa na etom visikom brêgi jáko teško bilô. Pêneza smo nê meli, ali meli smo vrêlost, meli smo močno volô.

I Gospôd je z nami bio ! On nas je zmágao, trôštao i batriviši svojov sv. rečjôv oživávao ogen te práve vere i lübézní vu našem srdci, tak nam je ešče to težko delo lehko grátalo i te velike zídave smo rokô v rôki hitro obládali. 1899. apr. 20. je bio doli djáni grúntni kamen

nôve cêrkvi, pri šteroj priliki po popêvanji našega evang. himnusa je dûhovnik predgo držo toj velikoj vkûpsprávljenoj vnožini po text. I. Kron. XXVIII. 2 v. i po pesmi „Jezuša neodpûstim“ je lêpi svêtek dokončani.

Za zîdanje cêrkvi so verníki v krátkom časi vnôgo teškoga áldova prnesli. Na vsaki dávnici fl. sta bilá navržena 2 fl. i na vsáko dûšo 2 fl. Tô pa med takšim sirmaškim lûdstvom, štero si po svêti more iskati svoj vsagdenêšnji krûh, je zadosta veliko bremen bilô.

K tomi prispodobno so fârníki dosta doprinesli z foringov i delom, od šteroga so ti dalêšnji mentûvani bilí. Kamen z G. Lendave, cigel z Puconec, Nemčavec i G. Radgone, vápno i cement z Radgone, pesek pa z Rádovec so vkûp navozili. Svojo dužnost so tak verno spunjávali, ka nigdár se je nê zgodilo, ka bi delavci z delom hênjati mogli.

Vónavrženi pènez so gmânarje rêdno plačûvali, zvûn toga pa vse znótránje potrebsčine z samovolni áldovov vkûpspravili. Dosta je bilô takši, kí so domá nê meli falajček krûha, samo 6—7 nâge, lačne i drovne decé i dônok, gda so kaj zaslûžili, so tô na boží oltár prnesli. Keliko je bilô, kí so nê samo ednôk tam niháli silno polsko delo i paščili se naj pri božoj hiži opraviyo svojo dužnost. Za toga volo so pravili pri posvečûvanji grof Széchenyi Tivadar: „Čûdûvao sem se nad vrêlostjov toga lûdstva, gda sem vido, kaj eden i drûgí z dvema slabima kravicama, na té visiki brêg, kak teško správla kamen i cigel.

Cerkev, — štera je brez vse zvûnešnje podpore, z lastivnimi trûdi gorpostávljena, — so 1899. dec. 10. Gyurátz Ferenc pûšpök, Kund Sa-

muel senior zvnogimi drûgimi dûhovnikami gori posvêtili na diko božo.

Naj stoji dugo tà cêrkev i vçi to prišestno pokolênje na vrêlost i z srdcâ idočo áldova gotovnost.

Za cêrkev, brez notránjega pohištva, foring i delavcov, je fara áldûvala 22,000 fl.

VI. Novêša zidanja i gospodárstvo.

1902. leta je fara cerkev dála zmálati za 1200 fl.

1903. leta je fara ménši zvon odála rádovskim vernikom i na njega mesto si je dvá vékšiva, noviva naročila pri Seltenhofer Frigyeši za 5.000 kron. Tá šuma je cêla z áldova nabrána.

1904. leta so orgole poprávljene i povekšane za 700 fl.

1904. je nova gostilna zozidana za 11.000 kron.

1906. je novo gospodársko poslopje postávljeno pri gostilni za 2,500 kron.

1907. leta je za Gospodno sv. Večerjo nova srebrna posôda kûplena za 1,109 kron. Vse z samovolni áldovov.

1910. nova srebrna posoda za krst za 250 kron, z áldovov.

1914. leta je gmajna vonjsko posojilo kûpila za 4.000 kr.

1915. leta je gmajna vonjsko posojilo kûpila za 1.000 kr.

1918. leta je fara dála G. Slavečkoj filíalki pomoč za vóžrédné potrebsčine: 3530 kron.

1923. je fara správila na mesto 1917. leta requiriraniva 2 zvoná, z Graza od Szabo fabrikanta dvá noviva, prvi 810 kgr, drûgí 400 kgr žmêčo za 421,000 kron,

1923. leta je cerkev renovirana z 130,000 kron stroski.

1924. leta je goripostavljeno kán-torsko gospodársko poslopje za 193,000 kron.

1927. leta v farofi novo gospo-darsko poslopje za 66,000 Din.

1929. leta so nazá správlene žvegle v orgole, štere so 1918. leta requi-rirali, za 19,000 Din.

VII. Vernost, morálni žitek, razdeljenje fare.

Gmajnarje so poprék verni bili, v cerkev radi hodili, svojo vero vi-siko poštvávali i morálno živeli. Nji-hovo vernost vidimo z toga, ka vnôgi so na 16—18 km. oddaljeni bili od cerkvi i dônok so stálni ostali k ôroki svoji očákov k svojoj evang. veri. Njihovo morálno živ-lenje pa svedoči, ka v fari se malo nezakonske decé rodilo. I či je štéri zablôdo, svojo vero ostavo i doli-stôpo z pobožnosti pôti, tákši se samo zmed onimi verniki najšo, ki so preveč oddaljeni bili od cêrkvi. I to je nê bila čúda pri tak velikoj i raztorjenoj fari.

Gda sem 1895. leta v to faro prišo i 1896. leta réden dúhovnik postano, hitro sem na pamet vzéo, ka dvoje teško delo me čáka. To prvo 100 lét stare fárne nâstave, cêrkev i hrambe, štere je vrêmen že skoro vse vničilo: ponoviti; to drú-go pa doprinesti: naj ti daléšnji verniki túdi vsáko nedélo májo pri-liko božo rêč poslúhšati: okoli G. Slaveče, — štéri verniki so od Bo-donec na 16—18 km. oddaljeni, — nôvo ev. faro organizirati.

Razmere so nê bilé ideálne! pas-toráliš i verenávuka včenjé na tak velikoj krajini vrêdno oprávlati, je celo teško delo bilô. Zatoga volo sem na G. Slaveči že 1898. leta eden misioniski center organizerao. Na vsáki r. kat. ali državni svétek i gda koli je mogoče bilo, sem tá

šo božo slúžbo oprávlát, naj zmed verniki pobúdim dúhovno žijo; z drúge stráni pa zmed timi daléš-njimi, — kí so do toga časa skoro-níkše cerkevne dáče nê plačúvali, — naj pobúdim áldova gotovnost. Pri vsákoj božoj slúžbi smo nabéráli áldove za cerkevni fond i offertor-ium držáli. Večkrát sem tam Gosp. sv. večérjo tálaó, naj ti stári i slabi, kí so tak daleč vu cêrkev príditi nê mogli, túdi žnjé blagoslova tál dobijo.

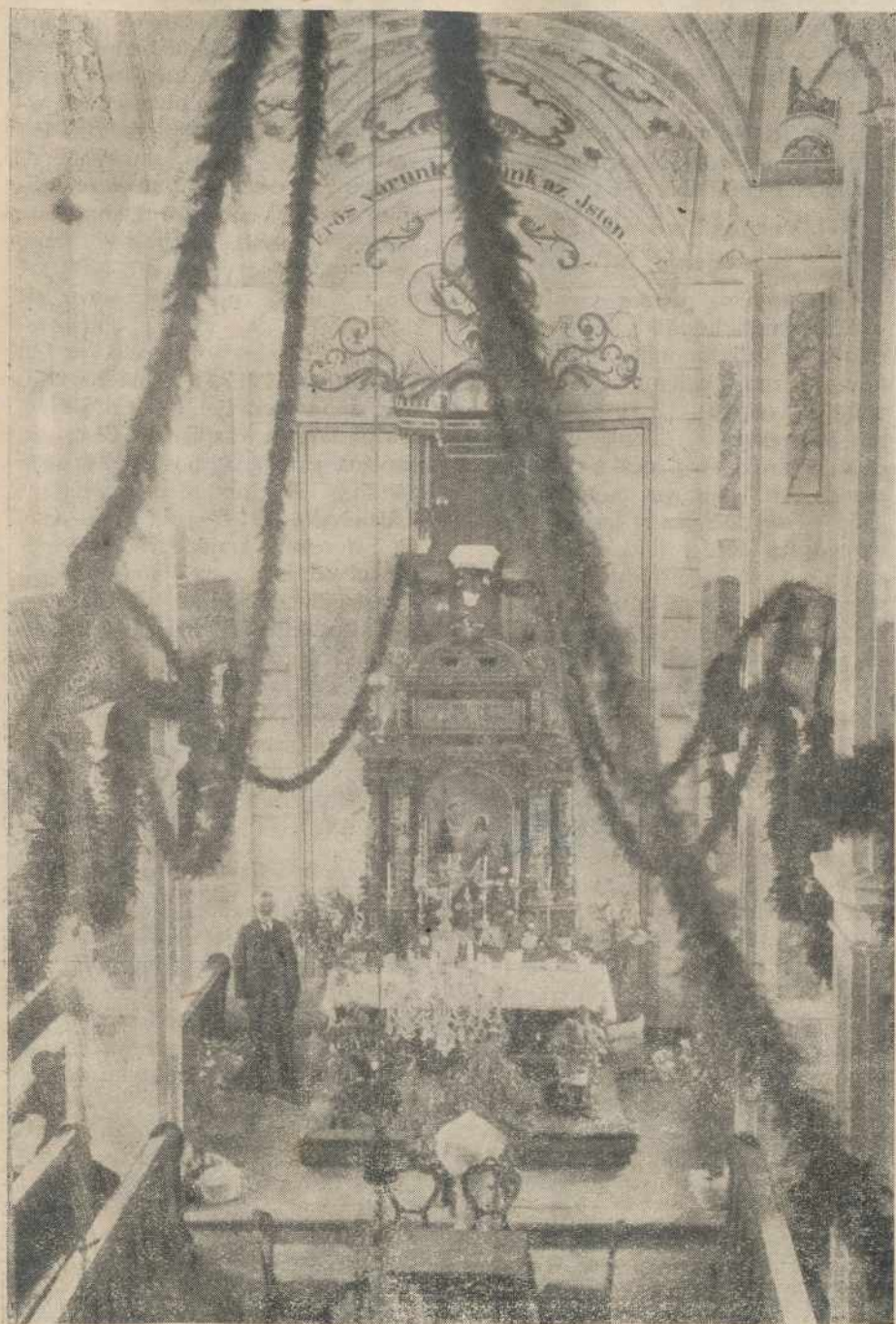
Bôgi kvála! Moje delo je On blagoslovo! 1917. leta, na ref. 400-létni spomenek je na G. Slaveči goripostávljena kaplanska čest; za kaplána je bio tá poslan Županek Šándor. Po tom se delo že hitro nadaljávalo. 1919. jan. 1. so se v G. Slavečkom kraji živoči evange-ličanci od Bodonske fare odtrgnoli i nastavili samostojno G. Slavečko faro. Bodonska fara je z želénjem božega blagoslova na svoje peroti pústila čér svojo i pri zidanji cêrkvi njô z áldovom i delom podpérala.

Mojega dela prvêši tál pa na ke-liko se posrečo, od toga naj govo-rijo vu prvêšem članki naprêzraču-nana déla.

VIII. Áldova gotovnost vu fari.

Vretina samovolni dárov i áldo-va: hvála Bôgi, je v našoj fari nig-dár nê presêhnola. To svedoči, kaj cerkev, šolé i vse cerkevne hrambe i nâstave je samo z svoje môči gori-postávila. Zvúnešnje pomoč, — či smo gli siromácke, smo nê dôbili, nití smo je ne prosili. Nê záto, da bi jo nê potrebúvali; ali mislili smo, ka jestejo od nás ešče sirmaš-kêši, i nê smo šteli drtino žnjihovi vúst vóvzétí.

Z samovolni áldovov smo si sprá-vili zvoné i vse znotrešnje potreb-šćino cêrkvi. Računske kníge nam

Oltár i predganca vezdášnje Bodonske ev. cirkvi.

svedočijo, ka samovolni áldov kak glávni tál je bio vsigdár našega gospodarstva.

Pomôč smo nigdár od drúgi nê prosili, alí poleg našega siromaštva smo vsigdár drúgim ménšim faram na pomôč bili. Večkrát smo nabêrali dári za sosedno radgonsko faro, i pri zidanji cêrkvi smo jo ešče z delom, foringami podpêrali. Na pomôč smo bili G. Slavečkoj i D. Lendavskoj fari i Apačkoj misiji; i od leta do leta „Dijaškomi domi“ i Gustáv Adolfa drúštvi.

IX. Prišestnost fare.

Či rávno cerkev, šola i vse cerkevno i fáрно poslopje je ponovleno, i dnes dén vu dobroj stávi; i či nas Bôg obarje, vékše delo nestoji pred nami; i čirávno fara dugá nema, i premínoče leto je dobila 17,000 Din Szinícovoga fonda, dônok fare prišestnost celô žmetne misli pobúdi vu mojem srdci. Naši verníki na nerodovitój, slabój zemli živéjo i ešče z té malo májo; že od nigda máo vsakdenéšnji krúh na Vogrsko i v Slavonijo so si hodili ískat; v novêšem vrêmeni so pa v Nemško i Francijo hodili kak sezonski delavci.

Agrarna reforma je velika posestva razdelila, v Nemčijo naše delavce več nepústijo, i či ešče Francija zapré pred njími svoja vráta, gvúšno ka velika súdešina bode zmed njími i vnogi brez vsakdenéšnjega krúha ostánejo. — Jedina vûpazén nam je G. Bôg! On, kí je vodo naše lûdstvo prêk vnogoga vihéra, je mogoče vu prišestnosti túdi nestávi.

X. Prilog.

a.) Bodonske fare dühovniki :

1.) Prvi dühovnik je bio **Smodiš István** od 29. jula 1772 — 9. junija 1799.

2.) **Godina Matjáš**, šteri je prvle 6 lét kak vučitel v Bodonci oprávlao svojo slúžbo, po tom pa kak dühovnik od 25. aug. 1799. — 5. junia 1821 leta, gda je vu novo organizirano G. Petrovsko faro za dühovnika pozváni.

3.) **Gergár Jožef** z Hodoša pozváni od 12. aug. 1921 — 29. jan. 1928. Pokopan je v Bodonci 1828 febr. 12.

4.) **Szinicz Števan** püconski kaplan od 20. apr. 1828 — 17. marca 1862. Pokopan je v Bodonci.

5.) **Szinicz Lajoš**, sin prvêšega dühovnika od 1855 leta kak kaplan, od 17. maja 1862 leta pa kak réden dühovnik. Mrô je v Bodonci 25. dec. 1895.

6.) **Šiftár Károl**, od 25. dec. 1895 — do 10. márcia 1896 kak administrátor, od toga časa pa do denéšnjega dnéva kak réden dühovnik.

b) Fárni inspektorje.

1.) Ziško Gjuri 1868—1896.

2.) Dr. Cipott Zoltán sreski zdravnik od 1897—1925.

3.) Dr. Vučak Števan banovinski zdravnik od 1925 do denéšnjega dnéva.

c) Vučitelje v Bodonskoj šoli.

I. Kántorski vučitelje :

1.) Godina Mátjáš 1793—1799.

2.) Bejek Jožef 1799—1811.

3.) Obál Števan 1911—1820.

4.) Rhen Mihál 1821—1840.

5.) Berke Károl 1840—1848.

6.) Ziško Gyuri 1848—1861.

7.) Flisár Jánoš 1861—1905.

8.) Vukán Kálman 1906 do denéšnjega dnéva.

II. Vučitelje v drúgoj šoli :

1.) Klever Theofil 1893—1894.

2.) Čizmadia Ferenc 1895—1896.

- 3.) Jávy Károl 1896—1897.
- 4.) Novák Ferenc 1897—1906.
- 5.) Takáts Ferenc 1906—1912.
- 6.) Čörföly Lajoš 1912—1913.
- 7.) Nagy Illuš 1913—1914.

d.) Vučitelje v Strükovci.

- 1.) Bako Jánoš 1868—1910.
- 1.) Bako Károl 1910—do dněš-njoga dněva.

e.) Vučitelje v G. Slaveči.

- 1.) Háry Leopold.
- 2.) Norčič Ferenc

- 3.) Černi Károl.
- 4.) Pojbič Gjula.

f.) Z bodonske fare zhájajoči imenitni možje :

- 1.) V Strükovci je rojen Küzmič Števan, ki je nôvi zákon doliobrno.
- 2.) Z Dolnji Slaveč zhája Pozvėkova familia.
- 3.) Z Skakovec Gomboc Mikloša familia.

Nerazmeta zapoved, dūndekásti inaš.

Po zmenjeno sô i prpeo je poslála mājstrojca v-bôto Miška inaša, vrôke njemi dà eden tanjēr govoreča: V-eden kraj daj sipati sô, v ovoga pa prpeo. Pašči se! — Miška beží! V bôto pridôc že med dverami kriči: Za trí dinare mi dájte sô i za dvá prpeo, morem se paščiti! Bôtoš zvága i v-tanjēr síple sô, šteroga Miška z-obema rokama drží. Zdâ pa zvága prpeo i píta, gde boš pa toga meo? Miška hitro preobrné tanjēr i právi — esi ga siplite. Samô od sěbe se razmi, ka se je sô na tla sípala, štero je ni bôtoša ni inaš v-sili nē vzéo na pamet. Inaš se domô pašči. Vertinja píta, gde je pa sô? Miška v-rokaj držėci tanjēr hitro preobrnovši, právi: sô je na etom kráji. Zdâ je pá prpeo na tla sipao. Tak je nika nē prinesao. Siromaček Miška je dvē plúski dôbo i krėganje od mājstrojce.

Nazáj njemi je vsėkao : Vu edne oštarije ogradčeki je pivnár nevedôc ednoga gostá dregno. „Zakaj ne páziš, tí gūnec!“ mrmra z-čemerôv te gôst. „Naj mi odpústijo, gospodne; — odgovori odpovedávajôci se pivnár — v-sili, či se već gūncév grôža, se nalahci pripeti, ka eden toga drúgoga dregne.“

Veliki svetski uspeh Planinka teja, šteroga nūca tūdi na jezere be-težnikov v zviŋski orságaj, trbej pripisati nje-govomi vračilnomi svojstvi. Vračilna tráva, z štere je Planinka tej sestávleni, se z vékšega tála beré v jugoslovenski planinaj i tou v vrejmeni, gda so nūčni trávní sestávki v travlnaj nájbole prisoutni. Pri šteri betegaj se je pokázô Planinka tej Mr. Bahovec vračilnim? Pri betegi želoudca, bolezni jeter i žuča, obolejnji i tromosti črejš, hemoroida, pretlosti (vgojenosti), bubrežni (mejérni) bolezni, reumatizmi, gihti i išijasí, pri glavoboli i migreni, pri ženski boleznaj i smejtanj začasa menstruacije, smejtanj v lejtaj menjáve, pri povápnejnji žil (arteriosklero-za), pa pri koužni boleznaj. Da bi se dosėgnolo rédno delo prebáve, zatém, da bi se odstránili čeméri z teja, se priporočá tūdi za zdrave persône, ka napravijo po edno kuro (vráčenjé) od 6—12 tédnov z Planinka tejom. Bougše i oporněše zdrávje, friško vŋvidejnje, čistouča i vola za žítek se'dosėgnejo s pomočjou Planinka kure. Zahtevajte v apotekaj izrečno „PLANINKA“ TEJ BAHOVEC. Veliki paket Din 20.—, polovični Din 12.—, omout za probo Din 3.— Reg. S. 529/36.

Lúdi vküp písanje.

Šálno razgovárjanje v-ednom predjánji.

Godílo se je v-Goričkom pri Glogovec Gyánoši, na nikoliko vdárjenom i malo glúpom ménšem kmeti, domâ vu njegovoj hiži, v 1930 leti.

OSOBE :

Glogovec Gjánoš, po goričkom gučí.

Vküpspišüvanja uradnik po krajnskom gučí.

Glogovec: (vu hiži semtá hodi i kadí, na pamet vzeme, ka nikši gospód prihája k-njemi, vu sebi brumbra) Že pá vrág nesé nikákoga, té pá nika šnofat ide — no samo hodi! Po dveraj se klonckanje čüje.

Glogovec: Slobodno! (Vu sebi natihoma: Da bi si šinjek zvíno.)

Uradnik: Doberdán!

Glogovec: Bôg dáj! Trbelo bi nam dober dén, samo, ka ste ga vendar nê prinesli. Doli si sedte! (Uradnik doli séde.)

Uradnik: Lúdi sem prišao vküper písat. Bojdite tak dobri, na moja pitanja točno govorite. Hamišne podátke zákon strogo kaznúje (z-táške naprêpobêra písma i doli skladé na sto. Za máli čas, kak písma vréd postávi píta :) Kak se zovéte?

Glogovec: Kak komi na pamet príde. Nikáki mi Gyánoš právjio, ti drúgi pa oča.

Uradnik: Ka vam je imé, šcém znati?

Glogovec: Meni?

Uradnik: Vam, vam!

Glogovec: Vê vam pa právim: — Gyánoš!

Uradnik: Kak se písate?

Glogovec: Písati tó bogme nevém, ár sem nê hodo v-šôlo. V-tistom vrêmeni, gda sem jas máli bio je nišče nê bio prisíljeni v-šôlo hoditi.

Uradnik: Ne pítam vás, či znáte písati, liki tó, ka vam je imé?

Glogovec: Vê sem vam pa že pravo, ka Gyánoš. (Glasno njemi povê.)

Uradnik: Dobro je, ali kakšni Gyánoš?

Glogovec: Prosim, jas samo tó edno imé mam, nê tak, kak gospoda, ka po dvá-trí iména májo. Meni je edno zadosta. Posim ji, naj malo glasné gučíjo, ár jas že bogme nečüjem prav. Vúha so me bolele i odtistíga mao žmetno čüjem.

Uradnik: Dobro je, dobro, nê je od toga guč, — ka je vaš prí-davek?

Glogovec: Moj?

Uradnik: Vaš, vaš, vê pa nê sôsedov!

Glogovec: Kakši prí-davek?

Uradnik: Jaj da žmetno prerazmíte (malo je že čemeren). Cêlo vaše imé, štero ste po oči ôroküvali?

Glogovec: Hja, tak. Oča so mi túdi Gyánoš bíli i na njihovo iméso me dáli okrstiti.

Uradnik: Kak so vam pa očo zváli?

Glogovec: Glogovec Gyánoš, pro-sim, tak so ji zváli.

Uradnik: No, k-koncovi, da ste že dônok ednôk vöplúnoli. (Po glávi se škráble, navelki si zdêhne, píše i glasno právi) Glogovec Gyánoš.

Glogovec: Tú sem prosim.

Uradnik: Hodmo dale. Máte ženo?

Glogovec : Jas?

Uradnik : (Čemerno) Ví, ví, vě pa nê tōrski baša?

Glogovec : Mam, pa ešče poduploma.

Uradnik : Kakda? Dvě ženi máte?

Glogovec : Samo edno mam prosim, ali ona za dvě zná gúcati, zátó sem pravo, ka poduploma.

Uradnik : Ka njê je imé?

Glogovec : Má bogme lagoje mŭhé!

Uradnik : Kak se píše?

Glogovec : Žena?

Uradnik : Žena, žena!

Glogovec : Ona tŭdi nevê písati prosim.

Uradnik : (Lepô, krotko.) Nê, nê moj drági člověk, kak se píše, kak jo zovéjo?

Glogovec : Jas jo bogme nemo zvao. Ár notri zná prŭditi.

Uradnik : Razmite me . . . Kak so jo zváli za mláda, gda je ešče deklina bila?

Glogovec : Lepô ji prosim, jas sem jo nê zvao, ona je mené zvála.

Uradnik : Slište dober člověk (že je čemeren), ne jezíte mē, ár ne stojim dober za sêbe. Imé prosim!

Glogovec : Prosim jas se negézdŭm, ešče sem nigdár nê sedo na kônji.

Uradnik : Imé, imé prosim.

Glogovec : Či se smehé? Od gostŭvanja mao se je ešče nigdár nê smehála moja žena.

Uradnik : (čemerno) No, kak vídim, ví glavô tŭdi samo zátó máte, naj znáte kama krščák gori djāti. Ka je imé vašoj ženi? Jeli: Juliška, Mări, Roza, Kaťa, ali Eva, na tō mi odgovorte!

Glogovec : (Počasoma, z-nemáratnim držánjem, komôtno) Tak me tō pítajo, gospodne?

Uradnik : Tō, tō, samo že ednok vō plŭnte.

Glogovec : Mária prosim, Mări je.

Uradnik : Ka njej je cêlo imé?

Glogovec : Cêlo imé njej je Mária, Mări je nakrátci.

Uradnik : Tō njê samo krstno imé. Cêlo povête!

Glogovec : Brbrava Mária, prosim. Škoda, ali tak je.

Uradnik : (Píše) No tō dobro znáte. Gda ste rodjeni?

Glogovec : Jas?

Uradnik : Ja, ví.

Glogovec : Dávno, že jáko, jáko dávno. Niti nepômlim že.

Uradnik : Kelko lêt ste stari?

Glogovec : Pétdesét i pō sem mŭno pŕed lainskim lêtom.

Uradnik : No, ednôk že (záča računati) z-rečjôv v 1882-om ste rodjeni.

Glogovec : Mogôče prosim, da sem jas te ešče nê pazo na kalendari.

Uradnik : Kapa žena, gda se je porodila?

Glogovec : Prosim, tō samo ona zná tōčno povedati.

Uradnik : (čemerno si glavô škráble.) Mlájša je od vás, ali starêša?

Glogovec : Prosim ji, čednêša se drží od mēne i tak bi z-ednim, z ništernim letom tŭdi starêša mogla bidti, ali či jo pítamo, gda se je narodila, teda vsigdár tak právi, ka je od mēne pêt lêt mlájša?

Uradnik : No samo ka tō tŭdi znam (računa). Pôleg toga se je vaše žena v-1887. leti narodila (Píše).

Uradnik : Jeli máte deco?

Glogovec : Jas? Jas sem ji nê meo, samo žena.

Uradnik : Kelko decé tak máta?

Glogovec : Midva?

Uradnik : Vište, ne fretajte, ár bogme nede dobro, tak mŭslite, ka sem jas vaš norc? Vidva! Že ednôk povête!

Glogovec : Trôje, prosim, trôje.

Uradnik : Pojbye so, ali deklina?

Glogovec: Pojbj e so, prosim.

Uradnik: Deklin nega?

Glogovec: Jeste ešče prosim osméro deklin.

Uradnik: Tak edenájstero decé máte. Vsi so živi?

Glogovec: Pét je ji že pri môži, trí ešče nê.

Uradnik: Z-rečjôv, živéjo? Pojbj e živéjo?

Glogovec: Zdâ spíjo, lepô ji prosim. Ár so včera j na gostúvanj i bilí.

Uradnik: (Piše i nadnjega vdári) Tak živéjo! — Z-ko j živéte?

Glogovec: Mi?

Uradnik: Ví, ví i familija (nervozno po stôli bobnjari.)

Glogovec: Z-ko j živém o! Z-vsega, ka nam Bôg dá. Pogo jdnaj zá-útrik, poldné obed, večér večérjo.

Uradnik: Z-kém si žív íš slúžíte?

Glogovec: Z-delom: kosimo, mlá-tíno, okápamo, sêjamo i vse, vse, kakše delo naprê príde ... Vidíte, zdâ kadim.

Uradnik: Za božo volo, ne vlêchte mé gori, ár se ednôk vtrgnê nít. Jeli ste polodelavec, ali mešterski človek, ali česník?

Glogovec: Raznim jas k-vsakšemi, naprávím eto, ovo, ka trbê.

Uradnik: (Trôbiti záča.) Ka je glavno vaše pozvánje? Šujster, ka nás, tišlar? Povête že ednôk.

Glogovec: Vsefelé sem. Gde orjém, gde črêvle rêdim, gde kaput krpam, što bi znao tô vse naprê znosítí?

Uradnik: (Čelo si zbríše.) Raspôčím se ... Jeli hodíte v delo?

Glogovec: Nê jas, prosim.

Uradnik: Máte kakše imánje?

Glogovec: Žena má, na njô je spísano, samo jas delam na njem.

Uradnik: Z-rečjôv: híža i grúnt je žené? Kelko je tiste zemlé? Kelko plúgov?

Glogovec: Desét plúgov. Desét katastrofální plúgov. Prosim.

Uradnik: Dobro je! Kelko híž máta?

Glogovec: Midva, prosim?

Uradnik: Paščíte se, prosim vás, nemislíte, ka bom cêlí dên pri vás.

Glogovec: Dvê, prosim!

Uradnik: Kelko kúnj?

Glogovec: Samo edno.

Uradnik: Kelko kámrov?

Glogovec: Tô, kakti midva?

Uradnik: Perse, ka vidva i nê só-seda?

Glogovec: Sôséd dvê kámri má.

Uradnik: Ví, vi kelko máte,

Glogovec: Mam lehka dvê.

Uradnik: (Čelo si zbríše i glasno pihše.) Peovnica jeste pri híži?

Glogovec: Peovnico nemam, ali záto njim edno kupico dobroga vína prinesém, či je vzemejo.

Uradnik: Oh zahválím! Nê sem záto prišao. Negúčte telko. Nate-liko smo že dônok prišli. Zdâ preglédnem písmo, či sem nê kaj vô nihao. (Za máli čas) v-rédi je. Gde ste se narôdili?

Glogovec: Jas?

Uradnik: Vê pa nê Ali baša?

Glogovec: Jas sem se, prosim, v-tanji narôdo.

Uradnik: Vu šteroga váraša határi jeste ona tanja?

Glogovec: Tiste že nega, lepô ji prosim, porúšila se je, tô je že jáko dávno bilô.

Uradnik: Daleč je od etec tista tanja, ali pa njé mesto?

Glogovec: Nê, eti je včasí pri sô-sedi.

Uradnik: No, túdi že znam ... Kakšega vadlúvánja ste?

Glogovec: Prosim, Žena mi nítí čútti nešče od vadlúvánja. Zaman njê právím, ka duže že nemrem trpeti.

Uradnik: Od toga nega guča, vu kakšo cérkev hodita?

Glogovec: Eti v-eto nájblížánjo.

Uradnik: Katholičansko?

Glogovec: Nê smo katholičánje.

Uradnik: V-evangeličansko?

Glogovec: V-tô tūdi nê.

Uradnik: Mogôče v-reformátuško?

Glogovec: Nê jas!

Uradnik: Vê ste pa véndar nê židov?

Glogovec: Tô pa ja nê!

Uradnik: Te ste pa lahko baptista, ali methôdišta?

Glogovec: Nê prosim, jas sem Kalavin.

Uradnik: Pét lét sem obstarao, dokeč sem vás vóopítao. Či de se mi pri vsakšoj hiži telko trbelo mantrati, za gvúšno 10 lét nedokončam. (Vküp si poberé pa-

pére, v-táško je dene, vzeme si krščák i odhája.) Moj náklon!

Glogovec: Bôg vás blagoslovi, gospodne!!

II. Pokáz.

(Glogovec sam.)

Glogovec: No, toga gospôda sem uprav dobro vü z-egzájmenivao. Dobro znam, ka ga nede eden čas nazáj. Ali da mi ga je mus bilo zadržávati, dokeč si sôsedje toga malo prišvércanoga dohàna, spíc, cukra, nespokrijejo. Vu etakši varaški gospôdaj se je nê slobodno vüpati. Táksi lajškošje vsigdár z níkšim poslom pridejo, spítávajo, zošnofajo i obtôžijo človeka financom, žandárom. Si-romáka kmeta gúlji.

KONEC.

F. J.

Ka so sekte?

Vu vezdášnjem vrêmeni dosta čüjemo i gučimo od sekt, brezi toga, ka bi znali, ka so popravici sekte? Dosta ji jeste, kí pod sektami míslijo od níšterne materé cêrkvi vkraj* odtrgnjene cêrkveni strtin i ménšin tívárištvo, šteri od otrgnjene cêrkvi posebne návuke i návade májo. Ti drúgi pa od držáve ešče nê notri-vzéte i dovoljene správišča míslijo razmiti pod sektami. Pa je tô celô drúgo, ka sekte obráziva. Ka ná leži prerazmimo sekt nástaj, moremo se po Jezuša návuki povodjávati.

Gospon Jezuš Kristuš od kôkola i ríbičov vláka (vrše) spodobnosti

(Mátaja 13. tál) tak včí, ka njegov orság, dokeč se na zemli vu Svéte materé cêrkvi obrázki gáji, osnávla, na etom svéti odpráva svoja dela, naj vu svoj vlák správi vküper lüdi za nebeski orság, je prispodoben k-pšeničnoj njívi, ali pa vu môrja vodô k-púščenomi vláki. Vu njegovom orsági pri čístoj pšenici tūdi bode kôkol i med dobrimi ribami te nêdobroga spôla, te skvarjene, gníle. Ali si med dobrimi ti hűdí, med vervájôcimi ti nevervájôci kršćanje, kí so samo po iméni Jezušovi nasledníci. Tak je včio sam Gospon Jezuš Kristuš od svoje svéte materé cêrkvi.

Ka se je Jezuš proroküvanje spuni-
lo, nam svedoči svéte materé cérkve
hištória. Komaj kak si je Jezuš
zébrao dvanájset vučeníkov, ki so
krščanske svéte materé cérkvi gedro
bilí, se je že naišao med njimi
Šatana plod : Judáš odávec. — Ko-
maj, kak je pod Svétoga dúhá bla-
goslovním vodjenjom mati cérkev
záčala cvesti, se je naišao eden
Ananiás i Safira (Apoštolsko djá-
nje 5-ti tál), šteriva sta oskrúnila
správišča ti vervajóči čistóčo. Tak
preci pri začétki Svéte materé cérkvi
hištóriji tam náidemo med pšenícov
kôkol, med ribami te gníle. — I
tak je tó i vezdaj ! — Ali či se je
bár dnesdén jáko naplodo kôkol i
gníle ribe se povnôžale ; či bár je
kak morskoga pêska neverni i samo
poiméni krstšeníkov račun vu Kristu-
ša cérkvi, dônok so pa nê preišli svek-
losti sinôvje, Kristušovi verni nasled-
níci, kí vu srdci, vu rěči ino z-žítkom
vablújejo, ka : „**Nega v-drúgom
nikom zveličanja, niti je nê
dáno imé drúgo pod nébov
med lúdmí, vu kom se je nam
potrêbno zveličati.**“ (Ap. djánje
4, 12.) . . . Z-radostjov vablújejo
pôleg velike vnožine nevercov :
„**Verjem svéto mater cérkev
krščansko občinsko, svétcov
občinstvo . . .**“ Oni nespádnejo
vu cágllost i v-nevarnost za ostáv-
lenja materé cérkvi, nego témbale
se spomenéjo z-svojega Meštera
zveličitelnoga včenjá, či bár žalostno,
dônok mirovno prenosijo ti never-
vani zablodjeno činénje.

Jestejo pa netrplívi * slugi,
kí nepoznajo té trplivosti. Radi bi
naednôk vidili čisto sv. mater cér-
kev, ti z-istinom vervajóči občinstvo
bi radi stvóрили, osnôvili. Takši se
spozábijo, ka je pôleg Jezušovoga
návuka tó nemogôče. Spozábijo se
z-toga gospôda slugom dánoga po-
trplívoga tanáča : „**Nihájte, naj
obôje vkûp rasté do žétve.**“
Spozábijo se, kaj kôkola i pšenice,
tô je ti verni i neverni razlôčenje
se samo na konci svéta pri sléd-
sjoj sôdbi bode godílo. Spozábijo
se z-toga, ka je tó razlôčenja delo
Jezuš nê na krhke lúdi, nego ange-
lom obdržao gori. „**Vu vrêmeni
žétve povem žnjecom : poberte
prvo kôkol i zvéžte ga vu snop-
je na žganjé ; pšenico pa vkûp
spravte vu moj škegjen.**“ (Mát.
13, 30.) Boži angelov bode skrb
pri slédnjoj sôdbi, da te húde
od ti dobri razlôčijo ; te dobre vu
nebeski škegjen, vu nebésa správiyo,
te húde pa na skvarjénje vržejo.

Tê netrplívi slugi bi zdá že, vu
Kristušovoga orsága na zemli os-
návlanja vrêmeni radi razlôčili pše-
nico od kôkola i pšenico vu boži
škegjen, vu od ti neverni očíščeno
svéto mater cérkev zdrúžili. Kak ti
vu spodobnosti bodôči netrplívi
slugi neščejo, ka bi pšenica i kô-
kol vkûper bilá, tó je tó, ti neverni
z-vernimi. Z-viševrêlosti i od
svoje mišlene popolnosti osleple-
ni, nevêjo, neščejo znati na
Kristuša njivi, vu hištóričnoj matere
cérkvi, kak se je pôleg bože skrb-

nosti po vrěmeni ona vřosnovála, viditi međ křkolom vervajřče, práve bože siní i čerí. Tě netrplivi slugi neznájo z-rado-stjřv vavlřvati zřči svřte materé cěrkvi z-apošolskim vavlřváj-njem : . . . „**Verjem edno krř-čansko svřto mater cěrkve občinsko, svřtcov občinstvo...**“

řtero je Gospon Jezuš Kristuš na konec svřta obečao : očišćenje svojega orsága od zburkanja, tř oni že zdá naměnjajo doprinesti : od ti neverni čisti, boži orság, Kristušovo popolno svřto mater cěrkve. Nezadovolivři vsi se z onov bívostjřv cěrkve, řtero je Jezuš naprě vřoznano — vřstřpijo — tam povrřejo svřto mater cěrkve i v-měně, v-věkře třvăriřtva : v-sekte se zdrřživři, od sěbe glásijo, ka so oni ta čista mati cěrkve, právi boži orság, svřti, čisti dřhoven Izrael ! Vsákoga, kí je ně řnjimi, zavřřejo, poměňřavajo i krřvo ga glě-dajo. Dřhovno, mřlo mater cěrkve, řtera je je zgájala, řteroj hváliti májo, či kaj krřčanskoga znánja májo, zavřřejo, ořpotávajo, po-měňřavajo, ár je njě obráz po vrěmeni grřav grřtao i líca oblědi-la. Mater cěrkve za grřhřen Bábel iměnjřjejo, v-řteroj se je přleg njihovoga miřlěnja zveličati nemogřče.

Vsi oni, kí tak činijo, so sektářje, naj se bár zovřjo : „**vernři**“, naza-rěnuřje, babtřiřje, sombatřiřje, metho-diřtje, přnkřřdiřtje, ali kakřegařtě iměna. Vse té karakterizěra, ka se-bě za práve, čiste Kristušove vernři-ke drřzijo i za **svřto občinstvo**.

Jedřno od svoji kotřig práviyo i ver-jejo, ka so stanovito povrnjeni i vsi drřgi, kí se nedřzijo k-njim, so ně povrnjeni, nevervani. Ka Gos. Jezuš Kristuš je na ti svoji trřřt že napřě sprorokřvao, ka je tákřa mati cěrk-kev nemogřča, nemre bidti. Ka po pravici prřti Kristušovoj svřtojoj ma-teri cěrkvi besnějo i razláčajo jo, obrřvim z-těm, ka od njě odstopi-jo, — potom pa prřti njě delajo. I ka so oni uprav ně čisto, svřto občinstvo, ár jáko dostakřat, z-jáko ruřnimi grřhři oskrřnijo samí pose-bi za svřto cenjeno svojega drřřtva čistřčo, tř vse kre vřřh tápřřtřjo i pozábijo.

Ka právi Jezuš k-tomi ? . . .

Etak veli vu : Mátaja V. tálí 14, 15—16-tom verřři : „**Vř ste svet-lost etoga svřta. Nemore mesto skrito bidti, řtero je na velikom brěgi polořeno.**“

Nřti nevuřgějo posvřta : naj ga pod korć denejo, nego v-posvečnjek, i vsěm svřti, kí so vu řři.

Tak se naj svřti svetlost va-řa pred řřdmř, da vídijo vařa dobra dela i díčřjo Očo vaře-ga, kí je vu neběřaj.

Pá nadale vu 13-tom verřři : „**Vř ste sol zemlé : či se pa sol skvarři, z-kim se bode solřla ? Nika nevalá već : nego, da se vřvřře, i sklači od řřdi.**“

Z-etimi rečámi pá Jezuš neřče tř praviti. naj mř z-krřčanskim zvřll-čanja znánjem, z-istřnskım krřčan-skım řřtkom či smo z-bože mi-

lošče k-tákšemi prišli, — se odstranmo v-klôšter, ali se potegnimo vu kákše málo, skrovno, kršćansko správišče, gde povêmo, že nega kmice, nego sami presvetšeni svétci(?), nego prottomi bole onoga právi za svojega právoga vučeníka i gori njemi dá nálogo, naj vu etom od nevernosti i od grêha kmičnom svétí naša vera i náš žíték všem svétí, da z-našov pêldov i drúge na bôgšo pôť povodjávamo.

Ár je sol tûdi nê za tô, naj jo od hráne zôseb držímo, nego naj se v-njô notri premêša. Ár jo li tak včíní žmáhno, ali jo obarje od skvarjênja. Či se na stran potêgnem z-právim mojim kršćanstvom od moje cêrkvi, ár vu njej tûdi neverni jestejo, teda več neznášam mojega kršćanskoga pozvánja, štero je Jezuš z-têm oznamêno, da pomágam z-kršćanskov mojov zmožnostjôv, z-žitkom i namenjávanjem ete svêt od skvarjênja obarvati i njega, kak kvás obhoditi. Tô je pôleg povelênja Jezušovoga kršćeníka pozvánje i goridánje. Či bi Jezuš tûdi tak činio, kak sektášje, bi ji jáko malo prišlo k-zveličanji.

Nasprotno činí prôti Jezušovomi návuki sektáš i teda, gda zavrže matercêrkev, ár vu njê tûdi neverni jestejo i njô za tákšo drží, da bi že v-njê nebi delao dûh boží. — Jezuš erčé: „Či se dvá ali trijê vkûp správiyo vu mojem iméni, tam sem i jas med njimi.“ Ne právi, či med babtíštami ali naza-

rênušmi, nego či vu „mojem iméni“ se správiyo vkûper. Či se dvá, ali trijê vjedínajo vu Jezuša veri za njegovoga evangelioma poslúhšanja, za njegovi svest vživanja volo, k-njegovomi Oči i k-njega molênji se správiyo vkûper, či bár med nesmer-nov vnožinov poganov. Tam je med njimi z-svojim svétim dûhom i žnjega všemi dármí navkûp i tam je nazôči njegova svéta mati cêrkev, svétcov občinstvo.

Vse tô jeste, hvála bojdí Gospod-nomí Bôgi, vu tvojoj evangeličanskój svétój materi cêrkvi. Božo rêč, Kristušov evangeliom ti vu čistôči glási, svestva pôleg Jezušovga zavránja obslúžáva vô. K-Bôgi i k-Jezuši se moli vu pesmaj i molitvaj. Idokeč je tak vu tvojoj evang. cêrkvi, bi grêh včino prôti Jezuša návuki i njegovoj cêrkvi, či bi se odtrgno od svoje dûhovne míle materé, njô bizavrgao i prôti njê stano. Zátô neposlúhšaj one, kí tak práviyo: „Eti je Kristuš, tam je Kristuš“!... Kristuš je tam, gde vu njegovom iméni k njegovoj čistoj rêči i svestvam se ver-vajôče dûše zdrúzijo! Tam dela Njegov sv. Dûh na verníkov zveličanje. Tam je ta práva svéta mati cêrkev! Tam máš zadobíti nôvi žiték i vekivečno zveličanje!

Z Luther Kalendarija.

Pripovêst od krålevske deklina.

Meo je, — Bôg zná gde nê,
en' král edno grdo,
od ovi drúgi vsê,
Vsê gršo deklino.

Žalostüo se oča
ino mati dosta,
pa cêla krålevska
família svekla.

Kak se je krålevska
čí ednôk z-bábami
vesélo lôdila
vônê na dvorišči,

Edna kôdiškinja
püklava vu têli,
v-obrázi grbava,
puna vlási sêri,

Skuzéc stáne pred njôv,
etak se molêca
njê, z-poníznov rečjôv
jo mílo prosêca:

„Vnükica moja je
na smrtjé betežna, —
nepijé, ni ne jê
že več dní sirôta.

Daj njê edno bábo,
tí krála deklina,
od radosti gvüšno
Ozdrávi nevolna.“

Krála čí si je nê
dosta zbrodjávala,
nájjakšo bábo njê
je preci tá dala.

Kak velka čüda je
v-megnenji grátala:
Krålevska čí je
lêpa postánola!

Oča i mati sta
jo komaj spoznala,
ár bogme dobrôta
olejpi vsákoga!

FLISÁR JÁNOŠ.

Nikelko od postanka žgaravice i rãzločni bolečin želodca.

Po návadi se ne polága na žgaravico kak na popuno nevino stvár nikša pažnja, pa se zató ona tüdi ne zdrávi. Ali s tem se dostakrát vstvára podlága na mozole v želodci. — Dnesdén se zná, ka se želodec z indispozicijov stisno krčevito i napuni z želodčnov kisilinov, štera ne more vö. Istote fali alkalična plüváčka, štere náloga je, da vniči delüvanje kisilline. Či se proti tomi nika ne včini, te podraži kisillina sieno želodca i na takšem mesti morejo z stálnim draženjem nastánoti mozoli, šteri sledi lejko preidejo v raka. Interesantno je, da ništerna stára domáča zdravila, štera sestojijo od v alkoholi raztopljeni smol i rastlinski stvari, dobro delüjejo. Tak je vzéto na pamet, ka Thierry-Balzam právočasno vzét popovékšáva izločüvanje plüvačke i s tem oslabüje delüvanje kisilline, a z drüge stráni dá z tekočim zdržetkom želodca stvarja emuzijo, štera stejno želodca prevleêé s tenkim slojom, odpornim proti škodlivomi delüvanji kisilline. — Omogočuje tüdi otekanje vodé — Právi Thierry-Balzam z zákonem zaščitenov znakov „zelena opatica“ doséga v dosta slučájaj nájbogše uspehe. 1 karton z 6 glazami kôšta z pakivanjom i poštninov 60 Din. Naroête ga narávnoš iz Apoteke „Angela Cuvara“, Adolf-a pl. Thierry-a naslednik Pregrada br. 61. (via Zagreb) Savska banovina, Jugoslavija.

Sin i oča.

Eden starši, dobro oblečeni i dobro hránjeni gôspôd i eden mládi, močen, ali ovak precí lôšega tĕla, v prílíčno, ali vu fal oblĕko oblečeni mládi čestník sta se srĕčala na vilici máloga váraša. Razgovárjala sta si i med tem je te mlájši na cigaretlin šceo vužgáti. Ali spícina gláva se njemi je vkrá potrla i tá je v práj zletĕla. Pogledno je za njôv i tiho se je čemerio i nikši menši grĕh njemi zleto vô na vûsta. Malo ga je za togavolo sram grátalo pred tem staršim i etak se je zagovárjo :

— Ne zamerte, vô mi je zletelo z vûst, ár edna spica je tûdi zgíbiček pri meni. Dvě parí sta tûdi pĕnez pri meni, kí či vglíh sem treseti lĕt star, doktoratuš mam, itak samo tákšo slûžbo sem bio mogôči dobíti, ka nemam več, 600 Din na mĕsec. I tô mesto sem samo z velikov protekcijov dôbo! Z tem je znôva edno drûgo spico vužgo i pazlívô si je názgo cigaretlin.

Te starši je z môtnim, žalostnim poglédom glĕdo v dim, šteri se je z cigaretlina sũko vse više i se je na zádne zgúbo v lûfti. Vûsta so se njemi že odprle, da bi povedo nikaj tomi mládômi svojemi prijá-teli. Ali potem si je nikaj zmislô i nikaj je nĕ pravo. Zaká bi rášo tákše delo, štero je že minôlo.

Ka je šceo povedati?

Tô: Drági moj mládi prijátel, z te tvoje strĕte spíce mi na pamet príde nikaj. Tvoj pokojni oča je moj dober prijátel bio. Od toga ti tûdi znáš. Vĕ je nájno vezdášnje prijátelstvo tûdi za toga volo. Ti si te ešče máli pojbec bio. Te je ešče niti guč nĕ bio od svetovne bojne. Mirovnost i zadovolnost je bila na

svĕti. Več, kak jezero plûgov dobre, rodne zemlé ti je meo oča v ednom faláti. Dober vert je bio, dober prijátel i prijazen človek, ali včasí je čúдне šale meo, zmožen i strašen je znao bidti.

Ednôk se je spoznao z ednim rusoskim grofom, ki je potívô po svĕti i gavalerstvo je špilo. V Z— váraši sta se srĕčala v nikšoj kavarni. Da si čas krátita, sta doli sela kártat se. Oča ti je dosta gvino od grofa. Za toga volo tak da bi ga sram bilô. Právím, ka je čúden človek bio tvoj oča. Rad se je kártô, ali vedno ga je sram bilô, gda je gvino. Da toga grofa za volo zgúbicka z nikim potrôšta, pôzvo ga je, naj ga obišče na imánji i te velika lovina bode. Grof se je za pár dni z svojim rdĕcim autojom resam samo ednôk notri postavô. Bila je lovina, po lovini veliki dinom-dánom, ples, cigánska igra.

Tak okôli pônôči právi tvoj oča grofi: Ali poglédneš moje imánje?

— Zdâ v noči? — se je čúdúvao grof.

— Zaká pa nĕ? — ga píta tvoj oča. Rus je požro párkrát z kupice i med tem si je premišlávo, kak bi se mogo ognuť toga vabila, ka bí se ti oči nĕ zamero.

— Veliko je imánje? — píta.

— Tak jezerodvĕsto plûgov — odgovorí ti oča.

— Nevem keliko je tô, ár pri nas nači mĕrijo zemlô — právi grof.

Oča ti je na tô prijô grofa za rokô i šô je ž njim: Že boš vido, keliko je tô — právi ti oča i ide z grofom v park. Grof ga píta:

— Z autojom bomo šli, ali z hintôvom?

— Peški — pravi ti oča.

— Pa ne vzememo klobük, topeo kaput sebov? — pita pá, zdá že prestrašeno rus' — nôč je.

— Nê je potřêbno tô nikaj — pravi ti smehêč oča — samo hodi méрно, včasí mo tam, od kéc boš vido moje imánje. Ova gospoda z družbe so túdi šli ž njima. Jas sem túdi tam bio. Na konci parka včasí je bio eden máli brêšček. Lêpa zvêzdnatna nôč je bila. Gda smo na brêšček prišli, ka smo vidli? Meja velikoga imánja je takša bila, kak eden gorêči veliki obrôč. Z toga ognjenoga obrôča je strašna

sveklôča síjala po cêlom imánji, štero se je rêsan dalô viditi, kak pa vudné.

Oča ti je tô včino, ka je mejô dao naklásti vseokôli z slámov i jo je dao ob pônôči vužgáti, naj vidi nikaj ruski grof za svoje zgûblene pêneze. Vsi, nájbole pa té grof, brezi rêči, začûdeno smo glédali tô strašno sveklôčo, tak da bi kakša senja bila. Oča se ti je pa zadovolno, tiho smehao. Nega dale, telko sem ti šceo povedati, gda sem vido tvojo strêto spico, mládi prijátel.

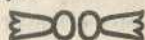
Posl. JUVENTUS.

Nega Bogá!

Tak práviyo ti norci. Ali oni, ki ga poznajo, svedočíyo od njega. Svêto pismo posvedočí túdi vsakšemi, ki ga vu vóri čtêjo, ka jeste Bôg. Svêto pismo je radosti glás Boží k etomi svêti. Ono nam právi, kak je Bôg dolipogledno na človeči národ za volo njihovi grêhov i kak je poželo njé mentúvati od lóna grêha. Ali njegovo okô je bole čisto bílô, kak bi pa to eti kralûvajôčo nepravíčnost zatrpêti mogo, záto so mogli vsi grêhi z krvjôv ednoga namestnika dolizbrisani biti. Či ednoga namestnika nebi bílô, bi vsi lûdjé vu svoji grehaj vmrêti mogli.

Samo eden se je najšo, ki je té namestnik lahko bio i Božo sôdbo zatrpêti mogo i tak tvoj odkúpitel

od smrti postano. I té eden je : lastiven, lûbléni Sin Boží, Kristuš, král díke ! On je doliprišo na eto siromaško zemlo, kak eden človek odvŕzeni od lûstva. On je prišo blagoslávlat i z mržnjov so njemi prôtistanoti, splûvani i rozpét je bio za tébe, za méne, za vsakšega človeka. Na križnom drêvi je pravo : „spunilo se je !“ Ka se je spunilo ? Bože delo se je spunilo nad tehom in nad vsakšim, ka se je dúša tvoja odkúpila od večne smrti, či vu Njem vôrješ. Zadosta je tô ? — Zadosta je ! Božoj pravičnosti se je zadosta dalô tam na križnom drêvi. — „Ár Bôg sam je pravičen i spraviča vsakšega onoga, ki vu Kristuši vôrje !“

THIERRY-ov BALZAM

se nūca pri slabi prebavi, podrigavanji, žgaravici, napinjanji, bolečinaj v črēvaj i prelēvanji.

Nadale pri slabosti, vōobtrūdjenosti, nezavēsti, prōti zoboboli' za gargarizēranje, pri boleznaj lamp in guta, i končno za blāženje bolečin i trganja.

Oglas po uver, min. nar. zdr. i soc. politike S. br. 12947 od 7. IV. 1934.

THIERRY-ova CENTIFOLIJSKA MÁST (mást za rane)

polehšava bolečine, vōvlāci z rane nesnājgo pomāga vrācenji rane, polehšava lokālna obetegūvanja i se priporōča pri različni ranaj, ār je razkužujuće sredstvo.

THIERRY-jevi VRAČILNI PROIZVODI

se dobijo v apotekaj i to : **Thierry-Balzam** māli glaž 10— Din, velki špeciālni glaž 50— Din. **Thierry-jova Centifolijska mást** piksiš 12— Din, gde jih nedobite z gori pomenitimi znāki, je prištelajite narāvnost od :

Apoteke „ANGELA ČUVARA“

ADOLF-a pl. THIERRY-ja naslednik
PREGRADA br. 61. (via Zagreb) Savska banovina.

Cēna **Thierry-Balzama** skūpno z pakivanjom i poštninov :
6 glāžkov 60 Din, 1 špeciālē glaž 55 Din.

Cēna **Thierry-ove centifolijske másti** skūpno z pakivanjom i poštninov : 4 piksiši 48 Din, 6 piksišov 66 Din.

Pri vėkši naročilaj znāten popūst.

Pošle se po povzétji ali či se pejnezi naprej notripošlejo !

Velki cēnik, nāvuēno knižico i kalendari leta 1937 pošlem na želenje brezplāčno !

Oglas po uver, Min. nar. Zdravlja i soc. pol. S. br. 12948 od 7. VI. 1934.

Samo prāva z ovim
zaščitnim znākom.

JANEZ CVETIČ
Murska Sobota

TVORNICA PERILA

Prodaja samo na veliko!

BREZALKOHOLNA
RESTAVRACIJA

Kemény Marko v M. Soboti
na Glávnom trgi

se vsākomi priporōča. - Vsāki dēn
friška topla i mrzla jestvina i brez-
alkoholna pitvina. - V mesnici mam
vsāki dēn **friško meso.**

Smrt svetskoga plavára Webba.

Na šürki i globoko se prestéra voda vu kanáli La-Manche, šteri Anglijo od europske zemlé lôči. Od nigda mao se je nej najšo nišče, ki bi ga prèkpriplavati vüpo. Te hérašnji svetski plavár Webb, je nê méo tečas méra, dokeč je nê napravo, ka je ešče nišče nê mogo doségnoti. On se je vu svojoj môči i svojem znánji vüpo. 75 km. je priplavo, dokeč je francuško zemlo doségno. Dostakrát je bio vu vôdi i se njemi nigdár nika nê zgôdilo. Tak je mislo, ka se njemi že nikaj slaboga nemre pripetiti. Ednôk kak je te strašno velki vodopád Niagara pregledávo, kak se ta dolikápajôča voda pejni, si je odlôčo svoj žitek na kocko djáti za volo svojga héra, — hér šteri je ešče ni edno človeče srcé nê zadovalo. Je pravo „vse je od sreče odvisno i jas si nebom dosta premišlávo nad tem, bom posküso mojo srečo.“ Brez toga kaj bi znao, ka je tó slednja pôť njegva, se je vrgo vu te penajôče válove, šteri so ga kak eden püšel slamér vsigdár bliže nesli prôti vrtélci, z šterim se je šteo boriti i ga obvládati. Ali zdá ednok njemi je njegva môč premála bila i je vu strašnoj zmági ti válovov odpovédala. Bio je zgübleni, vu ti péna-jôci válovaj je najšo smrt svojo, či bár jezero i jezero lüdi je bilô navzôči i so k njegovoj pogübeli kcojglédali. Sami so bili vu varnosti, ali njemi je nišče nê mogo pomá-gati.

Na brêgi, z edne stráni toga Niagara vodopáda je edna pečina, štera to imé má: „nega več pomôči.“ Samo edna ménša pečina, štera prôti vodê sto i, — te mimoidôči jo komaj na pamet vzeme, ali kak se zná, je ešče nišče né bio obránjeni, koga so válovje od njé naprej odnesli. Z ete stráni te pečine je živlénje, vüpanje i pomôč, na drúgoj vcaganje, pogübel i smrt, i kak vôska je meja med njima.

Vu válovi etoga žítka se i mi približavamo vsigdár bliže k onomi mesti, od šterec nišče nazáj ne príde. I tí sam nevêš kak hitro te bodejo tej válovi mimo one pečine nesli, na štero je zapísano: „Nega več pomôči!“ Mogôče je tá pečina spomínanje na Rêč Božo, štero si se vu šôli vëio, ali molítev, štero si se od materé tvoje návčo, ali odpréti grob njéni, pri šterom si stao i si glédao vu te neprebrodjene skrivnosti, ali on beteg, šteri je tebé tûdi že blúzi k grobi pripelao i ti je žítek nazáj bio darüvani. Vsa eta so pečine, štere te opomínajo „nega več pomôči!“ Što zná povedati, gda te je Bôg opomíno obslednjim!

Znáš li, šteri dogôdek tvojsa živlénja je bio te slédnji, tá pečina, na štero je napísano: „Nega več pomôči!“

Bôg erčé: „Düň moj se ne bode na veke z človekom právdivo!“

Železnino

**Prva Prekmurska
strokovna
radio delavnica.**

**Velika izbira!
Nisike cene!**

preše, šparate, alfa kotle, bicikle, mašine
za šivati dobite najfalejše pri

Nemec Janez, M. Sobota

Poleg evang. cerkvi.

Zakoj pridejo ljudje v temlice?

Nej za toga volo, ka so v celom žitki svojem razbojnicke bili, nego za edno nepravico delo. Oni prelomijo pravdo ednôk, mogôce samo za pár vôr ali minut i sledi mēsece i lêta dúgo májo trpeti štrof. Nika je nê bole nevarno, kak prelomiti pravico.

Bôg ne kaštiga lûdstvo za toga volo, ka so v celom žitki svojem grešili, nego za volo ednoga grêha: „za volo nevôrnosti!“ Ki v njem vôrje ne bode osodjeni, ki pa ne vôrje v njem, je že osodjeni. Jân. 3, 18.

Tô je pa očivesno, ka ki Kristuša gorivzeme, on zdrži tûdi včenjê njegovo. Vôra v Kristuši se pokáze v delaj za Kristuša. Gde žitek jeste, tam se tûdi sád čaka. Ki prâvi: „jâs vôrjem“ i dônok v grêhi živé, je „lažliver i nega pravice v njem.“ I. Jánoš 2, 4.

Ki Kristuša gorivzeme má žitek večnoga, ki ga pa odvrže, on odvrže tûdi svoje zveličanje.

Vôre, zlâte i srebrne predmete nájbôgše kûpûjete, či od stâre vôsprobane firme H. SUTTNER, Ljubljana br. 93. zaprosite ilustrirani katalog, šteri se Vam pošle čisto brezpláčno.

Bôgaj dober tanáč i vzemi gori dobro včenjé.

(Pripověst z-dijákov žítka. — Písao Flisár Jánoš.)

Dijáki so se se z-matematični nálog rešúvanjem obravnávali. Med nálogmi so ništerne, k-njihovomi znánji primérno, teške bilé. Za toga volo so že ti ništerni nateliko poménkali, ka so gori šтели hênjati žnjí rêšenjem. Vcâglost spadnovši so erkli: tak je zobstonsko naše delo, nepridemo k-cili. Ednoga vučénika inštruktur je je z-nasledúvajóčov pripovêdkov znôva navdúšo i žnjé navučnostjov nagno na računanja nadaljâvanje. Eto pripověst njim je pravo:

„V-ednom súhom leti so krajine vse vretine, mlake, potoci posêhnoli. Ednoga škvorca je grozen žij mantrao. Na vse kraje je ziskávao, či bi mogao kaj malo vodé náiditi, z-šterov bi se otavo. Po dúgom, esí i tá ziskâvanji, zbrodjâvanji se je nevedôč na ednom trávniki v-povêhnjenoj trávi na eden glaž namero notri v máli grmíč djánoga, šteroga so zagvúšno delavci tam pozábli. V-gláži je do polojne vodé bilô. Ali da je glaža šinjek dugi i vóski bio, njega klün pa krátki, je siromaček do vodé ségnoti nê mogao. Probao je glaž gori obrnôti, ali nê ga je mogao. Klúkao ga je, či bi ga mogao prelúknjati, ali da je gla-

žojna kusta bila i nê je podála. — Ka naj činí? si je trápo glavô. Pri pô glaža vodé bodóči more od žíja preidti. — K-koncovi se njemi je edna srečna mísel pobúdila v glávi. Pobérati je začao drôvne kaménčičke. Vu glaž je je púščávao. Voda se je vedno pozdigávala, nateliko, ka je z glaža grlom štríhoma ségnola, tak se je zdâ lahko nápio.“

Vište, moji mládi prijátelje, či se vam pri včenjé vašem i v-kakšem šté šolskom i drúgom deli kaj preci neposreči, záto nehênjajte žnjim gori. Neprestrašte se, nevcagajte, nego brodte, premišlávajte si duže i duže, mogóče či tisto, štero se vam bár neodréšeno vídi, se po kakšoj prilíki zléhka dá doprinesti. Vsáko težkôčo je mogóče z-gedrnov potrplívoštjôv i z-nepoménkanim vódržánjem obládati i želen konec doségnoti.

Na to dobro nágibni mladénci so znôva začnoli delo, po pripověsti znôva navdúšeni, so za máli čas náloge vse vugodno rêšili.

Tak je pravo že dávno te môder Šalamon král: Podáj dobromi tanáči i vzemi gori z radostjov dobro včenjé.“ (Pregovori 19, 20.)

Klepárstvo

nájfalejše i nájbole trpéče je

vd. MARIJE JUG

V MURSKI SOBOTI Aleksandrova c. — (v-Nemešovoj hiši)

Zgotávla vsákovrstno gradbeno špenglarsko delo, kak žlibé na hižo, pokrivanje tórme i pokrivanje z palami. Izdeláva strelovode (villámhárító). Poprávla vsakovrstno posódo hitro i dobro.

Navolim se.

Párno zgovárjanje.

(Naprê dáno v-sobotškoga ženskoga ev. društva postnom zvečarki po Pörš Sidiki i Rehn Olgi.)

(Mariška v-hiži na stolci sedí, Ilonka notri stôpi i nakloni se.)

Ilonka: Dobro útro Bôg dáj, Mariška!

Mariška: (Gori stáne) Bôg dáj Bôg! Da sem rada, ka si prišla. (Ponúdí nej stolec) Doli si sedi malo.

Ilonka: Zahválím, malo si sêdem, či sem rávno nê trúdná (doli séde).

Mariška: Že sem te dávno nê vidla, tak da bi se tí ogíbalá lúdi. Ka si delala pêldo denem včera?

Ilonka: Ka? jaj znáš jas sem se bogine na smrt navolila.

Mariška: Navolila si se? — Za Božo: volo, kak se more človek navoliti?

Ilonka: Tak, ka sem sâma jedína bila domá.

Mariška: Tak tí za malo moreš preštímati pajdášivanje, či se preci navoliš, gdare si sâma z-sebom vu lûbezívom pajdášivanje?

Ilonka: Ka morem, gda sem celô na sêbe zanihána, da vrêmen zaman trošim.

Mariška: Ah! što bi šteo zaman trošiti vrêmen, tô tak drágo vrêmen. Vêm z-vrêmenom i žitek odíde. Vrêmen za kečko moremo popádnôti, močno je držati i skrbno núcati. Zvôntoga je žitek tak prekrátki.

Ilonka: Toti — toti; — ali dônok gdate nešče idti vrêmen!

Mariška: Uprav, či je neznâmo núcati.

Ilonka: Ali povê mi, ka naj činim, či domâ sâma sedím i glêdam štíri stené hiše i k-níčemi nemam vôle?

Mariška: Vzemi si nikše delo naprê. Ilonka: Toti, ali da nikše vôle nemam k-njemi.

Mariška: Li začni je srdčno, tak da bi tomi rávno tak trbelo biti. Za-prva de toti teško šlo, ali hajda, li hajda! Kêm duže boš delala, tém bole de ti šlo. Po málom časi de ti vugodno, ešče i želno delo; ár nega plemenitêše radosti od dobro dokončanoga dela. Dúša se ti razveselí i volo dobí; po verno spunjenoj ôpravici de ti sladki počinek; — počinek ti nôvo môč podelí k-nôvomi deli.

Vzemi si naprê dobre knige: evangeliom, pesmene, molitvene knige, tam povôli najdeš dúšo podigávajôčega čtenjá, k-šteromi či se k-coj privádiš, se ji nigdár nenavoliš, kêm bole boš je čtêla, tém bole de ti dúša skumnêla za njê. Jas pêldo denem jáko rada čtém pesmene knige. V-njí pesmaj kak lêpe misli, v-vsákoj príliki žitka návučnosti jestejo pred nás postavlene, z-šterimi si človek dúšo nasitšáva, — radost, trôšt, pokoj zajímle. Večkrát prečtem edno-edno pesem i nigdár se je nenavolim — znôva i znôva jo naprê vemem i vsigdár jo bole želém čteti. Rávno tek evangelioma svête veršúše i rázločne molítvi. Tô so moja dúhovna hrâna, za štero moja dúša nestanoma hrepênê.

Náideš ešče vesêla, návučna čtenjá v-Dúševnom Listi, vu Evang. Kalendariji, samo je naprê vzemi i či ji nemaš, si je narôči. Za krátki čas boš že vidla, ka te vó

zadovoljijo i nede te na nevoljenja Šatan mantrao i vídla boš, ka na njé potrošeno vrëmen i stroški so në na kvár vrženi talentomi, nego neprecenjeno drági kinčov kapitál.

Ilonka: Zahválím ti, moja prijátelkinja. Tvoj dober tanáč varde-noti mam!

Mariška: Ešče ti edno srdca poráčam. Viš v-eti postni nedelni zvečarkaj naše žensko društvo lejpó, dúšo podigávajóče naprédávávanje drží. Po nedelaj prídi ese, — boš že vídla, kak dosta dobroga, lèpoga, božícnoga boš čúla, štera do ti na dúhovno razveseljávanje slúžila.

Ilonka: Istino máš, Mariška, že sem čúla praviti, ka sta preminóčo nedelo našiva dvá višjiva šolca: Žibrik i Titán lèpo zgovárjanje držala, ta mála Duca i spreveden Domján sta lèpo na violín igrala. Strina so mi pripovedávali, pa mi je bogme žao, ka sem tó në čúla.

Mariška: Vídiš, Ilonka. Bogme je

vrédno bilò poslúhšati! Tam na Tišini, ka čúješ? — Tak čujem, ka na prišestno nedelo ta pá našiva dvá višjiva šolca: Talánji i Berke mela lèpo šálno zgovárjanje, prídi! — Veri mi, ka ti nede žao.

Ilonka: Zahválím ti, Mariška, ka si mi vòščila povedati. Prídem, kakšesté vrëmen de, — prídem, či li po ednoj nògi. Dobro znam, ka Talánji i Berke vò pokázeta svojo díko. Jeli pa nevěš, od koj ta si zgovárjala?

Mariška: Tò bogme nevém, njidva tò neovádita naprè, od koj ta naprédávávanje držala, ár de témbole interesántno. Telko samo znam, ka sta eto ednòk probo držala i skóz na klúčovo lúknjo sem čúla, ka so se trnok smeháli. Samo li prídi! Gvúšno, ka de jáko interesántno!

Ilonka: Prídem zagvúšno. Zdâ pa z-Bôgom, Mariška!

Mariška: Z-Bôgom, Ilonka! Na pávidênje prišestno nedelo. (V-rôle si ségneta i odhájata.)

Vu železničkom vozi.

Nouč je i kmica. Ti sidiš vu železničkom vozi i glédaš kalauzovo lampo kak od kupeja do kupeja ide. Na zádne pride k tebi. Ka misliš? Posvejti vu tvoj obráz i te pregledúje či si gotov se dale pelati? Nej! On posvétí to kárto, štero njemi tí tá dáš i či je ona vrédi je vse edno što si ti, — bogat ali sirmák, môder ali máloga znánja.

Tákša kárta je Kristus, ali samo jedino Kristuš za vekivečnost. Nišče nemre praviti: „Gospodne, zgledni se na méne, jas sem brezi greha, jas sem nigdár húdoga nej včino,

jas sem svéti“, nego „zgledni se na Kristuša, on je moje svedočanstvo.“ Ali mogoče práviš: „jas sem njega nej vrëden.“ Zagvúšno! I či bi te nájbole svéti bio, dónok si nevředen. Ali Bougi se je dopadnòlo tebé odkúpiti. Tù se ne računa tvoja zaslužénost i vrejdnost, nego Kristušova.

Mi se vsigdár na našo zaslužénost podpéramo i kcoj ščemo djáti k Kristušovoj. Ali tou je falinčno. Boug gléda samo na njegov áldov na Golgathi i tò je zadosta.

Délavnosti fabula.

Pisao Flisár Jánoš.

Kama miné sunca svetlost,
kama zorje rosé džundžnost,
sprotolétja i leta mladost
i zráka díša násladnost?

**Či znati ščéte, slíhšajte,
eta fabula vam pove!**

E'n stavec, ki je že napô
v-smrtnoj škrinji ueo e'n nogô,
etak ercé svojim sinom:

Príšestnosti se nebojte,
vũpanje vu Bôgi mête;
dober je on, blagoslov dá,
kí li zdrave kotrige má,
za žíviš se naj nestara,
či pametno, skrbno dela.

Mené je tú blagoslovo,
kak sem vò rêšo že dávno,
pred dosta lêt založene
stáre gorice famílije.
„Zláto je tam zakopano
vu njé gyáme notri skrito!“

— Več bi pravo, ali nemre,
ár se njemi rêč zadrgne;
v-tom megnenji dúšo pústí
i navekiveke zaspí. —

Nastáne velko jôkanje,
žalost, mantra i plakanje,
hiže steber se porúšo,
verne svoje je tá pústo . . .

— Po vrêmeni hênja žalost,
netrpí naveke žukost:
Tak je od Bôga skončano,
njega vrêmen je preteklo:
Samo, da bi govorênje,
ka je šteo povedati vse,
mogao prvlé povedati
ino sinom naznaniti,
štero zdâ veke pokrije,
vekvečna skrovnost zakrije.

Deca njegov, trijé sinki,
bodôči vu nájjakšoj vrsti,
nika malo so vdárjeni,
ali vsi dobri delavci,
vrêli, pobožni vu srdci.
Mislili so kaj čúdnoga,
vu očé rečáj skrovnoga,
štero njim je odkriti šteo
i do tega prisebi meo,
ka v-gorica zakopani
kinč má, vu gyámaj sranjeni!

No, hajda, hajd, po motike,
čakáne ino lopate,
vu gorice se paščijo,
cêli dên vrêlo delajo,
žédni, lačni se trôštajo,
ka tam gvúšno kinč náidejo.

'I, vište! prôti večéri,
doj niháli delo v-méri,
čújo, ka nikák govóri,
míslijo, ka prorok kakši:
gvúšno je apoštol Peter,
z-brádov se njem' zménja veter:

**„Blagoslov so vnôge roké,
ali proklet lampe vnôge.
Li na Bôga pazi vsigdár,
hüdôbe ne číni nigdár!“**

Kak bratje tó rêč čújejo,
vu sebi se veselijo.
Na drúgi dên pá delajo,
ali kinča nenáidejo.
Vse delo je zaman bilô,
haska je bogme nê dalô.
I na večér apoštol pá
njim razmeto na znánje dá:

**„Ka iščete, nenáidete,
ka neiščete, náidete.“**

Bratje slíhšavši té rečí,
delajo, ka se večéri.
Trétji dên nadaljávajo,

či bār nika nenáidejo:

**„Naj bô, ka bô, vse edno je,
delo nam na škodo nede.“**

K-večeri pá erčé Peter,
z-brádov se njem' zmênja veter:

**„Začni žmetno, ali lahko,
Bôg li pláča čedno delo!“**

Kak bratje tó rêč čújejo,
očé reči prerazmijo. —

Nega tû kinča nikšega,
dober Bôg bi znao za njega!
Blôdni! — Kinč li te náidete,
či ví pametno delate.
Delajte na poláj, njivaj,
na trávníkaj, goricaj,
i semen sêjajte vu njé,
trúd se vam, li tak povrné.

Bratovje so tak činili,
vsigdár so v-zôrje stanoli,
i vetra tího šumlénje,
ftičic vesélo spêvanje,
včêlic i žúzevk zunênje,
máli stvaričic vršênjê,
veséli je bio dôl i lôg,
vu srcáj njim je ládao Bôg;
veséla natúra njim je
bíla srdca pomirjênje;

radost so naišli vu deli,
blagoslov so vu vsem meli.
Tak da motik vsáki sekáj,
plûga, kosé oster rezáj,
je bio eden — e'n zlát čísti
i srdce puno radosti!

Neišči, kama si nê djao,
nevkaníš se, nede ti žao,
nika neišči po čúdaj,
tô dobro prerazmi i znaj!

* * *

Kama miné sunca svetlost,
kama zorje rosé džündžnost,
sprot'létja i leta mladost
i zrâka díša násladnost?

— Vse, ka se leščí vu zrâki,
vu Bože díke oblâki,
ka jeste v-brêgi, dolíni,
na nébe zrâki, visíni,
ino vu zemlé sredíni,
v môrja vodé globočíni:

Vse, ka člov'ka pamet i môč,
Bogá blagoslov i pomôč
žítek dá, naprê prinesé,
vse má konec, tá preminé!

Nikaj od postopanja z ranami i mozoli. Vráčenje ran je

eden od najstarejši sestávni delov doktorske znanosti. Prvle nego so comprnjáki dávno prešnji národov probali vráčiti bolesti s compranjem i zaklinjanjem, je cvetela kirurg ja, a z njôv zvêzi tûdi ranarstvo. — Od pradavnih vrejmén so bili tûdi lûdjé, šteri so se poglobili v bojno prirode, pa so z trávin pripravljali vráčila štera so pri ranarstvu čúdivito delúvala, a ognoli so se škodljivomi de úvnanji, štere povzročajo kemijski preparati, či je núcajo lajki. V prvom rédi tej vračil za vráčenje ran stoji Centifolijska mást za rane, štero skoz dugi niz let proizvodi apoteka THIERRY. Tá mást preprečuje zvužeanje, a delúje tûdi anti-septično. Z njov se doséga polehšanje bolesti, a má tûdi osvežújoce delúvanje. To preskušeno i poznáno sredstvo ne bi smelo faliti v njednoj hiži, témbóle, ár se tá mást nigdár ne pokvári, nego postáne tem bogša, kém starejša je. — 4 piksiši Thierry-ove Centifolijske másti koštajo z pakivanjom i poštninov 48 Din. Naročte jo ednáke iz Apotek „Angela Čuvara“, Adolf-a pl Thierry ja naslednik. Pregrada br 61. (via Zagreb) Savska banovina, Jugoslavija.

Zakâ je hajdína i njé mela čarna?

— Jákostna pripověst. —

„Kí se zvísí, se ponízi, kí se pa ponízi, se zvísí.“ Právi přilícen govor. Gda je Bôg hajdíno stvôro, je praj ona nê bîla čarna, njéna mela pa, kak snêg bêla. Li sledi po vgřešenjâ, ka se je zgizdávala i přeštímávala, je preobrnjena njéna licojna i čarna je grátala. Tô edno je istina, ka je njé cvětje od ovoga drúgoga sílja dosta jakše i k-tomí puno medú, tak da skrbne včelice jáko dober pàšník májo nahnem i dosta sladkoga medú správjío vkúp rojárom i človečanství.

Čújmo tak, ka nam právi fabula od njénoga žítka hištórije? Tô fabulo je eden vrábel pripovedávao, šteri je jo pa od edne stáre vrbe čúo, štera je líčni svedok bîla hajdíne pregrêhški. Ona je pri edne táble hajdíne tekôčega potoka stála i ešče dnesdén tam stojí. Jáko poštvána, oglédna i velka je. Stô i stô lét skúšenjá nosi vu nádraj svoji. Nê je čúdo, či je že vtréta, púklava vu stébli, naprê nagnjena. Vêke njê doj do zémle visíjo i lepô jo obrázivajo, tak da bi dúgi, zeléní vlasjé kíňčali njé glavô. Stébila njê je že pôčena i tráva njê rasté vô z-poknje.

Před tóv vrbov velke táble njív jeste, v-šteri se vsefelé silje: pšenica, žito, ječmen, prosô pôva, šteroga vlatovjé kém bole je obilen pôv, tem bole se ponízno doli nagne.

Hajdíno so tûdi pôvali tam. Rávno kre te stáre pôti vdíljek je edna velka tábla bîla žnjôv posêjana. Ali ona se je bogme nê štela ponízno nagnoti, kak ove drúge fajte sílja vlatovjé, nego se je témbôle vtegúvala proti nébi, zvišáva-

jôč zgizdávala, přeštímávala, nadúvala svojov lepotov.

„Jas sem nika nê pozadnjêše fajte od pšeníchnoga vlatovjá“, je gúčala — ešče sem dosta bole jakša; moje cvětje je tak lêpo, kak gdare jablan cveté i tákšega hípa olêpím natúro, gda že níkšega cvětja nega. Radost je mené i te moje glédati. Jelibár tí stára vrba, ka si od nás nê vídla kaj lepšega?

Ta stára vrba je samo malo zglavôv klumnola. Hajdína se je jáko za velko štímala i vu gízdsti je právla:

„Tá stára púklava vrba je že nateliko obstarala, ka njê je že tráva zrásla z-stéble, pamet njê je pa že tak v-petê odišla“.

Ali naednôk se je grozno lagoje vrêmen kázalo. Čarní, kmičnî oblácke so se zdígali na horizonti, grmêla, dúdnjala je néba, štero se je vsígdár blíže i blíže čúlo, blískalo se je; žêrjave strêle sô létale semtá vkriž po zrâki; grozen vihér se je zbúdo; človek, stvár je pod strêho híto; polsko cvětje je vkúp záprlo cvêtič kehlíe! silje, nárasi so ponízno doj nagnoli glavé svoje, dokeč vihér i sláp tá nepotégne ober nji; ali hajdína je v-nadútoj gízdsti li kumes stála.

— Nagni si doli glavô, kak mí, njê je pravlo cvětje.

— Tô pač nemo delala! njim zvišeno odgovorí.

— Nagni si doli glavô, njê kričí pšenica. Ovo príhâja vihéra angel; z-oblákov njemi do zemlé sêgajo perôti, doli te spoklasíjo, neboš mêla časa se za míloščo molíti.

— Jas se naj ponízím! Tô pa ja nebóm činíla.

— Vküp si zapri cvetje i napni si doli listje! Njê ercé stára vrba. Neglédaj gori vu blísk, tó ešče niti lüdjé ne vúpajo činiti, ár je vu bliski vu božo nébo viditi i blísk ešče lüdi oslepí, kak bi pa te nás nárase, — zemlé te dosta zbožnéša stvorjênja nebi zničo.

— Dosta zbožnéša stvorjênja!? Skriči razburkano hajdína. Zdâ bom pa že zrâven v-božo nébo glédala! — I túdi je tak včinila!

Tak se je zblisnilo, da bi cêli svêt v plámní stao! Sledi, kak je vihér míno, cvetje i silje so se od deždža vu tíhom i čistom zrâki otavili, ali hajdinô je na glavnjó čarno osmôdo grum, tak da je brez žítka, nehasnovita mlajína grátala žnjé.

Od onoga hípa mao hajdina i njé mela čarno licojno má i zâto se túdi tórska pšenica imenúje. Imenújejo jo ešče „tatárka“, kakti tatárov pôv. Vu Erdélskom jo „pohánka“ právijo. Tak od tistoga hípa niti nema stálnoga iména.

Ta stára vrba si je po deždži strô-sila vu vetri vêke i kuste kaple so kapale žnjé listja, tak da bi se jôkala; vrâbli so jo pitali: „Zakâ jôčeš, starka? Pa se okôli tébe právi blagoslov kaže? Glê, kak lepô síja sunce, kak oblâki odhájajo; jeli pa ne čútiš cvétja i grmôv díša? Zakâ se jôčeš, stára vrba?!“

Stára vrba je pripovedávala hajdine gizdost, zvišávanje i kaštigo, štera nígdár nezaostâne.

Jas sem jo od vrâblov čüo, eden večer so si med seboj od toga čvrčkali, gda sem je proso, naj mi kakšo fabulo pripovedájajo!

Ne zgizdávaj se! Bole se ponizi! Prázna vlât kumes drži glavô. Prázen lagev velki glás dá!

Vêi me, moj, Bôg na poníznost —
K-onim, ki so zadnjêši,
I nepústi me na gizdost;
Či sem gli v-kom prednjêši;
Da nezavržem nikoga,
I z-nágiba nečístoga
Se nečiním bolvana.

(283 p. 3. v.)

Flisár Jánoš.

I., II. i III. klás.

Či što pêneze má, se lehko hitro i brezi trúda vozi ali potúje. More si samo kárto rešiti za eden ekstra železnički voz ali I. klás. Lehko si túdi odlôči gdetá de se pelo. Ali na poti živlênja je tó spoj nači. Nemre si prebérati med klási i linijaj: Samo je edna pôti i edna cêna! Naš Zveličitel Jezuš Kristuš nam právi: „Jas sem te dveri; po meni či što bode notri šô zdrži se.“ Tú nega ekstra klása za bogáce i drúgoga za siromáke, nego Jezuš velí: „Jas sem ta pôti.“ Túdi nega več féle pôti, nê, samo edna. Vsáki grêhšnik se odkúpi po krvi Kristuša. Ni srebro, ni zláto, ni právda ne-

mre edno dúšo zdržati od pogübeli. Jedino samo Kristuš za volo svojega áldova na križnom drêvi lehko právi: „Jas dam večni žítek, ki vu meni vôrje, má žítek vekivečnoga“.

Či što odpotúvati šče, najde vse gotovo, železnica je napravljena, šínje so položene, stánice zazídate, kárte naštampane, samo cêno za kárto more plácati i se lehko pela. Rávno tak je z potúvanjem vu nebésa. Vse je že pripravljeno, ešče ta kárta je túdi plácana na Golgothi, samo jo vzéti trbê kak eden šenk Boží i njegovo bláženstvo je popolnoma zagvüšeno.

Pri prepasti brêgi.

Igra vu dvema predjânjoma. — Za mladézni družtvô.

Poslovenčo FLISÁR JÁNOŠ.

O S O B E :

1. Mihály gazda	8. Móži, krčmár
2. Sin, Miška	9. Matyi, dečko
3. Andráš, foringáš	10. Policáj
4. Jani, dečko	11. I. žandár
5. Gyuri	12. II. žandár
6. Pišta	13. I. cigan (Čóri)
7. Pali	14. II. cigan (Móri)
	15. Doktor

I. Pokáz.

(Mesto): krčma, zamázane stené, na stenáj ništerni pár stári kêpov, pivárnica, 2 X nogáč stola, petrolski lampašje, stolci, kupice i glaži)

Móži: (oštarjáš med glažami se obravnáva). Interesántno! Sobota je i dônok nišče nepríde. Pa ešče je plac tûdi bio. Ali so se pa moji dobri khunšafti lehko vsi odtûhili? (Premišláva si vu sebi.)

Jani: (Namali notri prihájajo, pošepne.) Móži báči! Tû smo! Prinесли smo eden máli žakel pšenice!

Móži: Pšenico! Ka bom žnjôv? Zdâ je jáko fal pšenica. Znáte, kha jas nebhom duže urgazda, ár se vô zná zvediti, pa me ešče poštrofajo. (K-dečkom) Kelko sthe prinesli?

Gyuri: Dvá centa (dvêsto kil). Več smo nê vûpali prinesti, bojali smo se, ka te stári napamet vzeme. Ka nam dáte za njô, Móži oča?

Móži: Pétdesét dinárov.

Jani i Gyuri: (Naednok) tô de premalo, Móži báči! Na pláci je z-boletom vréd 100—110 dinárov.

Móži: Jeli sem pa jas pílac? Ka? Neste jo na pílac! Tam ví tûdi telko dobíte! Jeli je pa tô nikanej, ka jas za vašo volo reskêram moje pošthenjé?

Jani: Náj se nešpájsajo, Móži báči. Naj nama dájo 60 dinárov i vrédi bodemo.

Móži: Nemrem vam nikak več dati za njô. Dosta košta foringa! V-noči morem foringáša najéti, ki jo k-Jakabi odpela! Tô je 20 kilometrov dúga pôť!

Jani: No, Móži báči! Nika nam dônok več dáte.

Móži: No vama, kak dobrima khuntšavtoma, dam 55 dinárov. Z-toga na dúg tû ostáne 20 dinárov, dobita 35 dinárov. Jeli smo vglíh? Ká te pilí, gospôdje? Zapovejte si!

Jani: Jas eden deci ruma prosim.

Gyuri: Jas tûdi. (Moži méri rum).

Jani: (K-Gyuriji.) Fal sva dalá pšenico, da bi vrág vzéo toga stá-roga židova!

Gyuri: Ka naj delamo? Či pa radiva pijačiva i piti za pêneze dá-vajo. Na tô nama pa očevje nedájo

pênez, nikak je musáj pêneze spraviti.

Jani: bogme je tak! Oča so mi tudi tak činili za mláda, zdá se pa za svétoga držijo, tak da bi oni náčiši bilí nigda!

Móži: (Prinesé rum i doli ga dene.) Zvolte si, gospôdje, fájni jamainski rum, lasen produkt! (Móži odhája, natákata si i šercávata ga.)

Jani: Servus kuma! Pijva! (pijéta) Nezerensko je močen!

Gyuri: Fájni je! (k-Móžiji) Prineste kárte, Móži báči!

Jani: Tak je, prosim.

II. Pokáz.

(odzvóna se vsigdár krepše dúnkaje, lárma, ciganska mužíka, juvkaje čuje.)

Jani: Ka je tô, Gyuri? Čuješ?

Mihály gazda: (Neprílično se notri kláti na dveri, z-globokim glásom drlínčka, za njim dvá cigána ciznita.) Dober večer! Oh, da bi te nezarenski perün vdaro v-toga Móžia, nigdár nepríde pred méne, gda ese prídem. (Kričí na Môžeša i trěšči po stóli.)

Móži: (Se naprê privlecé.) Od-püşčenje, gospon Mihály, në sem jí vzéo napamet, rávno sem zdá pretákao edno dvá glaža 5 lét staroga nektára.

Mihály gazda: 5 lét star nektár? No tô koštamo. Prineste ga eden valék! (Doj si sé séde. Môžeš ide.)

Jani i Gyuri: (vedno glasné danájkata.) Lí tečas pijéva miva dvá, dokeč nám Móži na porgo dá! Hej, haj, juhaj, lí pijmo ga, vë nam Móži na porgo dá. Lí pijmo, lí pijmo, pijmo ga, či nemo živeli, nemo pilí... Vívát! (K-cigánom.) Hej čarni! Ese k-meni! Na dvá kraja k-vúhom!

Mihály gazda: (Se razdrasti.) Ka je tô? Ka ščéta vidva eti? Ví pet-larje! Či sem jas eti, teda je vama kušti!

Jani: Midva rávno tak máva juš eti sedeti, ka ví! Nama nezapovedávajte, ár nede dobro. Stári Mijaoko!

Mihály gazda: Ka? Mijaoko? (Popádne palico i proti njima dráple.)

Jani: (naprê potégne pistolo.) Samo hodte, či vúpate! (Móži notri stôpi.)

I. cigan: Jáj, Štrlijo! Zakaj sva šla esi!

Móži: (Naednôk prinesé víno i kárte) med njé stôpi, eti se je në slobodno biti. Vônê lehko delate, ka ščéte, ali moj gšeft nedopústí, ka bi se tú bili. Eto máte, Mihály gazda, vaš 5 lét star nektár, doli sedte i kôštajte ga.

Mihály: (si doli séde i víno vtoči v-kupice, cigáni naprê prilázijo i kloncenejo si žnjim.)

I. cigan: Na zdrávje njim Bôg dáj, Mihály gazda! (Pijéjo.) Jani i Gyuri se kártati začneta. Mihály gazda pod tém z-pipe vôsropa bago i na tla vrže.

II. cigan: Jáj, da je fino tô víno! Pri barônovi na gostüvanji šem pio šamo tákše! Tô je žagvúšno tudi štíštega lagva! Tô je švéto.

I. cigan: (se doli nagne za bago) Jáj, da je fina eta baga.

II. cigan Ne požívi vşe tí! da bi te te košavi Devla odvlékao, te pa meni nika nedáš žnjé?

Mihály gazda: Ne cécajte samo bago! Naprê z goslami! (Igrajo.) Popéva, juvče, kričí: Vívát!

(Hënja, pijé. Cigáni ešče eden veršuš igrajo, za tém Mihály gazda naprê vzeme bankolářiš, neprílično ga odpré gori, več bank vôspaddinga žnjega na tla.)

I. cigan: Jaj, da me srbí nôga! (doli se prigne, škràble se po njej, i edno banko v-žebko potisne. Te ove tam nihá Mihályi.)

Mihály gazda: Hohá! Pijmo! (Pijéjo. Napré vzeme v-žebko zgrūžano banko (z-vínom jo doli polejé). Pij tí tūdi! Po tom jo na I-ga cigána čelo lôšči, štera se tá zgrábi.)

III. Pokáz.

Miška: (Mihály gazdo sin, brez rêči med dverami stane, oço išče.) Oča! Že vás više edno vōro iščem na vse kraje!

Mihály gazda: Doli si sedi, moj sin, eti pri meni, pij tí tūdi ednodvê kupici i tak va domô šla! (Cigánji se včasi vkrâ potégnejo.)

Miška: Oča, jas nemo pio!

Mōži: (Napré stōpi z-pivárne) Prosim, naj si zapovêjo! K-Mihály gazda sini mam srečo? (k Mihályi se obrné) Kak vrloga siná máte, Mihály gazda, škoda, ka ga nemam sreče večkrat eti pozdrávlati. (Miška gléda na Mōžia i nika nepraví.)

Miška: Oča, paščiva se, konji so lačni, i včasi de deždž, pa se namočimo prvlé, kak na tanjo pridemo.

Mihály gazda: Ne gúči, moj sin, cajt máš na tō, gdare boš pop. Tō ti je kupica, pij. (Proti Možesi) Edno kupico esi! (Mōži prinesé.)

Miška: No, hodte že ednôk, oča, mati tūdi obrtūdijo tam vōnê, samo Jucika pázi na tanjo, ešče se kaj znâ zgoditi, či dugo zaostanemo.

Mihály gazda: (Čemerno) Što sem tak jas, ka me tí tak smêš naprêjemati? Jelí sem tí pa nê oča? I ka si tí? Či ščêš, idi, jas ostánem! Gori se obrni z kočicom, vse zevsém, jas bogme za tvojo volo nebudem šô, nemo šô pod edno velko plohô! Samo idi!

Miška: Ali oča! Blísk náide vdariti v-tanjo, vse zgorí, deklina se

zosága i Bôg znâ kama odbeží v-stráhi.

Mihály gazda: Naj vdári, či vdári. Ešče bôgše, či eti ostánem, kamči bár mené nebuje.

Miška: Ali oča: Dobro znáte, ka se Jucika bojí grmlance. Ka pa či de ešče sáma tam?

Mihály gazda: Naj se bojí! Či tá pridemo, te de se tūdi bojála.

Miška: Ali oča! Že eti več, kak pô vōre čakamo, cêla vilica se z nás smehé, vsáki pošteni človek je že dávno vōnê na tanji, mí pa ešče eti krádnemo dén. Ete lêpi drági dén. V-tom vrêmeni bi že lêhko dvakrat prišli tá. No hodte, oča, hodte!

IV. Pokáz.

Andraš foringáš: (Postrahšeni notri vderé) Bêžte vō, Mihály, Bôg vas je dao, konji so se od ednoga autōja zosagali i malo je falilo, ka so se vse zevsém nê vu šanc obrnoli. (Miška prestrahšeni vō beží, krščák vsíli na stōli povrže.)

Mihály gazda: (Razburjeni) No, ešče tō! Meni eden vozgrívec zapovedávati vūpa! Obrnoli so se? Tak njim trbê! Ka zījajo pred krêmôv? Vê vam jas že pokážem, naj samo vō idem!... (Čemerno) Mōži ešče eden liter! (Mōži prinesé víno. K-Mōžiji) Nêmam istine, Mōži? Ví ste čeden človek!

Mōži: Bogme istino máte, Mihály g. Vaš sin je jâkho velkhi grobion, nê je pokoren shin! Nê je eden k-hóser dečko, nego eden hūdi shin.

Mihálj g.: Vište i dōnok sem jas nê dober! (K-Andraší) Kama idete, Andraš báči? No, doli si sedte, i píva na tō nesrečo! Toga mojega nesrečnoga štangoláč siná je tūdi kamčibár odnesao te hūdi!... Ser-vus (pijéta).

V. Pokáz.

Miška: (Nazá príde, sigurno.) Jas se nešpásam! Ka je dosta, je dosta! Kravé ceno, oča, máte! 200 ráhnški ste za njô dôbili, brez náj ste odišli po pêneze! Zdá ni pêneze, ni kravé nega! Gde so pênezi? Jeli je ešte máte?

Mihály g.: Kušš! Ne poznam te! Nikšega guča nemam z-teov! Te pa lahko naj na tébe zavüпам pêneze? Ka naj dragšo kravo kúpita z máterjov? (Pêneze zača čteti.)

Móži: Istina je, pênezi sô nê v-decé rôke valón. Čeden človek nezavüpa na decé roké pêneze.

Miška: (Zagládne na cigána čeli pêneze) Kapa ti klantoš, gde si vzéo té pêneze?

I. cigan: Jáj, küšnem njim roké i nogé. Mihály g. so mi dáli i tú sem je pozábo na obrázi. (Miška doj vzeme pêneze.)

Miška: Za eto cíznenje je zadosta onívi dvê kupici vína! Oča! (Tá skoči i z-rôk njemi vzeme bankolářiš) Gde je pa ešte edna stotka? Edna stotka falí! Oča, kama ste jo djáli? (Mihalj gazda se stráhši, išče v-žebkaj, brodi.)

Móži: (Čvrstvo.) 100 hrajnški? Vê je jas poiščem, da ví gospôdje odídete!

II. cigan: (K-I. cigáni.) Vídiš, tj bibaš? Ka si delao? voščo si se od gostá, komi si igrao? Da bi te Devla brsno v-trobúj, ka bi več nebi jo zgínjeni kokôši.

Miška: Ti Móre! Ese hodi!

I. cigan: Jas sem nê Móri, jas sem cigán!

Miška: Vidva máta šegô tú igrati?!

II. cigan: Lepô ji prosim, midva samo mazati máva šegô?

Miška: Ne laži, ár včasí žandára prizovém.

Móži: Jáj, samo žandáre nê, na moj gšeft bi tô velika sramota bila, či bi tú žandárje hodili!

VI. Pokáz.

Policáj: (notri stôpi) Ka za larme je tô?

Miška? Prosim gospon káplara, preišlo je stô ráhnški, na etiva cigána držímo.

Policáj: No, dvá fajnova gaog cvêta! Dávno váj že poznamo. Ese si stanta! (Cigánji trepetajôč tá stanejo.)

Policáj: No, šteri váj má 100 ráhnški?

II. cigan: Etak naj slôki grátam (prst visiko káže), či so primeni?

I. cigan: Etak naj oslepnem, či sem je jas odnesao (očí doli zapré).

Policáj: Vkráj eden od drúgoga. Roké gori! Že te vó poiščem! (Ziskáva, cigánj se med tém nakraj zvagúča) Jáj, da sem ščegetlívi!

II. cigan: Jáj da se mi vrtí, krč mi vküp vlecé máli prst. Jáj gospon policáj, včasí vmerjém!

Policáj: (II.-ga cigána je odpravo) Ne boj se, v tô nê vmerjés! Ziskáva, v krščáka znotrêšnjem povitjê išče stotko.)

I. cigan: (Vedno bole stanja.) Jáj, totá mo, vrtí se mi... včasí mo vkráj... črvô me bolí... vó mi trbê idti...

Policáj: Čákaj malo, cigan! Krščák ti túdi poglédnem... (Nájde) No, ka je pa tô?

I. ciganj: Nevém, roké njim küšnem, té krščák sem od gospon fôbirôva dôbo, mogôče so ga oni pozábili notri.

Policáj: No vê zvêmo pri varaškoj hiži. Dvá cigána gori ženém k-policíji. Že bomo zvedili, čidi so pênezi? Hodte z-menom, Mihály gazda i sin túdi. (Policáj zvéže dvá cigána, šteriva se znôva jáko šče-

getliviva kážeta i odhájajo. Za nji-mi pa policáj, potom Mihálj g. i sin.)

Móži: Kakši razbojníci! Etak bi jas zôbston pometao.

Jani: Hékáš! Na hladno ideta?... Tam nedta švicala? (špotárno za cigáni).

I. cigan: Nika se ne špotárte! Vi tüdi z-lehka tá pridete!

VII. Pokáz.

Móži: Čüjete, vi Andráš! (z-vü-pazr ov) Dvä centa pšenice jeste v-gangi. Pridite etise z-kôli i odpe-lajte jo k-Jakobi. Zdâ pa ese hodte. (Za Móžiom tá ide k-pivárnici, Mô-ži vtoči edno kupico palinke, štero Andráš báči k-ednoj düški doj po-žené.)

Andráš b.: Zdâ idem v-poteko. Napamet mi je prišlo, ka ženi mo-rem vrástvo prinesti. Doktor je pra-vo, ka se morem paščiti. No ešče mi naj dájo edno, Móži báči. (Móži znôva toči, Andráš b. znôva k-ed-noj düški dôj požené. Premetáva-jôč odhája. Móži kre strána vö.)

VIII. Pokáz.

Jani: (Hênjata z-kártanjem.) Ka povêš, kuma, k-etomi! Da je velki dündek té Mihály gazda.) Jas bi že dávno zatučo toga siná, či bi se z-menom tak štükao. Že bi njemi v-blek strêlo, naj bi se naednôk tâ obrno!

Gyuri: Jáko velki bedák je té Miška! Biblija njemi je sploj zmêšala pamet! Zdâ že je tak kisili, ka bô žnjega na starost? Ni piti, ni ples, ni dohána, ni deklin njemi nê trbê. Komi tak živé té osel na svêti?

Jani: (Scinka po kupici.) Móži báči! Prineste z-one dobre fajte ko-zákove palinke eden deci!

Móži: Jaj, Jankó, tá je jáko drá-ga! Zvônêšnje države eden Màrk!

Jani: Vse edno! Ete ničesen rum ni niti gúta nežgé. (v-kraj.) Pri-neste hitro, ár vu vás strlím!...

Gyuri: Glédaj bár eta, kak se pašči Miška! Eti se ide.

Jani: Naj samo ide, zdâ me tak v dobroj völi náide, nikak se že v-njega smetém...

IX. Pokáz.

Miška: (Notrí stôpi.) Móži! (Mô-ži notrí pride, proti Miški ide.)

Jani: (svajüvno) Véndar bi se po-klono starêšim.

Miška: Oča so 2 litra vína za-povedali. Tisto vö ščém pláčiti. Kelko morem pláčiti? (Napré vze-me pêneznico, ziskáva).

Móži: 4 ráhnške 80 fillêrov.

Miška: Zadosta drágo točíte! (Pláča. Móži nazâ dá 20 fillêrov i Móži znôva v-hižo ide.)

X. Pokáz.

Jani: Čüješ tí glúhi fajd? Telko poštenjá bi se pa že lahko návčo z-one hírešnje biblie, ka bi se sta-rêšim poklono?

Miška: Jas nevé, kelko si star, gda si se narôdo?

Jani: V-1910-tom.

Miška: Jas pa v-1908-mom. Tak sem 2 leti starêši!

Jani: Lažêš! Jas dônok bole znam, kak ti!

Miška: Prosim te! Idi vu varaš-ko hižo i ogvüšaj se!

Jani: Nebom šô. (Vü pazno.) Ali povê nam, Miška! Zakâ tí nedržiš vküp znami? Takši si med šolski-mi pajdášmi, kak edna vöstirana birká. Ni vu oštarijo ne hodiš, ni v-prejálnico, ni v-drúga poštena mêsta, kama ti prijátelje hodijo.

Miška: Pa tüdi nemo hodo! Tô je vam pošteno mesto, gde od člo-

veka pêneze vkrádnejo, gde se do čarne zemlé doli zapojíjo, gde sínôvje od oče vkrádnjeno pšenico niže od polovice cêne tá zaprávijo, vkrádnejo mást, belice, kokôši, tó je vam pošteno mesto? Vidva sta zdâ tûdi vkrádnjeno pšenico prinesla ese! Vido sem slêd, kak se vama je z-žaklôv zrnje vó storilo. Nê vaj je sram? (na Gyuria kaže). Matí ti že dober čas domá betežni ležijo. (Na Janiva kaže.) Tvoj oča so že stári. Delati že jáko nemrejo, tí pa za lumparije volo nemaš časa delati! Nê mené včíta, nego bole se vidva od méne včíta! Na nikoj prídeta, či ta nadale po toj pôti hodila.

Jani: Meni deklamálivaš, tí zbožnják! Bojíš se edne kupice vína, edne kupice palinke, ka včasi zgíneš. Ešče si nevôščiš dohána. Meni zaman brbočeš, Bôg zná kakšo tvojo slepost!

Miška: Vidva sta božnjáka, ka neládata z-vajnov náturnostjov i hûdôbi prôti stánosti, i znajta, ka či ta tak živela, te de vu pékli vájno to prvo mesto, te páholj, ár je v-pekli zbožnjákov přédnjost. Lí za tístimi přidejo pijánci, vmorci, práznûvajôči hotlívci i skopci.

Gyuri: Ka pekel? Tó je samo fabula, ka náj ti vékši gospôdov zítek bole vu gvúšnosti bode!

Miška: No, no nê tak nahitroma! Gúčao boš tí ešče nači. Zdâ že odhájam. Ali opomínam váj, ka sta na hûdoj pôti!

Jani: Ka ide tebi z-toga? Tebé naj tó nebolí!

Gyuri: Nê, nê!

Miška: Dobro je. Ednôk sem váj že opomíno. Zdâ, da sta pšenico ese ôdala, ka naj prisiljeniva bodeta

se zbôgšati, opomíno bodem vájnoga očo tûdi, da na váj i na pšenico vékšo skrb májo!

Môži: (vôstôpi) Tó je nê istina! Jas nekûpûjem pšenice!

Miška: Ne lažte, Môži! Tû se nê na vás trbê čemeriti, nego na one nespametne, kí za guta volo vse zaprávijo . . . dokeč tê na kôdištvo pridejo, tečas vaša deca i vnûki doktorje, fiškálíše, kôvetje bodejo — njihovi do pa svinjé i birke pasli. (Zamahutne) Nê ste ví glaven krívec, Môži báči, nego mí kršćanje, kí pod kršćanskov slobodščinov tá dámo svojo pamet — za palinko i za svilo.

Jani: (Razdrastšeni gori skoči) Tí Miška, či samo lí edno rêč povêš oči, smrti sin bodeš! Pomeči tí pred svojimi dverami! Jas tûdi pred mojimi pomêštem!

Miška: (krotko) Samo ka ese znáš pomesti slêdnjo zrno pšenice i ôd toga te ščém obarvati! Zamerkaj sí, ka te istínski kršćeník nemre glêdati i trpcti svojega blíznjega vrêdnosti i morála opûšćavanje i na níkoj správljenje.

Jani: (Zbesnôčov) No te pa tí tûdi preidi, tí špion! (Grozno razdrastšeni gori skoči, i strelí z-píštolov na Miška) Tó máš!

Môži: Jaj, jaj, jaj! Totá je mojega gšefta poštenjé. Vmorstvo! (Miška opája, zvagúče se, kûp spádné.) Žandárje (Môži na stran.)

Gyuri: Lehko ideš, Gyuri, po světi! (Paščeč hitro vkraj.)

XI. Pokáz.

(Jani sam z-ležéčim Miškom.)

Jani: . . . Oh, jas nevolák! . . . Vmorc . . . (z-grstíjov) Vmorc. . . Bog moj! Ka sem vćino!? Kama je moja bôgša pamet? . . . Šô bom pa se obêšim . . .

XII. Pokáz.

Móži (Notri stôpi drgetajôč, za njim doktor, 2 žandára.) Tam je vmorec!... Doktor k-ležéčemi híti, gori ga zdignejo, na stolec ga posadijo.)

I. žandár: Vu iméni právde!... (k-tomi ovomi žandári) Železno rinčico njemi! (šprinjice njemi na roké děvajo.)

II. žandár: Dokeč se preiskava nezgodí, krčmô doli zaprêti.

Móži: Ajváj! ... Ka de z menov! Totá je moj gšeft ... lahko idem fúčkat ... (Glavô si v-dlani nagne, zdüháva.)

I. žandár: (k-Janivi) Direkcia temnica: naprê!

Grnjalo se doj püsti.

II. Predjánje.

(Godí se za dvê leti, v-onojistoj dvoráni, štero je zdâ že Mladézni društva biválišče pôstalo: lêpo vö-zmälano, na stenáj kêpi, táble z-govormi, stolci, pripravna správa. — Vrêmen eden večér. Električni posvêt.)

I. Pokáz.

(Prázno mesto.)

I. cigan: (Dveri odpré, glavô notri potisne, okôli se zglédne.) Tíi! eti nikoga nega ... (Nazâ ercé.) Poberi se že tí tüdi notri!

II. ciganj: (Notriideta) Tjúü! Devla te naj vjë ... Kak lêpa krčma je grátala z-toga ... Tí (Dvojéc vdíljek poglédneta posebi.) Jeli náj od etec tak poprijátelskom nepotočijo vö? (Gléda stêno.) Kak je fájn namázana!?

II. cigan: Tí Čóri! Jeli znâš ešče, ka naj je v-etoj híži preiskávao gospon káplár?! ... Gda je v-tvojem krščáki naišao stotko? ...

I. cigan: Čütim ešče izda! Od višjega gosp. birôva sem tüdi dôbo

edno tákšo zdravo plüsko, ka se mi od onoga hípa mao ešče vsigdâr gible ete kôtni zôb! ...

II. cigan: Gléj, gléj, Čóri! kakši lêpi kêpi jestejo tü! Tí si hodo v-šôlo i 3 razréde si spuno, lahko je poznaš. Što je ete? (Na Luthera káže.)

I. cigan: Tô je Hunyadi Jánoš, ali Lavál lord.

II. cigan: Što je pa tô? (Na Melanchtona káže.)

I. cigan: Tô je Mária Terêzia.

II. Ne brbraj, vê je tô možki, ár bajusi mà! Nevídiš?

I. cigan: Istino mâš, nê sem prav vido! Od onoga hípa so njemi že gvüšno bajusi zrasle. Znâš što je tô? Pázmany Péter.

II. cigan: Tí bibaš! Vêm je on primâš bio, gde vídiš njegove gosli.

I. cigan: Tí si právi bibaš! Nê je tákši primâš bio on, kak mídva. Znâš što je tô? Zagvüšno Petôfi Šándor! Či bi ga odzajaj vido, zagvüšno bi znao povedati.

II. cigan: Vídi še, ka ši hodo v-šôlo! Jas bi nebi znao tak zavaditi, kak tí!

II. Pokáz.

Miška: (Notri stôpi) Ka delate tü? Ka iščete?

I. cigan, Čóri: (sahsita se) Jáj küšnem njim rokê, nogé, igrat sva prišla.

II. cigan, Móri: Predtém sva tüdi tü igrala.

Miška: Tô je dávno bilô! Te je ešče Móžia krčma bíla eta híža!

I. cigan, Čóri: Te je pa zdâ nê nagyšágoš Môži gospôda tà krčma? Mídva sva pa tak mislila!

Miška: Bogme je nê! Krčmo smo mí doli kúpili. Gde so pred tém Bogâ preklinjali, psüvali, tam zdâ díčijo i molijo. Zamerkahta si, ka je tô zdâ ednoga verskoga drü-

štva hramba, tak zvánoga „Mladézni družstva“ hramba.

II. cigan, Móri: Tô šva niti nê znala! Zaman! Po koncertaj sva hodila v inozemstvi, pa sva nê čtela novin.

Miška: Ne lažta pá! 5 mēsecov sta zaprētiva bilà na hladnom! Potom sta po mázanji hodila v-sōsednom vārmegyōvi. Zdà sta prišla nazà v-našo vēs!

I. cigan, Čóri: Te je pa lahko tō nê inozemstvo?

Miška: Bogme je nê!

II. cigan, Móri: Tak moreva v drúgo krēmō idti igrat, eti nikoga nega, komi bi igrala.

Miška: V drúgo krēmō? V etoj vési že nega edne krēmē! Mōži je za volo urgazdosti na nikoj prišao, ešče je edno leto sedo. Mí smo kúpili doli njegovo hižo. Toga stároga lciga je pa kúpo Varga Tomáš. Kóbi je pa povrgao oštarjášto i plátna trštvo je ôdpro. Družstveno oštarijo so túdi prestavili na Hotel. Eti nega nikoga, komi bi igranje trbelo... musáj de mázati... Eti so špōmrle oštarije.

I. cigan, Čóri: Ka naj tak delamo? Moremo mazati! Jaj da sva lačniva? Nebi bilô gder edno-dvê zginjenivi kokôši, ali pa kaj malo bage?

Miška: Zginjeni kokôši nemamo. Jas nekadim i tak bage túdi nemamo! Ali idta vō na dvorišče, tam je vertinja, ona vama dá kakše málo delo i za tistim túdi jesti.

II. cigan, Móri: Tak je tú delati túdi mus?

Miška: Bogme! Vōnamázeta levé, dobita jesti, salaš i ešče pláčo!

I. cigan, Čóri: Ka naj činiva? Igrati nemreva, krádnōti, noriti túdi nê. Jestí je mus, hodva tak delat. (Cigana ideta.)

III. Pokáz.

Miška: (Sam.) Nesrečen eden národ so tē cigáni! Človečanstvo je zavrže, pa so oni túdi bože stvorjēnje...

IV. Pokáz.

Gyuri: (Notri stōpi.) Servus Miška!

Miška: Servus. (v-rōke si ségneta).

Gyuri: Znáš, što sta bilà teva?

Miška: Poznána cigána sta!

Gyuri: Ka bi nebi bilà! Njidva sta vkradnola tvojega očē stotko pred dvema letoma. Od onoga hípa mao sem njidva nê vido. (Premišláva si) Bogme!... da so zbožni časi bilí teda... (On si túdi doli séde.)

Miška: Pōmlim je. Ti si tam sedo z-Janijom, moj oča so eti sedeli, Andráš foringáš pa etam: Mōži je pa odnut noso v glažaj čemér... Od onoga hípa mao, ka se je svēt preobrnō... Je krēma Mladine híža grátala. Moj oča so nájvėksi dár darúvali na njō. Znáš, da je blisk vdaro v-tanjo, so se jáko prestrahšili, ár je vse zgorelo.

Gyuri: Lucica je pa po svėti od bēžala, od stráha je v-stúdenec štēla skočiti. Rávno te sem pribēžao jas túdi tá v-velkoj strahotí ino sem jo zastavo.

Miška: Viš? Zdà ti je záročnica postála... Nē je tō interesántno? Svēt bi tak pravo na tō, ka je tō nedovėdno, ali mí — hvála Bōgi — tak známo, ka je tō Boža skrbnost. On ešče z-toga húdoga dobro znà vōspelati... (malo tihoča). Oča so túdi tániháli pijáčenje. Ka me je Jani strēlo i trí mēsece sem vposteli bio, v-tom vrēmeni so se jáko preobrnoli. Od onoga hípa mao vsáko oštarijo odúrjavajo.

Gyuri: Kak ste si pa pogorėno tanjo postavili nazà gori?

Miška: Znáš, brezi oče znánja sva jo z-máterjov zasekulêrati dalâ. Oča so tô nikak nê šteli, tak so pravli, ka so tô tâlûčeni pênezi, oni je ráj požívalo. Ali da je pogorêla i nê so znali, či je sekulêrana, so se obesiti šteli. Na pamet smo vzéli... Zastavili smo ji, od onoga hípa mao so se túdi preobrnoli. Na oš-tarijo namenjene pêneze so na eto hížo darúvali. Vsáko nedelo so tam vu cêrkvi.

Gyuri: Bogme sem se jas túdi te jáko prestrahšo! Dvá tjedna sem se skítao, dokeč so me naišli. Te sem oblúbo, ka več nebom pio. Mati so mi med tém mrlí... jas sem niti nê znao... 3 dní so čakali z-pokápanjem, ali da sem nê prišao, so ji pokopali... Vsigdár se zajôcem, gda si na tô zmíslím, kak teško so čakali sirôta... ali zaman.

Miška: Tô so bogme žalostna dugovánja! Čúo sem, ka so ti mati nê mogli mrêti, dokeč ti neprídeš... i naslêdnje so sirôta dônok brezi toga mrlí!... I Jani je túdi na kak túžen šorš prišao — notri so ga záprli.

Gyuri: Dvé leti je dôbo, zdâ že vó spuni vrêmen... Tam túdi vse na pogúbél ide. Oča so njemi v-žalosti mrlí. Tak so pri slaboj môči bílí, vu jedínom síni so se túdi vkanili. Zdâ njemi mati pelajo vér-stvo. Tô je tô — tak, kak že mo-rejo, ár ženska li nerazmi tak k-vértivanji, kak možki.

Miška: Kabi nebi! Nevola na dosta féle navčí človeka. Viš, vu svetovnoj bojni so ženske orále, kosile, sejale, — esče pômlím, mi smo te esče deca bílí — i dônok smo nê od gládi mrlí. Bôg k-vsemi dá pomôč...

Gyuri: Tô je svéta istina! (Od zvôna se fúčkanje čúje.)

V. Pokáz.

Móži: [Kak plátno odávajôči zídov vu veršusaj ponúja blágo, notri, notri odpré k-hízam]

Ženske, snehé, deklíne,
Kúpte lêpe pantlike!

K-šenki je dam,
Fal je dam!!

Fájn' švajcerska partêka,
Več tákše nindrí nêga!!

Dober dén vam Bôg dáj! Zvolte si, preberte si!

Gyuri: Niní!... [nakraj] Vê je pa tô te stári Móži!

Móži: Tho sem thô! — Nu pa si thí pá thû?

Miška: Jas sem túdi tú! Esče se spomínate z-méne?

Móži: [Premíšláva si, z-radostjôv] Ahà! spomínán se. Vhí ste, na koga so strélili, gda je esče moja bíla kréma... Pa ste nê mrlí?... jaj... [z-radostjôv] da se radújem! jáko me veselí!...

Gyuri: Samo, ka je eto že nê kréma! Nego krščanske mladézni drúštva prebíválíšče! Eti ni vina, ni palinke nega, eti samo trézni lúdjé prebívajo.

Móži: Čedno čihníjo!

Gyuri: Ka odávate, Móži oča?

Móži: [Po bôtoškom eden zadrû-gím] Zefíre, kanavás, krepdešín, ščipke, damask, fârbavno, pantlike, kônce, škárje, spice, cipelnepertlíne Šmoll pásto.

Gyuri: Samo nihátje, mi k-tomí nerazmímo!... Kapa palínko esče odávate?...

Móži: [zámerno] Jash? Phalínko? Ne drhžím phalínke. ! Níthi je vídítthi neščém!

Miška: Pa ste žnjé več pêneze spravíli, kak z-etoga!...

Móži: Thô je istina. Ali jas več nebudem krčmár. Právi židov nemre bidthi krčmár! Krčmár z-lagva zméri vò čemér i vnogo grêha. Právi židov nemre bidti Šatanov cimborá i Bogá neprijátel.

Miška: Da velko pravico gučíte, Móži!... Bárbi vsáki vaš verebrat nasledúvao vaš tanáč!

Móži: (Z-túžnim nágibom) Moj thanáč! Tak právijo, ka sem nòri bío, gda sem tak dobroga dohodka krémô odao, tak gučijo, ka sem edno zláto bajco od sébe tá lúčo... Smehéjo se z-méne, ka sem norch, pa sem jas dobro nahmèno!

Miška: Gda ste pústili tá krčmárstvo?

Móži: Že je dvé leti. Ešče i dnes me teží na dúhši, ár je Mihályá vmorec nê Jani, nego jas, jas sem vmorec... jas sem njemi dao hrúm i palinko. [Grstno] Sam sebi se grstim!

Miška: Nihájte, Móži oča! Vi ste jáko čedno činíli, pred Bôgom ste jáko dobro činíli. On vas i brezi krémé pomore. Bár bi si tak premišlávao vsáki krščeník túdi, kak ete židov činí! Kelko krščanski oštarjásov jeste, kí so húši od 100 židovov!...

Móži: Jas sem čteo nòvi teštamént, jas si tak míslim, kâ právi krščenik nemre bidti oštarjáš! (V-réd pobéra blágo.)

Gyüri: Bogme nê! Lehko bi doj zápro vsaki krčmar krémô, šteri od edne kupice vína več dá gosté, kak-šté bi proso.

Miška: Tak je! Nê ka bi nebi dao, nego témbale njemi ponúja! Skrije ga vu omár i ešče vu drúga mêsta, naj jočéča túvárišica i deca nenájdejo svojega očó, lažéci njim, ka ga nega tú... ár je že odišao.

Gyuri: [Zburkajóči se] Sramota, špot! I dónok trpijo krémé! Vsáka krčma je krščanov špot i sramota! Krémé so vékši neprijátelje domovini, kak vsi drúgi národje. Ali vé tô túdi ednòk preminé!

Móži: Zagvúšno.

Gyüri: [K-Móžii] Ka želêjo, Móži báči?

Móži: Gôspôdje, nika kúpite!

Gyuri: Mi nerazmimo k-tómí, nego hodte z menom, Móži, k-hižnoj vertinji, tam vò preberémó na moje záročnice račun edno-dvá pantlika i žnjôri.

Miška: Potom pa idte k-nama túdi! (šô bom.) Mogóče si moja sestra túdi kaj vòpreberé k-móringi!

Móži: [Med odhájanjem zadovolno nazá pogljúje.] Že bom šô. Zagvúšno bom šô!

VI. Pokáz.

Pišta: Servus, Miška!

Miška: Servus.

Pišta: Ti Miška! Jeli znáš, ka je nòvoga?

Miška: Ka?

Pišta: Domá je Jani. Domô so ga pústili že.

Miška: Si ga vido?

Pišta: Vido. Ali nê sem gúčao žnjim. Sploy se je preobrno. Ne zgizdáva se tak, kak prvlé, ešče se mi tak vídi — da bí jáko ômuren pôstao.

Pišta: Gde si oranjeni?

Miška: Na pleči, golombiš mi je prelúknjao plúč kúkél. Zadosta nevarna je bíla rana, ali hvála Bôgi, v-trê mēseci sem ozdravo.

Pišta: Zdâ te nebolí?

Miška: Včási záto ešče i zdâ čútim, náimre pri težkēšem deli.

Pišta: Ednòk si hodo vu oštarijo i te so te strelili.

Miška: Zadosta nesrečno je bilô, ali záto je vse dobro, či je konec dober. Mogôče, či se tó nebi zgôdilo, počasoma bi se cêla vês skvarila. Etak se je pa vse na dobro preobrnilo.

VII. Pokáz.

Pali: (černô) Servus. Te hûdi je v-njem, da je velki práh (blato) eti privas.

Miška: Záto nepreklinaj! Nevêš, ka je vrêmen božoj vóli podvrženo?

Pali: Bôg? Vrêmen? Dosta se briga On za tó? ... Ka si nevête razložiti, tisto na Bogá potisnete! Pokázte mi že ednók toga Bogá, teda mo vervao, ka jeste. Tečas nê!

Miška: Dobro je! Jas ti pokázem, ka jeste Bôg; ali tí mi prve pokáži, ka ga nega. Probaj!

Pali: Prosim te, malo pomalê, tó ti zdá tak včasi z-gláve nemrem posvedočiti. Ali či ščês, hodi notri z menov vu drúštva kníznico, tam ti pokázem vse od toga gučêce knige. (Pali doli séde.)

Miška: Sedi si samo doli, Pali. Viš, ti samo tó trdiš, štero si tak z-polojne vûh zvoniti čûo. Vêm cêla natúra glasno glási Bogá! Pogledni mravlo i drúge mále bívosti. Vu Ameriki lûdjé od ništerni pár desetín lêt z-elektrikov vmoríjo lûdomorce. Na mórja dne živôča električna raja že od svêta stvorjénja mao z-elektrikov zgrábi svoj porob i z-električnim vdárcom ešče človeka opojí. Što njê ja dao tó môč? Ni njê je jo natúra dála, zaká je nêdála nedovêdoč tó lastnost vsákoj živoj bívosti? Tô právíjo vaši môdri, ka od opíc shájamo mí. Zaká je tak nê grátao po tak dúgom vrêmeni z-vsáke opice človek? Ár nature osnávlanja môč bi tó želêla. Zaká nega med gorilami zvêzd zbrodjávca, pisátela,

málara, filozófuša? Guči, odgovori, či si tak čeden!

Tô so, prosim te, jákô globoka dugovánja, mogôče bi si bilô od toga več dní zgovarjati, vê znanost že presvêti tê túdi, samo vrêmen trbê k-coj!

Miška: Bogme so tó globoka dugovánja. Rávno záto bi nebi bilô slobodno té svêta pitanja samo tak cukati, vláciti, kak pes cote. Tê bogme nígdár nedte mogli presvêtiti, ár so tó Bože skrovnosti! Môžeš je že dávno popisao, ka so skrovnosti Bogá, naša so pa samo vónazvêštna dugovánja!

Pali: Tak teda samo bibliji vermo? Pišta: Njê!

Pali: Jas samo tó verjem, ka vídim! Meni lehko guči što štê, menê je nemogôče ogvúšati.

Miška: Tô je zadosta žalostno! Ali záto neveri tó, ka bi mí tó od tébe zagvúšno vzéli! Bilí so, i bodejo vsígdár tákši Tomáše! Vê či te Gospodin Bôg z-rázložnimi vdárci, z-betegmi túdi zmêhči, boš nači gučao od njega. Žnjegovi rôk se neoslobodiš, kakštê boš šteo! Záto povrži tá té štímanja, štere na kríve potí zapelajo lûdi!

Pali: (Modrúje) Pardon! Jezus je túdi socialist bio! Notri je vu bibliji!

Miška: Oho! Malo pomalê! Tí si napunjeni z-odúrvávanjem prôti drúgim. Gde včí Jezus odúrvávanje? Malo bole prečti tó biblio, vê že gori prideš tí túdi!

Pali: Jas sem nê bigoten, ka bi samo v-bibliji rovalo! Niti se nê štúkam z-vami, z-tebom sem si niti nê namêno v-guč stánoti, jas sem samo po Pišto prišao, naj z-menom ide. (K-Pišti) Hodi z-menom, Pišta!

Pišta: (Stálno, ali krotko) Nebom šô. Za krátkoga vidénja znancov krívi idej neščem dúhovnoga i

teľovnoga žítka na kocko djáti. Ešče i tebe opominam, da i ti neideš za njimi!

Pali: Te se pa náj na vás porúši cĕla hiža! (ĉemerno.) Nevolne birke! Kapitalištov i buržonov poplatov polizávci! Medľárje! (ĉemerno oddráple.)

Miška: Viš! Ka bi té delao, či bi zmožnost meo vu rôki? Kak nadúti je, z-divjostjov opojeni, vu ĉeméri bi nĕ milŭvao edno cĕlo vĕs na meĉa ostric vrĕti...

Pišta: Znam, zakâ te podežiga. Preminôči tjeden se je ovado. Nikšo slůžbo bi rad dôbo pri stranki. Z-skazľivosti je šo tã, ár smo ga mí vĉási nĕ odebrali na kakše pozvanje. Rad bi pĕneznik (blágajnik) bio. Potom pa tájnik, po mĕseci z-200 ráhnški plãčov.

Miška: Vĕ pa samo naj proba!

VIII. Pokàz.

Matyi: Dečki! Domô je prišao Jani! Ćio sem, ka ese šĉĕ pridti! Vĕndar bi z-tebom rad gŭĉao, Miška!

Miška: Mogôĉe, srdcã ga ĉakam!

IX. Pokàz.

Mihály gazda: Bôg dáj, dečki! Ka delate? (z-Janivom notri stôpi.) Gôsta sem pripelao! Jania! Pri nas je bio i tebe je iskao, Miška. Tô je pravo, ka bi dobro bilô, či bi leħko z-menom šo. (Miška, Pišta, Matyi naednok.) Servus Jani! Boug te je prinesao med nás!

Matyi: Veselĭmo se, ka si ese naišao! (Rokĕ si podãjo) — Jani: Jas se tŭdi veselĭm, ka se je vĕkša baja nĕ zgôdila na onom pred dvôma letoma dnĕvi! (K-Miški se obrnĕ.) Miška, nĕ sem mogao z-tebom gŭĉati od onoga hípa mao, kak se je tô zgôdilo, ali da je niti nĕ bilô mogôĉe! Zdã da sem se z vôze

oslôbodo, ta prva pôť me je k-mojega dobroga oĉĕ grobi pelala. Potom sem pa ese prišao, da od tebe odpŭšćenje prosim za ono grozno delo, štero sem z-oĉemĕrjenov pametjov, nepremĭšľeno z-leħkašje vĉino.

Miška: Srdca tí odpŭstim i či si pred Bôgom požalŭvao, On ti tŭdi odpŭsti. Veri mi, ka ti vu mojem žítki tô nigdar na ôĉi nevržem, tĕm bole mo te tak meo, liki brato.

X. Pokàz.

Môzi: (Notri stôpi navdŭšeno.) Jani!... Jani moj!... Jeli živĕš ešĉe? Ó-ó-ó, kelko sem si mislo na tebe!?

Jani: Eti sem, Môzi baĉi! Ka pa ví delate?

Môzi: Oh, jas nevolãk!... Od onoga hípa mao nega krĉmĕ! Nemam srdca grĕħ odavati... Oh, bãrbi v-mĕne strĕlo on golombiš... Jas bi ga vrĕden bio, ali on nĕ!... Jani moj sin, nĕ boj ĉemeren na mĕne.

Jani: Jas sem nĕ ĉemeren na vás, Môzi! Jas (proti Môzi-i) sem bio skŭšãva, ví ste samo bôgali. Obadvã sva pretrpela. Ví ste zgŭbĭli vrĕdnost, jas pa poštenjĕ i oĉo.

Mihály gazda: Nĕ trbĕ v-ĉãglost spadnoti! Vse se na dobro obrnĕ! Z-zaprãvlajôči sinôv dobri i verni sinôvje i môški bodejo.

XI. Pokàz.

Gyuri: (Notri stôpi.) Servus, Jani! Bôg te je prinesao... Kak si kaj?

Jani: Zahvãľim, kak-tak... Ešĉe živĕš? Ni glãsa sem nĕ ĉŭo od tebe, od onoga hípa mao, kak si vô skoĉo tam od stola.

Gyuri: Živĕm. Prvĕše živľenje sem povrgao i nôvi žĭtek živĕm. Ese hodĭmo vu drŭštva hižo (hižo kãže.) Eto je. Miška je predsedník,

vsáki mladénec vu vési se k-coj drží. Samo Pali nê.

Jani: Blážení ste! Ali jas kama naj hodim? Jas! Te razbojnik, te nezahválen dečko, te vmorec! Što si stáne z-menom v-guč?

Vsi: Jas tūdi! ... jas tūdi ...

Miška: (Gori stáne, naprê stôpi) Poslūhšaj ese, Jani! Mí te z-radost-jôv med sêbe vzememo, med nás boš hodo, z-nami boš sí zgučávac, tūvárišivao, mí nikoga nezavržemo!

Jani: Znam! ... Ali da sem jas po eti toga nê vrêden, ka bi mené med sêbe vzéli! Razgrđim célo mladézen!

Miška: Nê je tó tak, Jani! Nê je tó fontošno, ka si včino, nego tó, ka po etom ka ščês činiti? Jeli dobro, ali hūdo?

Jani: Jas odúrjavam to hūdo, náj bô kakšté málo! Neščem njemi sluga bidti.

Mihály gazda: Tvoje mesto je tak eti! Jas sem tūdi, kak famílie oča, po svêti drkao! I mené je tūdi preobrnó te dober Bôg! Tí si hūdo mislo, ali Bôg je tó na dobro obrno. Dájmo njemi hválo, ka nas je pri prepasti brêgi zastavo i nê nam je dopústo se v-njô vtoniti!

Vsi z-ednim grlom: Tak je!...

XII. Pokáz.

Pali: (Nazâ príde k-Jani-i) Servus, Jani! Da te že dugo iščem!

Jani: Servus, Pali! Gde si hodo, Pali? Nazâ sí prišao z-čupore?

Pali: Niti sem esče nê odišao. Sam nemaš vôle idti, po tébe sem prišao, či bi z-menom držao ...

Jani: Od toga je guč, ka naj jas tūdi tū ostánem. Dečki me zovéjo. I jas velko volo mam k-coj, — či tak, ka mi dovolite?

Dečki: [Ti ovi.] Srdcá vsi!

Miška: Esče tebé tūdi notri vzememo, Pali, samo ostani tí tūdi eti!

Móži: Naj Pali thū ostáne! Tó jas právim, jako čhedno včinite!

VIII. Pokáz.

Čóri: Jaj, roké vam küšnem, mí bi thūdi thū radi ostali!

Miška: Tí Čóri, jeli je gotov lèv?

Móri: Gotov je! Gošpon birôv so náj tūdi pohvalili, tak je lepô vónamázani.

Miška: Takšega dela prinás več nega, ali mí bi vama záto dáli delo. Jeli znáta dobro igrati?

Čóri: Ka bi nebi znali! Po koncertaj smo tūdi hodili okôli.

Miška: No, no, nelažta pá! Od toga je rěč, či poznate kóte?

Móri: Ka bi nebi poznala! Vu temnici naj je eden kapelmeister návčo. Delati smo se tūdi včili.

Mihaly gazda: Tak se mi vídi, ka so vama té počitnice jako prav spadnole!

Miška: Esi pazta! Eti v-drúžtvi ta vidva včila dečke igrati. Bando nastávimo.

Mihaly gazda: V-prôstom vrêmeni pa primeni bodeta delala. Potom vsakše mázanje, ka bode vu vési, vidva dobíta!

Čóri: Jaj, da de dobro! Nê zaman, ka se mi je nicô od praséta senjalo, da naj je velka čest doség-nola! ...

Miška: Idta vó na dvorišče, tam si od dalšnjega pogučimo. [Giganji odhajajo.]

XIV. Pokáz.

Pišta: Ostani ti tüdi, Pali! Neboj vöväztje vu cëloj vési. Vsaki mladénc ese vlečé, samo bi ti šô za erdčim evangeliumom . . . Probaj kamčibár eto tüdi! Či se ti nede vidlo, lahko tü povržeš vse.

Pali: [Zadržavajôči se] No, nemàram! . . . Probao bom! Naj neprávite od méne, ka sem toga dob-roga neprijátel.

Dečki: Živio! Bravo!

Miška: Dečki! Pristájalo bi se tó prav posvetiti. Napravmo si v-soboto večér edno málo lübézni gostšénjé. Prídejo tüdi roditelje, pozovémo siromaške hiže stančare tüdi!

Mihaly gazda: Jas dam birko.

Dečki: Živio!

Gyuri: [Vô na dveri pravi] Andráš bá!

XV. Pokáz.

Andraš bá: Tü sem! [Na pamet vzeme Jania] Nini! Jani, moj sin! Kak si?

Jani: Jas sem Andráša brat! Kak ste pa ví? Jeli ešče itak radi pijéte? Jeli so ešče itak betežni Erži nénika?

Andraš bá: Hvála Bôgi, ešče se nikak držim od tistoga mao, kak sem pítvino tápovrgao. Erži néna je tüdi nê betežna, pa hižo tüdi mam! [Zgovarjata si.]

Môži: Na večérji de meni tüdi tü slobodno bidti?

Mihaly gazda: Pa ešče kak! Lehto víno ščéte točiti?

Môži: Nê jas! Bôg me vari! Vodô bom točo. Jas bom noso vodô!

Dečki: Kak de fân! Živio!

Mihaly g.: Da pa mi z-masnim jêmo i vam je nê slobodno z-braskim jesti. Pa ví te soboto máte.

Môži: Tô jas nika nemàram. Jas že od dúgo lêt pâzim. Naše vadlûvanje nevčini takšega preminjavanja, kak eti vídim. Jas bi tüdi rad krščeník bio.

Mihaly gazda: Bôg vam pomàgaj, Môži báči. [K-dečkom] Dečki! Jas bom z-Môžiom k-gospon dúhovniki šo. [k-Andraš bá-i] Vi pa hodte po birko, naj vütro do večara vse krédi bode. Takši paprikáš nam napravte, ka si vsê desét prstôv spolîžemo ponjem.

Andraš bá: Tô bode.

Mihaly gazda: Hodte, dečki, spre-vodmo vsi Môži brato.

Miška: Dečki! Prvle ešče, kak bi odišli, spopêvajmo našo pôtnico. (Vô na dveri skriči) Čóri, Móri! ese nesta gosli.

XVI. Pokáz.

(Čóri i Móri z-goslami prihájata.)

Čóri: Prosim, naj zapovêjo! Štero nôto va igrala?

Miška: Nê nôto ščémo zdaj, ne-go igrajte za nami našo pôtnico.

(Dečki začnejo „Bratje, zàvez-ka zàstava“ pôtnico i med potjôv 1 versuš popêvajo — za njimi, cigánji pa z-goslami sprevažajo.)

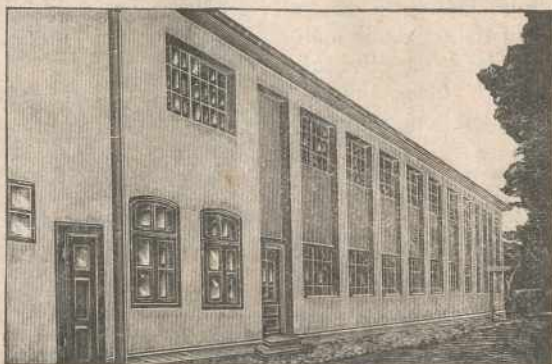
Zagrnjalo se doj püsti.

KONEC.

GUSTAV DITTRICH

STAVBENO IN GAL. KLEPARSTVO IN KOTLARSTVO
MURSKA SOBOTA ALEKSANDROVA 23.

(poleg stáre apoteke v dvorišči)

Nova delavnica

Naznámam cenj. odjemálce, da se márcu 1937. odselim v mojo lástno hišo
poleg stáre apoteke v novo delavnico
in prosím, da me obiščete.

Prevzemem vse v mojo stroko
spádajoča dela

vse popravila
vse stávbena dela
vse galenterijska dela

kakor:

žlebe
strelovode
bakrene kotle
bakrene izdelke
trijere za grahor
emaliranje biciklov
poniklanje
toplodare
itd. itd.

ZNIŽANE? CENE !!

Pravilno montíran toplodár

Mati zemla.

Kanikula je že poher jávala. Akácije prášnatno listje je túhi vótrič stépo. Od dóla zelénoga i z búkvami pokritoga brgá, tam nê daleč od vési, je frišek lúft vlêko.

Vés je tiha bíla, kak je tó že za vrémena polskoga dela, gda je máli i velki, stári i mládi na njívi, ali na trávniki. Orjéjo, ótavo kosijo. Ouzdaleč se čúje, kak múvi mlatilni mašin.

Na srédi vési se je na preci velkom fundúši razprestérala Ž-ova zídana híža, z béliami stenámi i redéčov ciglenov strehov. Tak je kázala med dróvníčkimi, slámov pokritimi hížicami, kakpa kokvača med piščenci. Okóli njê i v njê je túdi tihoča vládala, či vglíh so se trijê zdržávali v njénoj verandi. Ánica ta mláda sneha, štera je varaška deklina bíla i zdaj je z níkšimi béliami ščipkami bíla zaposlena. Na vesélje stvorjena, prílična mláda ženska, ali zdaj je bojazno poglédnola včasí okóli i tak, da bi včasí v joč začnola.

Njéna svekrva je na trnáci sedéla v čarnom gvantí z vkúperstísnjenimi víustami. Vse je trda, na borbo gotova bíla, kak je na svojega edínoga sina glédala, na onoga, kí njej je z šesti ostao. Štefan je cigarettin kadio, malo gizdávo je stao pred máterjov. Slameni klobúk si je na enkráj popravo, kak je tó od tájnika vido. Mati ga je samo včasí poglédnola óstro, ali on se je nê vípo na njô zglednoti, samo je gučo i gučo :

„Jas sem se že odločo, záto je kvár za vsako rêč. Odam grünt ! Odam ga ! Tú v vési me níšče nepošťuje. Či me túdi pozovéjo školnikovi, ali tájnikovi, znam, da mi za hrbtom právjijo — te páver ! Oča njemi je bogástvo spravó

i zdaj bi rad gospodstvo špilo. Gotovo se tak norčárijo. Pa či si zmíslim, da nemeško písmo mámo... ali ka je tó, či mi je oča i stári oča zemlô frêko, jas sem njim túdi páver, če vglíh šóle mam. Tákši kódišje naj mené ne glédajo dol. Idemo v váraš, že sem pogódo hížo. Jas bom šefto, či z drúgim nê, z živínov. Gospoda mo i níšče se nam ne bode smehao za hrbtom. Ánici de túdi lepše tam — jeli moj golob ?

Ánica je prestrašeno poglédnola na svekrvo i odgovorila je : „Za mojo volo nam je nê potrebno v váraš idti, Štefan ! Či bi jas nê líbila vési, ne bi želéla vó z váraša, ne bi postála tvoja žena. Jas se sploh dobro čútím tú.“

„Tó samo tak právíš zdaj — zavrnó jo je on — ali v sréc pa želêš nazáj v váraš.“

„Ne želem ! Meni je vse lépo eti, ográček, korine, polje . . . pa neščem več býti, kak sem. Pa znam, da si tí samo tó domíšlúješ, da nás dolglédajo . . . i znáš, jas tak líbím zemlô !“

„Lúbíš zemlô ? ! — smehao se njej je na ves glás mož — ka tí znáš, ka je zemla ? Či bi mi mati pravli tó, kí so se tú naródlili i gori zrasli, tú so delali vedno ž njov i na njê živeli, . . .“

„... i tú bodo mrli, povej k-cuj“ — pregovorí mati. Tíhi je búo njéni glás, ali itak je stróso toga krepkoga človeka.

„Kak tó, Ví tú ščéte ostáti, mama ?“

„Tú !“

„Te túdi, či midvá odídeva ?“

„Te túdi !“

Štefana obráz je vse nadúhti postano od čemerôv, štere je v sêbe stisno.

„Pa gde te se držali? Znáte, da je nê samo grünt, nego tûdi hiža na mojem imêni i jas vse odam. Gde te pa té?“

„Tam, v tistoj slámnatnoj kući“, bio je odgovor. Na konci vési je bila edna mála hiža pôleg žalárski hiž, blúzi njív, njéna deklinska herbija. Nigda so se tû držali i Štefan se je tû narôdo. Ese se je ščela mati potégnoti. Zdaj je nišče nê v njej. V jesén so návado meli kukorco v njô zvoziti i tû jo olúpati.

Štefan se je razčémero:

„Pa tákšo sramoto mi vendar ne bodete napravili, da bi v tisto hûto šli? Ka bi pa lûdjé pravili?! Ali bi mogôči bilí to včiniti z menom?“

Ta mati je z blêdim obrázom, ali z blisketajočim, ostrim poglêdom poglêonola vdiljek po svojem sinê:

„Či ti znaš tô včiniti, da zatajiš eto zemlô, štero sva midva z očom spravila, na štero je telko nájini znojov kápalo, té se jas tûdi znam od tébe odtrgnoti, pa znaš, ka drúgoga zvûn tébe nemam. Kak si tí tô misliš, ka jas, kí sem se eti narôdila, tû včila Bogá moliti, lúbiti... da bi jas v váraši mogla živeti?! Dosta sprotolejtov, i lêt sem vidla, stáro drêvo sem, moj sin i stáro drêvo se ne dá presaditi.

Tak mo živêla, kak te, gda smo ešče nê bilí bogáti, tak kak drúge stáre kmétske ženske. Sram bi te bilô jeli za toga volo, ali šajnálivo bi me nê. Pa je tô nê sramota, Pišta, jas sem ponosna na tô, da smo pávri, če tûdi nemeško písmo mámo. Lêpo je kmeti bidti i pónos, či má povôli zemlé pod nogámi. Več je tô, kakpa v váraši

gospodstvo špilati... dühovnik so tûdi pravli...“

„Dühovnik!“ — migno je Štefan z rokov, — „meni zopston gučí štoj stê. Ešče dnes de gotova pogodba. Že mam kúpca, odam vse.“ Z tem se je doli po stubaj vzeo.

Mati ga je glêdala pár minôt, potem se je pá ona tûdi na pôt vzêla: „Potem pa jas idem tûdi v svojo kučo, ne ostánem tû niti edno minôto več.“

Anica je obvûpno kríčala:

„Mama, ostante, Pišta ne vê, ka dela!“

Štefan je tûdi stano, gda je mati kre njega tá šla. Rad bi jo préjo za rokô i nazáj držo, ali gízlost njegova je zadržála rokô njegovo.

„Naj idejo... Jas neščem lagvo, či pa ne poslúšajo na méne?... Ánica, jas zdaj idem k tájniki i napraviva pogodbo i za pár tjednov ideva od téc.“

Ánica se je jôkala glasno: „Oh kakši je te Pišta, ne poslúša na nikoga... I nevolna mama, tak idejo od téc, kak kakša kôdiškinja prêk po vési.

Štefan je ešče ednôk nazáj poglêdno, potem se je paščo na občinski urad. Naprê se je radûvo tistoj minôti, gda vôpovê pred tájnikom, da odá grünt i té de ga čüdüvajôč, nerazmeto glêdo.

Že je blúzi občinske hiže būo, gda je te máli hlápec, Janči, sapo lovéc pribêžo za njim. Prestrašeni i znojnatni njemi je būo obráz.

Štefan ga ostro píta: „Pa si tam povrgo konje?!“

„Vince je pri njimi.“

„Na právoga si je zavûpo — stári je, pa je betežen...“

„Pázi itak na njé...“

„Pázi? Što pa te orjé?“

„Rávno tô je tisto, gospod, da že samo edno brázdo mam orati,

ali kak šté pritiskávam, plüg nešče več prijéti zemlô ... Vince je tam páso, pa mi právi, da gazdo zové zemla ... Prej je včasí tak, da se zemla ne dá od drúgoga zorati, samo od gazdo ... Pa je prej mogoče, da je kinč v njê ... zlát!“

Štefan se je na ves glás smehao, erkavši: „Comprnija! Pávěrska pamet!“ Ali Janči je nê popústo: „Istina je bogme tó, samo edna brázda jeste, hitro bomo vdilje po njê ...“

„No, hodi tak, tí hérešen, naj vidimo!“ — pravo je Štefan i šó je na njivo. Štefan je dobro pozno cêli grünt, či je vglíh nê delo na njem. V ednom falati je būo te grünt, pétdesét plügov dobre, rodne zemlé je bilô tó. Lêpe pêneze dobí za njega, mislo si je. Ali kak je vse dale šó vdilje po trávniki k njívi, nikaj ga je préjalo za srce. Vseposvédi so delali lúdjé — oráli so, kosili itd. Nevej, kak, ali pozábo je, ka se je domá zgôdilo i veséli je gráto, gda je veséle obráze delajôči lúdi vido.

Lúdjé z kosôv, ali z motikov v ednoj rôki, so se njemi poklánjali i vse tó njemi je dobro spadnôlo. Zdaj si je nê mislo na tó, kak med gospodov, ka se norčárijó žnjega, če túdi s svojov gospodskov oblêkov i bêlimi rokámi se je nê paso med njé.

Gda je pri plügi stano, se je malo vóvtégno i za krepkoga se je čúto. „No, stári, ka je tú? Právide da kinč, že bomo vidli“ — pravo je dobre vôle Vinciji.

Stári je v enkrát glédo, malo hamišno i pravo je: Gazdo želé zemla ... kinč je v njê.“

Štefan se je zasmeho i préjo je za priloče plügove. Konji so gori zdignoli glavé, plüg je šúrko brázdo rezo, rája zemla se je na mále grúde razsipávala i té so nikšo čúдно, dobro sago odihávalé prôti Štefaní. On se njim je radúvo, bole, kak pa či bi zlát bíla vsaka grúda. Zlát je mrtev kinč, te grúde pa živéjo, dihajo, potihoma si razgovárjajo ž njim. Gda je opravo delo, je že večér gráto. Polodelci so že domô odišli, samo on je būo tam. Máli brešček je būo, gde je stano, okoli pár topol, tak, da bi pri ednom velikom oltári stao, na šterom so velikanske svêče i obri prestérájôče se temnosti edna svekla zvezda začne svétiti. Štefán, či ga máli béroš nebi čúduvajôč glédo, bi si skleno roké i na glás bi molo. Zdaj si pa samo globoko zdehne i misli si na svojo mater i rad bi pogladio njéno sêro glavô i tú vônê vsako grúdo, ali mesto toga je zdaj z dlánov spoko po šinjeki malo konje i pravo je Jančiji: „Paščiva se domô, ár so konji mokri ... vútro bom jas túdi z tebov šó ... potom toga jas túdi ščém delati na grúnti.“

V sebi je pa šepetao: „Kinč je v zemli, bogme je istina tó.“

Posl. JUVENTUS.

Narôčite si „Düševni List“ !!

Svetovno znáni šivalni mašini
„VESTA“!

Kr. PRODAJA SMODNIKA
IN VSE VRSTE PATRONI
IN ŠPRIJ. TUDI RUDAR-
SKI SMODNIK (PRÁJ) ZA
RAZSTRELIVA.

Šteri lovec šče dobro trufiti,
More práj, šprij i „Sokol“ patrone pri Hekliči kúpiti.

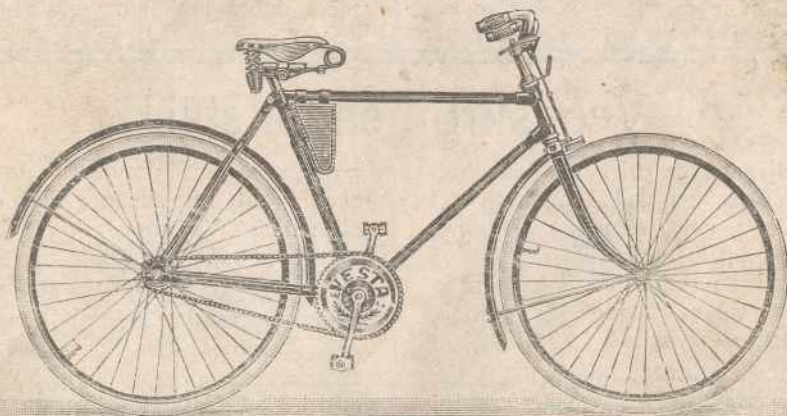
Garantirane nájbolše TŮRSKE, ŠVÉDSKE in
MURA kose in tirolski kamli.

L. pravi

Kmetijsko orodje, barve, firnis, vsefelé laki, kühinska posoda
emajlerana in iz aluminijuma, za mašiniste nájbogši mašinski in
cilindrski oli, *in najdalejša veletrgovina z železnino*

in majereri Rohrer
HEKLIČ ŠTEFAN-A V MURSKI SOBOTI

Solidna postrežba!

Niske cene!

Nájbolši biciklini se v toj trgovini dobijo.

Originalni „VESTA“ in „MURA“ biciklini so nájbolši.

Velika záloga Traverz

Nájbogša Belgiska glažojna.

Edno-drúgo, pa kaj tak...

Pokojni avstrijski casar Franc Jožef je že v tistem časi, gda je svetovna bojna vovdarila, bio omienjene pámeti i niti to ne znao, što so njégovi zavezniki. Ednok njemi raportera njegov pomočnik: „Vaše Veličanstvo, Francozi so zbili Nemce pri Verduni!“ „Tak njim trbej — je odgovoro Franc Jožef, koga je ešče gvúšno peklo tisto, ka so ga ednok Nemci narezali pri Kōnigrätzi.

Zdajšnji podkrao Abesinije, na koga je Duce zavúpao to vážno mesto, je bio ščista prosti človik. Odlikovao se je posebno v taljansko-tripoliskoj bojni kak „krotilec“ divjih i bojevitih afrikančev, štere je znao na sebe pridobiti. Tem divjim afrikancom, ki so samo z opasáčom bili ođeti, v šterom je bio handžár, nož i drúgo morilno orožje, — je raztálao pár vagonov spodnji hláč — teda brez žnjore. Afrikanci, radúvajoč modernizácii, so hlače z rokami držeč nositi mogli, medtem pa so se vsegaveč biti túdi ne mogli.

Právijo, ka je pri Sv. Jeleni bio nigda sveta eden plivánoš, ki je lúdi vračo od blúzi i daleč k šenki. Edino vrástvo je meo nikši purgo, šteroga je betežnikom notridávao v vékšoj ali ménšoj dozi, pač primer-no stopnji betega. Vsi tisti, ki so vékšo dozo purgoja dobili, so farof včasi mogli zapústiti i se podati proti domi, kama so návadno zavolo neprestánoga odkapčúvanja i zakapčúvanja prišli precej kesno. Pri tom plivánoši si je pa pomoč iskao túdi žakucar, ki je mogao dobiti „vékšo dozo“. Te žakucar je pa prišao na originálno misec: spodnji tao neimenováne obleke si je kar prek rame vrgao, ka si prišpara neprestano odkapčúvanje i zakapčúvanje!

V Nemčiji dosta kmetov ete napis má na svoji štalaj: Wenn Klee und Gras so wächst, wie Neid u. Hass, dann kommen Pferde und Rinder gut durch den Winter! Ali: Či de detelca i tráva tak rásla, kak nevoščénost i odúrnost, te konji i mára dobra prek zime gráta!

Titan.

Več skrbí sadjárstvi!

Sadjárstvo se pri nas v splošnom ne računa za kakši važnejši del kmetijstva, nego samo za nekši pristranski „priveseč“. Ne smemo pa pozábiti, ka sadjárstvo ima za našo držávo velki gospodárski pomen, vej letno izvážamo 2000—3000 vagonov v drúge držáve! Poleg toga pa imá sadjárstvo velki vzgojni i estetični pomen. Ali je lepšega kaj v Božoj narávi, kak pa občúdo-vati višnje, črešnje, marule, jablani

i drúgo sádno drevje v polnom cvetji, štere kak snehe v šlári okinčane dičijo Vsemogočnoga! Ali se oko popotnika ne radúje nad belimi cestami, štere so zasajene z lejpim obcestnim sádnim drevjem! Ali vzoren sadovnják ne svedoči zadosta, ka pri tistoj hiši kraljuje mir i bláženstvo i ka je tam práva harmonija! Japonci se po veri budhizma, gda crešnje cvetėjo, v sadov-njéke postavlene šatore odselijo i

tam obhájajoč svoje svétke dičijo-
jo Bogá!

Pogljéjmo zdaj zdravstveni pomen
sádja samoga. Večina znánstvenikov
zdravnikov je prišlo do zaključka,
ka v človeškej hráni more biti $\frac{4}{5}$
sádja i zelenjave i $\frac{1}{5}$ mesá, ár sádje
vsebuje nájveč „C“ vitaminov. Če
deca uživajo malo sádja, se je pri-
me angleška bolezen rahitis i
skrobut.

Ugodne klimatične, tálne i gospo-
dárske razmere so prav dobre za
naše kráje, ka lahko imamo dobre
sadoxnjáke i to túdi tembole, ka je
padavin letno nad 700 mm. Naše
črešnje goričke so n. pr. 10—14
dni prle zrele, kak pa gdekoli v
Sloveniji. V pesečni, kameni legaj
vzgájajmo bole koščičasto sádje i
orehe, v drúgi legaj pa pečkasto.

Pred vsem pa spoznajmo vse
škodlivce i obrambo proti njim.

Nájvékši škodlivci sádnoga drev-
ja so :

1. Kapar San Jose ;
2. Cvetožer, ki 80—90% cvetja
vniči ;
3. Jabolčni zavijač (črvivost) 20
do 30% sádja vniči ;
4. Fuzikladij ali škrlup 80-90%
sádja onemogoči za trgovino ;
5. zelene i krvave uši ;
6. smolika ali gumoza pri košči-
častom sádjí ;
7. kodravost listja na slivaj i
breskvaj.

Preprávanje teh škodlivcev je
dvojno : biološki i tehnični način.
Naráva sama túdi skrbi za preprá-
vanje ništerni škodlivcev. N. pr.
ličinka margetice živé samo od ze-
lénih uši, znána mála ovsa apheli-
usus živé od krvávi uši, škvorci,
srakoper i kukavica vniči mnogo
gosanic, pednjára, prstaničárja, mol-
ja itd.

Ka se pa tiče tehniškoga zatírá-
vanja, je nájvažnejše zimsko i spro-
tolejšnje škroplenje, s šterim vniči-
mo fuzikladij, črvivost, kodravost i
s tála cvetožera. **Vsáko škroplenje
more biti pravočasno izvršeno !**

Zimsko škroplenje izvršimo na
konci zime **pred začétkom vege-
tácie** z rálnimi vrstami karbolíneja
(arborin, dendrin, neodendrin, bilo-
bran itd.), štere reči so pa dráge.
Namesto toga nemci že pár let
uspešno opráviyo zimsko škroplenje
z domá napravleno **Theobaldovo
brozgo**, štera je fál.

Theobaldova brozga štera je bila
preizkušena na državnom biološkom
zavodi v Berlíní, se etak dela :

V ednoj kadi, štera drži 100 l,
raztopimo 5 kg kalijove soli (túdi
kuhinska sol je dobra) v 40 l vode.
Zdaj pa v drúgoy posodi razmeša-
mo 20—30 kg. pogašenoga vapna
na 40 l vode, (bogše je pa 10—15
kg živoga vapna pogasiti, ka de
friško). Zdaj to vapneno mleko vli-
jemo v kad, gde je raztoplena sol
i dobro pomešamo. K toj mešanci
vlijemo 10 l vode, v štero smo
dodáli $\frac{1}{2}$ kg vodenoga stekla
(Wasserglas), ki se dobi v drogeri-
ji. S to mešanico potem poškropi-
mo drevje pred začétkom vegetácie.

Drúgo škroplenje, od šteroga
je odvisno $\frac{2}{3}$ uspeha proti fuzikla-
diji, opráviyo z 1% bordoško
brózgo (galic + vapno) pred cvet-
jem, gda so cvetni listi ešče ne po-
polnoma odpreti.

Trétje škroplenje opráviyo po
cvetji s $\frac{3}{4}$ % bordoško brozgo +
15—20 dkg urania zelenila na 100
l, štero uniči zavijača — črva. (To
škroplenje se lahko oprávi z 2-3%
žvepleno-apneno (kalifornijsko) broz-
go, samo ka namesto urania zelenila
moremo djáti Aresin.

Četrto škroplenje je takše kak tretje, samo ka tū več ne bomo devali arzenijove preparate (aresin, urania zelenilo). Škropimo te, gda ja plod doségno skoro orchovo debelost.

Kodravost listja na breskvaj i slivaj odprávimó s 20% bordoško brozgo, škropleno na konci zime.

Smoliko ali gumozo povzroča neréd v hranilnih snovi i nepravilna asimilacija (ceranje drevesa). Mogoče je v zemli premalo vapna, kalija, fosfora ali obilno dušika. Tū more pač sadjār dobro poznati zákon minimuma.

Prijátel — sadjār! Tū sem ti povedao samo v „orehovoju lupini“ par nasvetov za Tvoj napredek. Ne

misli pa, ka siž že popolen; sadjarstvo je preveč obšírno znánstvo i do popolnosti ne Ti, ne jaz, pa niti strokovnjak ne more priti! Glédaj pa, ka tūdi Ti ne zaostáneš! Ne radūj se samo te, gda za pár krbíláč sádja telko dobiš kak za tele, nego poglobi se i išči radost i veselje tūdi v tej modri skrivnostaj Vsemogočnoga! Svet te vára, v prijátelaj se vkaníš, po slaboj družbi te gláva boli: kama naj ideš? Pojdi v milo narávo — v lep sadovnják s šumečimi pčelami! Té te z radostjov primle v svoje náročje i boš žalosten telko menje, ali vesel telko več!

Kelko trgovskih hajovov májo držáve:

Držáva	Štev. hajovov	Tonáža
Vel. Britanija	10233	21819687
USA (Amerika)	3845	13357799
Japonska	2019	4258159
Norveška	1970	4070920
Nemčija	2084	3901274
Francuska	1628	3512219
Holandija	1413	2765547
Švedija	1356	1627588
Italija	1278	3149807
Grčka	577	1676000
Španija	865	1232456
Danska	726	1034000
Finska	393	447000
Rusija	383	600835
Belgija	212	456207
Jugoslavija	179	347201
Poljska	39	65609

Kelko tobáka izvážajo v druge držáve:

Grčka	— — —	263,000 q	Madjarska	— — —	121,295 q
Bolgarska	— — —	204,920 q	Jugoslavija	— — —	58,154 q
Turčija	— — —	288,442 p	Italija	— — —	35,900 q

KJE BOSTE DOBILI dobre in najbolj poceni ure, zlatnine in srebrnino, samo edino v strokovno specialni trgovini.

Vsaka ura izprobana, izregulirana pod pismeno garancijo 3 od 2—10 let!!

Ure že od Din 30—

Velika izbira švicarskih prec znih anker ur, fabriški izprobani do 20 let garancije, že od Din 250.— zmeraj v zalogi

SCHAFFHAUSEN

OMEGA

DOXA

CIMA

Din 150—

od Din 38— od Din 45—
Ročne ure Din 80— mali brez bud. 30 Din.

Veliki amerianski radium repeter veke 180—

Zidnih ura, kuhinskih, kancelarskih in stolne ure, zlatih, srebrnih, cina srebrnih in kristalnih daril **zmeraj velika zaloga.**

Popolna zal. vsakovrstnih očal (dajem tudi po recepti.)

Popravila izvršujem strokovno, poceni poroti **DVE LETNI GARANCIJI.**

Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar
in optik

MURSKA SOBOTA
KOLODVORSKA UL. 1.

Poslušite

gospod i gospá, očka i mamica, mlado-ženec pa sneha, — ka je nôvoga? — da Beltinski KLEPEC trgovino v SOBOTI na Aleksandrovi cesti má.

Ár pa vsi tak právijo, da Klepec dobro blágo po niski ceni dá, pa idemo túdi mi tá.

Zato Vam pa právim túdi jas, da dobíte pri njem lepe nove kamgarne i vso manofakturo, klobuke, kape, košare i túdi drúgo blago, prepričajte se záto pri:

VINKO KLEPEC
MURSKA SOBOTA.

Skladišče lédra i gornji delov čevlov (Oberteilov)!!

KRONIKA EDNOGA LETA

1935. okt. 1. — 1936. sept. 30.

Ár pretečenost je vučitelica vez-dášnjosti ino fundament prišestnosti, zató prvle kak bi dolizáprli knigo ednoga leta, ešče ednôk preglednimo ône fontošnéše dogodtke, štere za toga volo ese zamerkamo.

Prekmurska šinjorija. Leta 1935 se je vu cêloj šinjoriji narô-dilo 305 decé; mrlô je 339 osêb; zdalô se 128 párov; konfirmiralo se 378 dečkov i deklíc; vu našo cêrkev je prestopilo 13 osêb, z naše cêrkeve sta vôstopili 2 osebi.

Žensko društvo jeste v Bodonci, v Lendavi, na Hodoši, v Morávci, v M. Soboti i v Puconci; túdi se nastávla v kríževskoj fari.

Cerkveni pevski khoruš jeste v Apači, Bodonci, Gor. Slaveči, na Hodoši, v Morávci, M. Soboti i Puconci.

Šolstvo. Vu srêdnje šolê je ho-dilo 104 dečkov i deklíc, vu národne šolê pa 3103 dečkov i deklíc.

Oblêtnice-jubileumi. Hodoška fara dec. 19-ga je svetila svojega lûdnoga dûhovnoga pastêra, Heiner Gézo pêtđvajseto lêtlico. — Zagrebško evang. žensko društvo 50. lêtlico svojega obstoja. — Sekič, Buljkes (Báčka) fare 150 lêtlico svojega obstoja. — Jun. 29-ga je bila 350 lêtlica smrti Primož Tru-bara, slovenskoga reformatora.

Nôvi delavci. Vu Bački nôvi šinjor so Scherer Peter dûhovnik vu Feketiči. — Vu Legradi nôvi dûhovnik so Šiška Andráš. — Ml. Darvaš Aladár kaplán so položili ekzâmen za dûhovnika. — V Len-davskoj fari so nôvi pêneznik Kûhar Števan, v Domanjševskoj pa

Časar Franc. — V Bodonci nôvi vučitel Kûčan Kalman. — Ballek Štefan z Betlehema so na filadelfijskoj lutheranskoj thelogiji dol.đjáli dûhovniški ekzâmen. — Na Gor. Slaveči Fartek Franc inšpektor je odstôpo.

Doktor theologije. Celjski naš dûhovnik, May Gerhard, so od Heidelbergškoga vsevučilišča z častnim doktorátom obdarûvani.

Správišča Gustáv Adolfa društva. V Nemčiji od aug. 29. do sept. 1-ga je bilo v Kasseli. — V Jugoslaviji sept. 19. i 20-ga v Osijeku. Apačka raztorjenost je tú do-bila trôšta dár 5500 Din; Lendavska mála fara pa 3000 Din pod-pore. — V Prêkmurji sept. 7-ga v M. Soboti. Eto prekmursko filialno društvo je melo notrijemánja 12,231.5 Din. Podporo so dobili: Apače 1800 Din, Lendava 900 Din, Domanjševci 400 Din, Gor. Slaveči i Selo 200—200 Din, Diakonís Dom v Novom Vrbasi 100 Din. Goriostánjena šuma pa jugoslovan-skomi glávnomi društvi.

Poglobítev verskoga žítka. Selo i okolica nakani nastaviti nôvo samostojno faro. Zatô se že skôz ednoga leta mesečno enkrát drži Boža slûžba vu Seli ino rávno tú je kûpleno zemlišče za fárne hrambe. — V Andrêci od nov. do apr. jeste mesečno enkrát Boža slûžba. — Vu Kríževskoj cêrkvi je lepô renovíran oltár i tó z samovolni dárov. — V Morávci je cêla cêrkev vözmálana na stroški 4000 Din.

Mrtelnost. Nov. 18-ga je mrô Kettenbach Jakab zemunski šinjor-

dühovnik, star 48 lät. — Naši časopisov veren prijätel, Šoštaréc Ferenc dühovnik v Subotici so enzaovim dvä drágiva mrtveca meli. Zgüřbili so svojo lübléno tüväřišico Margitko i svojega dobrega brata Jánöša. — Januára 10-ga k svojim očákom se je povrnöla Kováts Iréna,

teštantske misije goridržijo 1500 narodni šol, 500 višiši šol i 200 špitalov. — Li v Rusiji krvavi prevedno tudi proteštantizem. Blúzi z 300 evang. dúhovnikov ji že komaj 10 jeste vu službi; ovi so navékeš spomorjeni; ali gečijo v kmični temnicaj, ztála so pa prisiljeni bili ostaviti držávo.

Olympijske borbe v Berlini so se dokončale z prevelikov zmágov dvé zmožni proteštantski držav, Nemčije i U. S. A.

Naša država. Stojadinovičovavláda hiti politične i vérvstinske težkoče olejšávati, vrédspraviti. Arnautovič poslanec je v parlamentu strelao na ministrskega predsédnika, dônok k sreči so šúši nikoga ne zadeli. Po dúgom je rešeno pitanje kmečki dugov. Razmera naše cérkve k držávi je vu tom leti tudi nezméšana bila. K reformovanoj (kalvinskoj) cérkvi nas prikapči bratinski čút; srbska pravoslávna cérkev je z návékšov potrplivostjov i dobrov volov do naše cérkve.

Vrémèna hód. Jesén vu začétki lépa, sledi vlažna bila. Zíma je jáko míla bila, malo snegá, malo mraza je bilo prinás, tém več pa v Ameriki. Sprotolétje se je rano notripoklonilo z bliskanjem, grmlancov, z plohov, ali tudi z prijétnim cvetjóm. Dônok je pa čélo sprotolétje preveč deždževno bilo. Leto je né preveč vróče i navékeš súho bilo.

Pôv. Krme je povôli bilo. Strmeno silje je bole s slamov, kak zrnjom pláčalo. Jesénski pôv je navékeš dober bio. Slív obilno, jabolk malo i nezdravi. Goríc župe je dosta ménje bilo, kak prvéše leto.

Svetovne zgodbe. Vérvstinska težkoča, politična negvúšnost dale trpi na celóm svetí. Tréšlika obožúvanja se vedno pozdigáva pri

vsê národaj; záto so srcá z kmičnimi namírovnostami napunjena. — Austrija se je zmirila z Nemčijov; zrendelúvala je vojaško obveznost; gíbanje za restauracijo Habsburžanov je vedno močnéše. — Nemčija je zasedla z vojskov neutralni kraj kre Rajne, povišala je vojaško službo na dvé leti, nazáj želé po bojni zgúblene kolonije, general Göring je imenováni za vérvstinskoga diktátora. — Francija záča gúbiti svojo vodilno móč, štero je méla po dokončanjí svetovne bojne. Domáča politična linija se je zelo na lévo obrnóla. Po Lavalovoj vládi je Sarraut postao ministerski predsédnik, za njim pa Blum. Pênez frank je pri svojoj vrédnosti s 30⁹/₁₀-mi poménšan. — Anglija je vu veliki skrbih bila za vofo Abesinije. Njéni krao Jurij V. je v starosti 70 let mrô; nôvi krao je Edvard VIII., ki v augustúši se vozo po Dalmaciji. — V Egiptomi je mrô krao Fuad v 86 l. starosti, njegov naslednik je Faruk. — Rusija má svoje znotránje borbe, tò svedoči, ka so postreljeni komunistični prváki. Zvóna pa Nemčija i Japán glédata próti njej. — Zedinjene držáve Roosevelt krepko vodi k bôgšoj prišestnosti. — Italija je obládavno bojno vodila próti Abesiniji. V sedmi mēsecaj v krvávi boja z premočjov modernoga orožja je Abesinijo podvrgla. Nemárala je sankcije, sklepe Zvéze národov, bojnske ládje Anglije na srédozemskom morji. Po toj srečnoj bojni je Italija dosta pridobila v mednárodnoj politiki. — V Špániji pri volitvaj je levica dobila večino. Sledi je vóvdánila grozna bojna med „vládnimi četami“ i „uporniki“. Zdá v etom rimokatolíškom orsági dúhovnike vmárajao, lépe cérkvi zežigájo, enovoga nesmíleno preprávljao, kak da bi od

Kristuša nikaj nê znali. — Grčija se je z ljudskim glasovanjem (plebiscitom) odločila za kraljevino, zato se krao Jurij II. vrno na prestol, šteri je stao prázen zdâ že 11 lêt. Bivši grški ministrski predsednik Venizelos je mrô. — Na Čehoslovaškom je Masaryk zavolo starosti dolidjao čest prezidenta. Njegov naslednik je Beneš, dotêšnji zvûnêšnji minister, pôstao. Nôvi vládni predsednik Hodža je sin evangeličar-skoga dûhovnika. — V Bolgáriji se gostokrá premenjavajo vlade. — Komunistični puč je bio v Braziliji, ali ponesrečo se. — Revolucija v Paragvaju rávnotak. — Rázločne elementárne katastrofe so večkrát bilé, pri šteri je dosta ljudi

zgûbilo svoj žitek, ali pa materialno vrêdnost.

Zdâ slobôd vzememo od ednoga leta, štero nam je bilo dostakrát dober prijáteo i na radostni cvetni potáj nás vodilo; dobročinitel i z vnôgim blagoslovom nás osipalo; lahko ešče večkrát je nam nej vôščilo tistoga maloga tilhoga blâženstva, štero je nam včasí — včasí kivalo. Slobôd vzememo z drágov rečjov apoštola: „Edno pa činim: z-oni, štera so odzajaj, se spozábim; štera so pa pred menom, za tistimi se flegûjem; k cíli se vgánjam za nâjem zgoránjega pozvánja Božega vu Kristuš Jezuši obečanoga“. (Fil. 3, 14.)

Cigánji.

Zvôn vési cigánji v-šatoraj stojijo,
 Snegá, deždža, mraza se ne bojijo;
 Z-zginjeni mrlin, z-koldüvanja živéjo,
 Kama nedêvajo, tam radi jemléjo,
 Té právde od nigda se verno držijo,
 Z-zafriganov jálnostjov lidí slepijo.
 Zamázani rojki okôli šatora
 Raščíjo, brečfíjo, kak bêsna rodbina. —
 Matere z-korbli od híž do híž hodijo,
 Môžje stáre kotle nosijo, tržijo. —
 Či njim neide trštvo, pri ôgnji küčijo,
 Reklájo, kašlájo i pajžle kadijo.
 Hrtasta harina njim je stvár králevska,
 Rúžna бага pa v-lampaj hrána nebeska.
 Ne brigajo se za útráshnje živlênje:
 „Devla se naj briga“, je njih govorênje.
 — Gda že nemro duže v-ednom kráji bidti,
 Brez pašuša znájo, — dale moro idti.
 Cigajnski žitek je navékše vêseli,
 Z-malim zadovolen i zato blájženi!

F. J.

Indiánska fabula od sprotolétja.

(Sevra i Jüga boj.)

Pri severni národaj, náimre pri odšibváka, ki v Severnoj Ameriki pri zgornje jezere bregaj živéjo, od tá odhájajóče zíme i prišestjá sprotolétja nasledüvájóčo fabulo držíjo.

Eden stári človek se je sam jedíni držao vu svojoj nevolnoj hütí, štera je na brégi kre edne z-ledom pokrite vodé stála. Zíma se je k-konci približávala, v-hütí bodóči ogen je že skoron spoj doj potúno i te starec je celó ostávléno glédao vó. Vlasjé so njemi sêri bílí, kotrige drgetale. Tak je živo tá od dnéva, do dnéva v samosti. Nê je čúo nika drúgo, kak šüméči i vdérjajóči vihé, šteri je z snega mehovjom posipávac krajíno.

Eden dén, gda je ogen že skoron celó vgasno i pri hütí dveraj sedo, je eden lépi mladénec postano pred hütov. Lépoga, punoga obráza, líce so njemi, kak róže erdéce bílé, zdrav, kak gedro; oči se iskriše, vüsta posmehávale. Na čeli z-cvétja spletenim véncom okínčani, vu rókí púšel rôžic držéči.

Starec, šteromi je pôleg pozvánja Sever bíló imé, njemi je pravo: „Sínek, radújem se, ka te znóva vídim. Hodí notrí i pripovídvaj mí, ka si vido i skúso vu túhínskí držávaj? Ostani na nóč pri meni i jas ti túdí povém, ka sem činio i ka znam véiniti?“

Mladénec, komi je Jüg bíló imé, je notrí šó v-hüto k-starci i po návadnom pozdrávlanjí je tam ostano na nóč, gda sta si nasledüvájóč zgovárjala med seboj.

Sever erčé: „Či jas z-mojov „sapov“ potpílnem, tekóče vodé stánejo, odrevenéjo i trde bodejo, kak kamen.“

Jüg: „Či jas záčam fudati, ràsti záča cvétje na poláj.“

Sever: „Či jas strósim syoje vlasé, snég pokrije zemlô. Či ščém, drevje spústi listje i moj píh je raznesé. Vodeni ftíči: divje rece, gosí, štrkóvje se z-vód v-daleč krajíne paščíjo. Stvaré se od mojega píha sposkríjejo i zemla obtrdne, líki čonta.“

Jüg: „Či moje vlasé strósim, toplo deždžóvje se vleje na zemlô, nárasje vó spotísnejo z-zemlé glavíče i črstvo glédajo, líki decé oči. Na mojo rěč se ftíči nazá povrnéjo. Na moje sapé hlád záčajo vodé tečti i gdešté hodim, se spévaje ftíc, včélic, máli žúževk i stvaričíc donénje čúje na poláj, logáj i berekaj.“

Sunce je gori zízlo i vugodna toplôca se je razlejála povséd. Sevra vüsta so obnémile. Pastoričice, strnábi, slavički, škvorjanci so záčali cvíčkati, žvrgoliti, spévati, pri hütí bodóči potok cüríti, travína i cvétje se razvíjati i prújéten díš je obhodo krajíno. Pri sunca sveklóči je lehko bole spogledno mladénec starca. I vido je, ka Peboáva, zíme ledeni obráz má. I z-óči so njemi čísté vodé tekle i z-povíšanjem sunca je vsebole ménši gratúvac. Okóli pol-dnéva se je že spoj raztôpo. Na hüte mesti je nê ostalo drúgo, samó na vogelišči eden z-kmíčno erdéčím rôbom zaopásani cvét. Toga cvéta imé je po indiánskom jeziki: miškodítad, pri nárasov znancaj pa: claytoniavirginika, i v severnoj Ameriki sprotolétja glasitel, kak pri nás íbojna.

Obládao je tak Jüg, ali si sprotolétje. Okóli Andrejovoga pá Sever, tó je tó zíma obláda i kralüvala bode, dokeč jo pá okóli Jôžefovoga Jüg spoj neobláda. F. J.

Anekdote, pripověsti.

Namero se je.

Eden vesníčků gospôd je vu vá-raši vu višišoj šoli se vučěcemi si-ně svojemi na světko poslaol nika malo kolin z-hlápcom. Kak notri vu hižo stôpi hlápec, zaglédne na omări stojěci pintešnji glaž napun-jeni z-těntov. Šklěč ga želno po-glejűje i erčě:

Mládi gospôd, jas bi si z-onoga rad ednôk gutno, či tak, ka bi slo-bodno bilô.

— Gutno bi si hodiča! — od-govori diák — vě je to těnta.

— Naj bode těnta, da bi samo ednôk mogao žnjě potěgnoti.

— No samo tak potěgni! Znam, ka več neboš meo vôle žnjega si gutnoti.

Dečko doj vzeme glaž i fěst po-těgne žnjega ednôk.

— Hjuuj! právi z-kisilim obrá-zom na krívo potěgnjenimi lampa-mi. Zakâ so mi, mládi gospôd ně tak povedali, ka je tó ně těnta, ne-go kalamáriš.

Čűden zálog.

Na vogrskom se je zgôdilo vu tůrkov ravnanja vrěmeni (1514 do 1686), gda je ešče te nájpozadnjěši vesníčků krámar (komin) sebe za plemenitoga gospôda dao titulálivati. ka je eden siromaški páver k-ed-nomi tákšemi plemenitomi krámari v-bôto prišao.

— Plemeniti gospôd! eden cent (100 kil) solí bi potrebűvao. Betež-na mi je krava, žnjôv bi jo dao lízati. I ešče na hižno potrebűšćino bi mi jo potrebűno bilô.

— Siromák magyár! kak vídim, si veliki siromák. Tam vídiš vu kôti ejnivi dvě grűdi, těvi rávno eden cent znesěta vô.

— Bogme sem veliki siromák, plemeniti gospon, záto ji jáko lepô prosim naj mi jo nedrűjjo trnok drágo.

— Dobro je, siromák páver. Dam ti jo za eden mărijáš.

— Hválím, dober gospôd, samo, ka zdâ nemam z-kém pláčati, naj mi jo na porgo dájô, po žětvi njim jo pošteno pláčam.

— No, dam ti jo tak tűdi, kapa či me znoriš, siromák páver, jas te niti ne poznám, nevém ti iměna, što si, ka si? — Ali znáš ka? Nesi si tã to edno grűdo, to ovo pa tű niháj v zálogi.

Tak je vćino. Páver je pô centa soli odnesao, to ovo polojno je pa tam nihao za cělo v zálogi.

Jeli bár, ka je tô čűden zálog bio? ... Ali páver je napovědano vrěmen prinesao solí cěno. Pošte-noga človeka rěč je gvűšen zálog. (Kontraktuš).

* * *

Před srěskim načelnikom, ně v-Soboti (?) Policáj gori spíše ednoga biciklišta, kí se je prôti prepověsti zvůnrědno tirao po Aleksandrovoj vilici i obtôži ga oblásti. Jeli pa ví nevěte, ka je zvůnrědno tiranje pre-povědano po vilicaj, kaznűvani te, či tô večkrát prestôpíte. — Prosim

ji, míli Gospôd, prisiljen sem bio, ár mi je žakucar poklíc prinesao, naj nemúdoma doj pláčam zaostánjeno dáčo, ár bom ovak kaznúvani. Mogao sem se paščiti, naj nezamúdim vóre, ár po poldnévi pred štrtov nemre v kancelajo. Nê sem tak jas krív, zakâ sílijo človeka? Naj mi odpústíjo, ár je dáčo, míslim bole silno pláčati, kak pa pomali hoditi! Idte domô. Hvála! Idem, idem brš!

Kak trbê prosô sêjati, naj je vrábli ne jejo?

Žalostno, ka se ešče i dnesdén náidejo v-ništerni krajínaj zaostánjeni lúdjé, kí več dájó na z-neznati vrêmenov gori ostánjene blôdne šatringe, kak pa na prerazmeto, čedno delo. Zaman se zové vezdášnje vrêmen zevčenosti i presvetščenosti vrêmen, ešče itak láda med lúdmí blôdno mišlênje, pôleg šteroga po čúdnój pôti mênijo doségnoti svoje cíle. Tak je obhodo eden tákši kmet, kí je svoje prosô tak šteo pôleg šatringe obarvati od vráblóv, ka prê njé nági more sêjati (?), ár se ga

teda ftiči ne teknejo. Rano, ešče za kmice pred zorjov je šô orát. Njivo je zôrao, na nágoga se je doli slékao i gvant je pri ednom grmíči doli djao, sêjanski prt na sêbe povesoši je semen posêjao. Ali násádo se je! Dokeč je on sêjao, cigánji so njemi gvant odnesli. Po dokončanji sêjanja se je nazâ šteo oblêčiti, ali gvantí je ni glása, ni héra nê bilô. Ka je vedo, bráno je k-coj pripravo i prosô je notri povláčo. Z-sejanskím prtom se je na potrebnom mesti kak tak notri zavézao i domô ide. Na cesti domô idôč se je sréčao z-žandári i tôžó se je, ka njemi je gvant vkrádnjeni. Gda so ga tê pítali, zakâ se je slékao doli, vê je nê tak vrôče, je odgôvoro:

Ka míslite, gospôdje, prosô goroblečeni sêjati? Vê je vrábli vse pojêjo.

— I či je nági sêjate? ga píta žandár?

— Teda ni zrno ne vesne žnje-ga, je pravo.

Tákši je šatruivanja sád!

Kupujte najboljšé in najcenejšé! - To so

„PEKO“ čevlji in

„SOKO“ obleke

Oboje dobite v najlepših fazonah in največji izbiri v M. Soboti na Cerkveni cesti (med sodiščem in Sres. načelstvom)

pri tt. Joško Brumen.

Preračunjavanje kubične vsebine okrogloga lesa

(P = premer v cm. K = ključa število.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Opomba: Gornja številka v vsakem predelčku je premer (P) [poprek v sredini merjena širokost] okrogloga lesa v centimetri. Spodnja številka je toni odgovarjajoči ključ (K). — $V = \frac{D \times K}{10.000}$ to se pravi dolgot (D) debela v metri se pomnoži z Kubična vsebina se najde na podlagi sledčega pravila $V = \frac{10.000}{\text{onim številom (ključem)}}$, ki odgovarja premeru debelčini i dobljeni znesek se deli z 10.000 — PRIMER: dugost debelčine je 8 metrov, premer meri 47 cm, poišče se te v tabeli število (ključ), ki odgovarja 47 t. j. 1735 kubična vsebina je te $8 \times 1735 = 13.880$, — $12.880 \frac{10.000}{10.000} = 1.388 \text{ m}^3$.

SENJE (SEJMI).

PREKMURJE.

Beltinci (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. aprila, 27. jun., 15. jul. i 5. nov.

Bogojina (živ. i kram.) 15. febr., 20. mάρca, 19. mājа, 20. julija, 4. sept. i 16. novembra.

Črensovci (živ. i kram.) 14. mάρca, v ponedlek po 3. mājī, v ponedlek po 14. septembri i 20. oktobra.

Dobrovnik (samo živinsko) 6. aprila, (živ. i kram.) ponedlek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.

Dolnja Lendava (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. mάρca, 17. aprila, 16. jun., 28. jul., 28. avg. 28. sept., 28. okt., 18. decembra, pa vsāki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drugi dēn.

Dokležovje (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.

Dolenci (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.

Grad (Gornja Lendava) 28. mάρca, 21. junija, 15. augusta, 29. septembra i 30. novembra.

Križevci (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsāko prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spāдне na to soboto svētek, je svinjsko senje prvejšo soboto.

Kuzma (kram.) na Križni četrtek.

Krog (kram.) 4. mājа.

Martjanci (živ. i krom.) 23. mājа, 6. augusta i 27. oktobra.

Murska Sobota prvi ponedlek januāra živinsko senje, prvi ponedlek februāra živ. i kram., prvi pond. mάρca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mājа živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi pond. novembra živ., 6. decembra živ. i kram. Če spāдне na prvi ponedlek svētek, se vrši senje na drugi dēn.

Petrovci (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. sept., 28. okt.

Puževci (kram.) 13. julija.

Puconci živ. i kram.) 28. mājа, 10. jul., 10. sept. i 10. novembra.

Prosenjakovci (živ. i kram.) 15. mάρca, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.

Rakičan (živ.) 26. mάρca, v tork pred Risāli, 2. jul., 16. aug. i 8. oktobra.

Selo (kram.) prvo nedelo po Srpnoj Mariji i na Miklošovo.

Sv. Benedek (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledi vsigdar v ponedlek.

Sv. Sebeštjan (kram.) 20. jan., 2 nedela po Vūzmi, 15. jun., 21. dec.

Turnišče (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drugi ponedlek po Vūzmi, četrtek pred Risāli, 12. junija, četrtek pred Velkov mešov, drugi dēn po Māloj meši, 4. oktobra i vsāki četrtek svinjsko senje. Če spāдне velko senje na četrtek, te je svinjsko senje eden dēn sledi.

Proste včasi

veliki ilustrirani

cênik i

vzorce,

štêre dobite
k-šenki !

**Ogromno prebê-
ranje !**

Cêne niske !

SREZ LJUTOMER

Ljutomer živalsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. avg., 12. nov.; kram. i živ. senje: 11. febr., 11. mârca, 13. mája (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živ. senje 14. okt.

Cven 7. septembra.

Gornja Radgona 3. februára, 25. mája, 10. avgusta, 15. novembra.

Sv. Križ pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. julija, 6. novembra.

Mála Nedelja četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. oktobra.

Veržej 6. mája, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh 24. avgusta, 13. decembra.

Negova 8. septembra.

Sv. Peter 17. januára, (29. junija), 30. junija, 21. septembra.

MESTO I SREZ PTUJ

Ptuj živalsko senje: za konje i rogáto živino vsáki prvi i trétji tork v mejseci, za drúge vsáko srejdo; tržni dén je vsáki péték; letno krá-marško senje se vrši: 23. aprila, 5. avgusta, 25. novembra.

Sv. Andraž v Slov. Gor. 13. junija, 30. novembra.

Ptujska Gora 18. mârca, veliki tork, v soboto pred križ. nedelov ali pa v soboto po Vüzmi, 2. julija, 14. avgusta.

Sv. Lovrenc na Dr. polji 12. mάρca, 27. jun., 10. aug. i 29. sept.
Sv. Lovrenc v Slov. gor. v srejo pred vnebohodom, 23. jul., i v soboto pred rožnovenskov nedelov..
Sv. Bolfenk 30. junija, 2. septembra.
Sv. Vrban 25. mājā, 25. julija.
Breg pri Ptuji drugi pond. v mājī, 6. junija, drugi pond. v juliji, 26. augusta, drugi pond. v septembri.
Ormož Cvetni pētek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsāki prvi pond. v mejseci jan., febr., mārč., māj., jun., jul., sept., okt., dec. Či spādne na ednoga tej pondelkov svētek, se vrši senje na drugi pondelek. Svinjsko senje vsāki tork v tedni.
Sv. Tomaž 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

MEDJIMURJE

Čakovec Cvetni pondelek, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.
Draškovec sredo po Jūrvavom, 7. i 16. aug., 11. nov.
Kotoriba 9. mārca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.
Nedeljišče 15. junija i pondelek po augusta nedeli.
Prelog Risālski tork i pondelek po Jakobovom.
Razkriž 19. mājā, 24. junija, 10. augusta, sredo po Beloj nedeli.
Mursko Središče 1. mājā, 20. aug. i 26. okt.
Štrigova 19. mārca, 22. julija, 30. sept. i 4. dec.
Sv. Helena pri Čakovci 18. augusta i 22. septembra.
Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

MESTO I SREZ MARIBOR, LEVI DRAVSKI BREG

Maribor vsaki drugi ino 4. tork v mejseci senje za živino; či je v tork svētek, se vrši živinsko senje dēn prvle. Vsāki pētek svinjsko senje; či je v pētek svētek, se vrši svinjsko senje dēn prvle. Vsāko sredo ino soboto tržni dēn.
Sv. Lenart v Slov. goricah 20. jan., pondelek po beloju nedeli, 19. mājā, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra i 6. novembra.
Marija Snežna na Veliki kram. 20. mājā, živ. i kram. 6. aug.
Sv. Trojica v Slov. goricah 10. mārca, po Sv. Trojstvi, 28. augusta, pondelek po trētjoj kvaternoj nedeli.

SREZ MARIBOR DESNI DRAVSKI BREG

Fram 21. julija, 21. septembra.
Poljane pond. po kvat. nedeli v posti, pond. po Cvetnoj nedeli, pond. 13. mājā, soboto 22. junija, 10. julija, 29. augusta, 12. okt. i 15. nov.
Slovenska Bistrica 24. febr., Velki pētek, 4. mājā, 4. jun., 25. jul., 14. sept., 28. okt. i 21. nov.
Spodnja Poljskava 2. febr., 10. mārca, 30. jun., pondelek po 3. augusti i 9. septembra.
Studenci pri Poljčanah 25. jan., štrti pond. po Vūzmi i 13. dec.

Proste včas
veliki ilustrirani

CEJNIK

i **VZORCE,**
štero dobite
k-šenki!

Ka ne odgovarja
leško vömenite
ali se penez dá
nazáj.

**Ogromno
prebëranje!**
NISIKE CEJNE!

ZDRAVJE

spomočjöv vračilni lastnosti tráv po
nićanji „**HERSAN-teja**“, meššan-
ce posebni tráv po propisi Doktora
R. W. Pearsona gláv-
noga vraća v Bengaliji
(Angl. Indija).

Z-dugolëtnim vösp-
banjem se je dognála
vrëjdnost „**HERSAN**
čaja“ i tő z nezdvoj-
nim uspëhom pri obe-
težanji: ovápnjenje žil,
beteg krvnoga tekája,
ženske bolesti, bolećine
pri menstruaciji (vözmej-
na mësećnoga pránja),
migreni, reumatizmi, bo-

lezni bubrega, bolesti jeter, smë-
tanj v želödci, zagiftanji, zaprëtji,

HERSAN TEJ

gihti, čřevni betegaj, haemorroidi, splošno i prenáglom debelënji i pröt žga-
ravic. — „**HERSAN čaj**“ se dobi vu vsákoj apoteki. Návučno knjižico i vzorec
Vam pošle k-šenki:

„**RADIOSAN**“ Zagreb, Dukljaninova ul. 1. Reg-Sp- br. 14.001—35.

Najstarejša i najtalejša trgovina je

Kardoš Jožefa v M. Soboti

Aleksandrova c.

Prêk od Dobrajove oštarije.

Dobi se vu velkoj meri na prebêranje vsefelê železno blágo po najtálêšoj ceni, kakti: traverze, beton in palično železo, stavbeno in pohištveno okávanje, vsakšefêle najfinêše orodje (škér) za obrtnike, žage, pile, sekire i. t. d.

Nájbogše Turske in švedske kose,

srpe, kos-
ne klepáče

in kam-e, vse gospodársko orodje, plúge, reporeznice, sečkare, preše i vsefelê kotle, šparhete i peči, najfinejše fárbe, lake, firnajs, terpentín, mašinski oli i mást, koks za kováče, glažojne za okna i. t. d. — Vse po niskoj cejni.

Što ščê pênêze prîšparati, more pri tv. Kardoš kúpti.

Kr. prodája smodníkov i vsê lovski potrebščin.

Jarnevič Peter

stolar in drakšlar
v Murški Soboti
Lendavska ulica

Vsáki, šteri náca pohištvo (butor) ali pri zídánji hrámov tišlarsko delo, kak túdi vsa drúga, v tó stroko spádajóča dela, se naj ná-
pôti direktno k-tomi tiš-
lari i bode zadovolen z
delom nájbole pa z cênov.
Zdrakšlá vsákovrsten les.

V zálogi má vsákovrstna tiš-
larska i drakšlarska dela, kakti
škrinje, iz trdoga i méhkoga
lesá, vsefelê stojala za korine,
stóce, omáre, stole, posteje, itd.

Josip Močnik

kamnoseški mojster
Murska Sobota.

Proste včasi

VELIKI ILUSTRIRANI

CEJNIK

i

VZORCE,

štere dobite

k-šenki !

Veliko prebèranje!

CEJNE NISIKE !

ASCHER B. IN SIN

MURSKA SOBOTA

GLAVNI TRG

Kolonska špecerijska in vsefelé mela, zrnja velka trgovina.

HERCEG BOSNE ORSAČKA SEKULACIJSKOGA DRUŠTVA

KRAJINSKO ZAVÜPNIŠTVO.

Grüntana leta 1855.

Telegráf : Ascher.

Telefon broj 15.

od Din 465.-

od Din 7-50 više

od Din 200.-

Prijatelj za celo življenje

je dober instrument. On nas vsigdar razveseljava, nam spravlja priužblenost v družbi, pomaga ka pozabimo bolečine i vkanjenja i po potrebi služi tudi kak vretina zaslůžka.

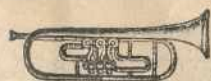
Vsaki se lejko navči igrati brezi učitelja na dobrom instrumentu zato, ka velika svetska fabrika muzikalni instrumentov Meinel & Herold vsakom i čisto k-šenki dá nuučno knjižico

„Kak postānem dober goslar?“ štero tudi dejte lejko razmi.

Instrument sam dobijte pri njej zviurnedno fal, zato ka tu kúpujete rāvno od fabrike odn. fabričkoga skladišča.

Instrumenti tē nābole poznāne fabrike vživajo zavolo čistōtce zvoka i zavolo fājnoga stručenjākoga vōzdelāvanja prejdnost po ceļjom svejti i što prisposadblja kvaliteto kúpūje instrumente

MEINEL & HEROLD

od Din 570.-

od Din 53.-

od Din 59.- naprej
(enoredne)

Či ste nē goslar
Vi bodete igrali

Či ste goslar
Bōšē bodete igrali

Klavir harm. od Din 790.-, gitare od Din 128.-, violine od Din 65.-

od D.
60.-

Popolno garancijo

Vam nudi firma za vsaki instrument, šteroga dobite tudi

8 dni na probo.

Dopuščena je vōizmēna

Sploj k šenki

dobite lēpi ilustrirani cēnik, trbē samo, ka ga s kartico naročite od firme:

MEINEL & HEROLD d s.o.j.sklad.

tvornice glasbala i harmonika **Maribor**
br. 242.

od Din 90.-

od Din 142.-

Dobavitel odlični goslarov i znāni glasbeni zborov!

Nāvēkša ofprēmna hiša glasbi i v Jugoslaviji. Zāhtevajte brezplāčen cēnik.

Proste
včas!

veliki ilustrirani

CEJNIK

i

VZORCE,

šteto dobite
k-šenki!

Ogromno
prebéranje!

NISIKE CEJNE!

Oglašüvanje

v kalendariaj

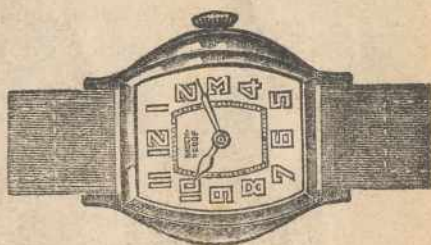
zvršava najbögše stári
speclálni stručni

BLOCKNER-OV

kalendárski oddelek
u koncernu **INTERREK-**
LAM D. D. ZAGREB,
Masarykova 28.

Tel 21-65 Pošt pred. I-85

Predlogi i stroški brezpláčni

Zahtévajte

brezpláčno in prôsto
od poštarine

veliki ilustrirani cénik za vöre, zláto i
srebrno rôbo od svetsko poznáne firme

H. SUTTNER

LJUBLJANA br. 93.

Lastivna fabrika vör v Švájci.

Čüditi te se nisikim cénam! Žepne vöre
že od Din 38 dale; Vekerce že od Din
44 dale i vöre za na rokô začeníš od
Din 98.—.

Z pismenov garancijov!

Podpérajte

Düševni List!!

Občinska hranilnica

Murska Sobota.

Telefon št. 18

~~18~~ 34

Ček. rač. št. 14.891.

Edini pupilarno varni
zavod v Prekmurju.
Za hranilne vloge in sploh za
vse obveznosti Občinske hra-
nilnice jamči velika občina
Murska Sobota z vsem svojim
premoženjem in z vso svojov dav-
čnov močjov, zato se tudi arvinski penezi
in občinske fonde samo tu moreja vložiti.
Sprejme vloge na hranilne knjižice in v tekočem
računu ter jih obrestuje najugodneje. Daje posojila
proti vknjižbi in na poroštvo (na grünt in na
kartu bijanko z kezešmi).

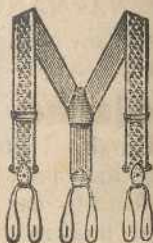
Dovoljuje vsakovrstne kredite

(lombardne, menično-ekskomptne,
kontokorentne) na primerne ga-
rancije. Opravlja tudi vse dru-
ge v denarno stroko spadajoče
transakcije najkulantneje.

Vozivleček najnovejšega ilustriranoga cênika:

36.— 45.—

9.— 12.—

18.— 24.—

2.75 4.—

Perje: 10.— 16.50

24.— 12.— 6.50

46.— 51.—

7.— 8.—

1.50 5.50

4.50 26.—

14.— 8.—

425.— 800.—

29.- 6.- 21.- 13.-

10.50 3.— 5.25

11.- 24.- 11.-

52.— 67.—

Trgovski dom STERMECKI fabrika perila in gvanča Celje, šte. 312.
Zehtevajte brezpláčni cênik, v šterom nájdete ešče dosta drúgi stvári. Štero se ne vídi se vóodminé ali se pa nazáj dá pejneze.
Velko prebéranje! **Vónrédnó níslke cêné!**

NAZNANILO.

Naznánjam cenj. občinstvi, da sam povečao svojo

krojaško delavnico

za žensko i moško konfekcijo. Delavnico sam si preuredo po svoji mogućnosti, da de odgovárjala në samo modernim izdelkam, nego tudi nizkim cénam. — Po svoji dugolétnei praksi sam vpelao dobro znáno

damsko konfekcijo.

V zálogi mam veliko izbiri gotovi dámski i dékliški kaputov po najnověšoj izbéri. Na želo naprávim tudi po meri i po izbráni si modelaj.

Cenjenomi občinstvi se priporóča:

KUKEL KAROL,

krojač

Murska Sobota - Cerkvena ul. 2.

(Nasproti sodišča.)

ŠIFTAR LUDVIK M. SOBOTA TVORNICA PERILA

Prodája na málo pri

BRATA ŠIFTAR & HAHN M. SOBOTA

Brzójavi: Perilo Šiftar. — Telefon št. 43.

V domovini ročni harmonik,

v nemškem Klingenthalu, že prek 40 let stoji velika svet-ska fabrika muzikalni inštrumentov Meinel i Herold, štera prinas ma oddavno podružnico. Njene harmonike od na-vadne i bogše sorte notri do najbogših zgotovieni kro-matični umetniški inštrumentov, se na celom sveti za najbogše računajo i cene so jako ni-sike, ar pri njej se küpi **naravnoč z fabrike** ali z fabrično skladišča.

Dve velevažnivi no-vosi v gradbi har-monik.

1. Vse naše kromatične piano (klavir) harmonike so opremlene z novimi glasi, šteri so **brušeni po dužini**. (Do-zdaj so se brüsili poprek.) To je novi z patentom zavarvani način izdelavanja glasov. Tej glasi se nemrejo potreti, so jako

zvočni i zvünredno lehkó odgovarjajo i po stro-kovnoj obsodbi so tej štirikrat bole zdržlivi od navadni čelčni glásov. — 2. Vse naše štiri- i pet-vrstne krom. harmonike so opremlene z novó

melodijskov jeklenov klavijaturov (notrašnost prijemalke, štera je naš lastn patent). Velka prednost jeklene klavijature obstoji v tom, ka je pritisk tipk v vseh vrstah vednaki i zvünredno lehek. Pri drugih harmonikah z lesenov klavi-jaturov je pritisk tipk v prvoj vrsti lehek i v naealnih vrstah vsikdar bole žmeten, ka jako ovira pri igranji. — Velko prebéranje najdete v velkom ceniki, vu šterom so vsa najinteresantnejša nova dela za najti na poli izdelanja moderni ročni har-monik. Cenik vam brezplačno pošle firma

Meinel & Herold, skl. tvornice glas-benih instrumentov **Maribor št. 242.**

NA VELIKO!

NA MÁLO!

Manufakturna in modna trgovina

BRATA ŠIFTAR & HAHN M. SOBOTA

poleg evangeličanske cérkvi.

Dobi se vsakovrstno, samo fino manu-fakturno blágo po n á j n i ž i š o j cejni.

SOLIDNA POSTREŽBA!

NÁJMODERNEJŠA
FABRIKA MESNÁ-
TI IZDELKOV,
HLADILNICA IN
FABRIKA ZA LÉD

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA

DELAJO SE VSÁKEVRSTNE KLOBÁSI,
SALÁMI (ZIMSKI IN LETNI) KAK TŮDI
VSEFELE

PREKAJENO MESO.

EXPORT

GEVONSKE ŽIVINE, SVINJ, TELET
IN MESA.

**DOBI SE MĀST I. VRSTE TŮDI NA MĀLO.
NĀJNIŽIŠA CENA IN NĀJBOGŠA KVALITETA.**

Za delavce ocvérke, prekajene svinjske nogé po nisikoj ceni.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek			Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek			Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek		
	Konji	Krave	Svinje		Konji	Krave	Svinje		Konji	Krave	Svinje
1 Jan.	2 Dec.	8 Okt.	23 April.	5 Maj.	5 April.	9 Febr.	25 Aug.	7 Sept.	7 Aug.	13 Jun.	27 Dec.
5	6	12	27	9	9	13	29	10	11	17	31
9	10	16	1 Maj.	13	13	17	2 Sept.	18	15	21	4 Jan.
13	14	20	5	17	17	21	6	12	19	25	8
17	18	24	9	21	21	25	10	26	23	29	12
21	22	28	13	25	25	1 Marc	14	28	27	3 Jul	16
25	26	1 Nov	17	29	29	5	18	30	31	7	20
29	30	5	21	2 Jun.	2 Maj.	9	22	4 Okt	4 Sept.	11	24
2 Febr.	2 Jan.	9	25	6	6	13	26	12	8	15	28
6	6	12	29	10	11	17	30	14	12	19	1 Febr.
10	11	17	2 Jun	14	15	21	4 Okt	16	16	23	5
14	15	21	6	18	19	25	8	20	20	27	9
18	19	25	10	22	22	29	12	24	24	31	13
22	23	28	14	26	27	2 April.	14	28	28	4 Aug.	17
26	27	3 Dec	18	30	31	6	20	1 Nov.	1 Nov.	8	21
2 Marc	31	7	22	4 Jul.	4 Jun	10	24	5	5	12	25
6	8	11	26	8	8	14	28	9	9	16	1 Marc
10	12	15	30	12	12	18	1 Nov.	13	13	20	5
14	16	18	4 Juli	16	16	21	5	17	17	24	9
18	20	23	8	20	20	26	9	21	21	28	13
22	24	27	12	24	24	30	13	25	25	1 Sept.	17
26	28	31	16	28	28	4 Maj.	17	29	29	5	21
30	28	4 Jan	20	1 Aug.	2 Jul.	8	21	3 Dec.	3 Dec.	9	27
3 April	4 Marc.	8	24	5	6	12	25	7	7	13	29
7	8	12	28	9	10	16	29	11	11	17	2 April.
11	12	16	1 Aug.	13	14	20	3 Dec.	15	15	21	6
15	16	20	5	17	18	24	7	19	19	25	10
19	20	24	9	21	22	29	11	23	23	29	14
23	24	28	13	25	26	1 Jun	15	27	27	3 Okt.	18
27	28	1 Febr.	14	29	30	5	19	31	21	7	22
1 Maj.	1 April.	5	21	2 Sept.	3 Aug.	9	23				

HAHN IZIDOR

TRGOVINA S PAPIRJEM, ŠOLSKIMI
IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI

MURSKA SOBOTA

VELIKA ZÁLOGA VSÁKEFÉLE EVANG. MOLITVENI
KNIG, STAREŠINSTVO IN ZVAČINSTVO, VSAKO-
VRSTNIH TRGOVSKIH, URÁDNÍ I DRUGIH KNIG.

ZA OBČINE SE DOBÍJO
VSAKOVRSNE TISKOVÍNE.

ZA VESELICE:
KONFETI, SERPENTÍN I KARTE ZA ŠALJIVO POŠTO.

PREKMURSKA TISKARNA

ŠTAMPA VSÁKE-
FÉLE TISKOVÍNE
KAKTI: PLAKATE
LETAKE, VABILA

VISITKE, PIŠEM-
SKI PAPIR, RA-
ČÚNE, OSMRT-
NICE ITD. ITD.

PO NISIKI CENI !!

